

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. XI.

Kaina 3c.

Chicago, Ill., Trečiadienis, Gruodžio-December 24 d., 1924

437

No. 307

Albanijos sostinė paimta

Pašiepia komunistų pavoju Francijoje

Austrų sostinės bedarbiai reikalauja valdžios pašelpos

Albanijos sukilėliai paėmė sostinę

Paimita taip pat Skutaras ir Kruja; valdžios kariuomenė esanti sumušta.

BELGRADAS, Jugoslavija, gruodžio 23. — Belgrado laikraščiai išspaudino pranešimą, kuriame sakoma, kad Albanijos sostinė Tirana tapus sukilėlių jėgų paimta. Taip pat skelbiama, kad Skutaras esąs irgi paimtas.

Tirana buvus paimta po didelio mušio ties Cafamuru, kurame valdžios kariuomenė buvus sukilėlių vad. ex-premjero Ahmedo Zogo, sumušta.

Antra, pasak pranešimo, sukilėlių kolona užėmė Krują ir atkirtus Tirana-Durazzo ir Tirana-Skutaras kelius.

Albanijos sukilėliai arti krašto sostinės

Eina atkaklus mušiai: valdžia mobilizuoja kariuomenę prieš sukilėlius.

TIRANA, Albanija, gruodžio 23. — Karo ministerijos paskelbtas pranešimas rodo, kad apie penkiolika mylių į rytus nuo krašto sostinės Tiranos eina atkaklus mušiai su sukilėliais. Pasak pranešimo, valdžios nuostoliai buvę 100 užmuštų, o atmušti sukilėliai palikę 160 kritusių mušio lauke.

Nakties metu valdžios kariuomenė pasitraukė atgal į savo pirmesnes pozicijas, kurame eina skubotai prisiruošimas generlei atakai.

Karo ministerio pranešimu, tarp suimtyjų nelaisvės sukilėlių trys buvę reguliarių Serbų armijos artileristai su lauko armata. Suimtieji gabenami į Tirana.

Sukilėlių vado, buvusio Albanijos premjero Zogo, eilėse kovoja 200 rusų kareivių, tarnavusių pirmiau generolo Vrangelio armijoje.

Albanijos premjeras Fan Noli mobilizuoja visas krašto jėgas, idant galėtų sukilimui galą padaryti. Paskelbta karo padėtis, ir kiekvienas automobilis bei kitokios transportacijos priemonės, rekvizuota kareiviams bei karo reikmenims gabenti frontan, kurs tiesias nuo Skutaro iki rytų sienos.

Jugoslavija uždaro sieną

BELGRADAS, Jugoslavija, gruodžio 23. — Del sukilimo Albanijoje, Jugoslavijos valdžia nutarė uždaryti sieną. Visi asmenys, pereinantieji sieną iš Albanijos į Jugoslaviją, įsakyta tuoju užginkluoti ir internuoti.

Pašiepia komunistų pavoju Francijoje

Alarmingus gandus apie komunistų ruošiamą revoliuciją valdžia "audra puode"

PARYŽIUS, gruodžio 23. — Jungtinių Valstijų ambasadorius Herriek, stropiai ištyręs dalykų padėtį, pasiuntė valstybės departamentui Washingtone pranešimą, kuriame jis sako, kad visi tie alarmingi gandai apie komunistų sukilimo pavoju Francijoje esą tik tempest in a teapot (audra puode). Joks komunistų sukilimo pavojus Francijai negrūmoja, ir jo nėra.

Francijos premjeras Herriot sako tą patį.

Francijos premjeras Herriotas, kurs šiuo tarpu nesveikauja, priėmęs atsilankiusius pas jį užsienio spaudos atstovus, del skleidžiamų neramių girdų apie komunistų bruzdėjimą Francijoje pasakė:

"Jūs visi čia gyvendami mato, kad šio krašto visi ramu. Visas kraštas rupinas vyriausiai tuo, kad užgydžius karo paliktas žaizdas. Francijoje, kaip ir daugely kitų kraštų, yra komunistų partija, bet vietoj augus, ji vis labiau silpnėja. Tada parodo ir perieitį rinkimai, kuriais komunistai išrinko jau kur kas mažiau savo atstovų parlamentan. Komunistai be abejo norėtų organizuoti savo jėgas, tačiau pastarieji jų skelbtį mitingai išėjo visiškai fiasco. Valdžia yra kiekvieną valandą prisivuošus pavartoti reikalingų priemonių bet kuriai kilusiai netvarkai numalšinti, tačiau dabar tam nėra nė jokio reikalo."

Vienos bedarbiai reikalauja porcijų

Vargų spaudžiamų protesto demonstracijos ir susirėmimai su policija

VIENA, Austrija, gruodžio 23. — Austrijos sostinės bedarbiai, kurie sudaro 20 nuošimtį visų Vienos organizuotų darbininkų, priėmė rezoliuciją, kurioje jie pareiškia, kad jeigu jiems nebus laiku išduotos porcijos Kalėdų šventėms, tai jie sugadinsią šventę linksmybes ir visiems kitiems.

Del tokio bedarbių pareiškimio policijos prefektas uždraudė visokias demonstracijas. To nežinint, minios bedarbių šį rytą kartkartėmis darė bėdų laikyti mitingą miesto rotužėje, bet negalėjo prasimušti pro policijos kordoną. Kilusiose del to riaušėse daugelis bedarbių buvo policijos apdaužyti. Fenkolika demonstrantų vadų areštuota.

Palengvinti bedarbių vargus o taip pat užbėgti už akių neramumams, valdžia paskyrė tuoju išdalinti bedarbiams 10 bilionų kronų.

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVIEČIŲ KALĖDŲ

Visiems Skaitytojams, Bendradarbiams, Rėmėjams ir Draugams Linki

NAUJIENOS

Redakcija ir Administracija

Reikalauja, kad Turkija išvytų Crane'ą

Sovietai kaltina Chicago milijonierių del rėmimo rusų kontr-revoliucinkų

KONSTANTINOPOLIS, Turkija, gruodžio 23. — Išėjo į aikštę, kad sovietų ambasadorius Surič reikalavo, idant Turkų valdžia išvytų iš Turkijos žinomą Chicago milijonierių Charlesą R. Crane'ą, kurs paliečiai į Rytus buvo kuriam laikui sustojęs Konstantinopoly. Rusų ambasadorius kaltina Crane'ą, kad jis kurstas Konstantinopoly gyvenančius rusų kontr-revoliucinkus prieš sovietų valdžią ir remias juos pinigais.

Trys dienos atgal Crane iškeliavo į Palestiną, Turkų policijos dabojaamas

100 maišų pašto siuntinių sudegė

WORTHINGTON, Minn., gr. 23. — Šį rytą gaisras sunaikino pašto vagoną, kurs buvo prikabintas prie pasažierinio Chicago, St. Paul, Minneapolis & Omaha traukinio.

Sudegė šimtas maišų korespondencijos ir kalėdinių siuntinių.

MIRĖS LAIMEJO 140,000 DOLERIŲ

MADRIDAS, Ispanija, gruodžio 23. — Vieną kartą nusišypojo žmogui laimė, bet tik tada, kai tas žmogus jau gulėjo kapuose po velėną.

Ispanas Kvintana buvo vargingas žmogus, bet jis, bandydamas savo laimės, buvo užpaskutinius skatikus pirkęs du lioterijos bileto. Laimė jam šyptelėjo, — abudu jo biletai laimėjo, kartu arti vieno milijono pesetų, arba apie 140,000 dolerių Amerikos pinigais. Tik deja, ji šyptelėjo per vėlav, kadangi bilietų savininkas buvo jau praėjęs penktadienį miręs ir palaidotas.

Jis tačiau paliko žmoną ir vaikučius, jie dabar gaus tokią kruvą pinigų, apie kokią jie gal but niekados rei sapnavote neapnavo.

Rinkimai Italijoje taip greit dar neįvyksią

ROMA, Italija, gruodžio 23. — Vykdomasis fašistų partijos komitetas išsiuntinėjo visiems savo skyriams provincijoje aplinkraštį, pranešdamas, kad premjero Mussolinio pasiūlytas naujo rinkimų įstatymo projektas visai nerodas, kad veikia turėsia įvykti nauji visuotiniai rinkimai. Komitetas pareiškia, kad valdžios pasiryžimas įvesti tokio įstatymo sumanytą tik įrodas, jogei premjeras Mussolini turis pilniausio patikėjimo parlamente.

Generolo Wood'o sunus prasigemberliavo

PARYŽIUS, gruodžio 23. — Dabartinio Filipinų gubernatoriaus generolo Leonardo Wood'o sunus, leitenantas Osbornas Wood'as, kurs metai dveji atgal buvo laimingas išlošti New Yorko biržoj daugiau nei pusę milijono dolerių, tais pinigais buvo išvažiavęs į Monte Karlą ir Paryžių pagemberliauti, tikėdamas rautelką dar daugiau laimėti. Tiesa, Monte Karle jis išlošęs dar apie du milijonu frankų, bet Paryžiu laimė ji visai apleidus: čia jis pralošęs visus savo pinigus ir grįžtas Amerikon plikas kai tikvikas.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gruodžio 23 d., užsienio pinigų ne mažiau kaip už \$25,000 dolerių bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos, 1 sv. sterlingų	\$4.70
Belgijos, 100 frankų	\$5.01
Danijos, 100 kronų	\$17.60
Francijos, 100 frankų	\$5.39
Italijos, 100 lirų	\$4.33
Lenkijos, 100 zlotų	\$19.25
Norvegijos, 100 kronų	\$15.08
Olandijos, 100 markų	\$40.40
Suomijos, 100 markų	\$22.50
Švedijos, 100 kronų	\$26.95
Šveicarijos, 100 frankų	\$19.36

Lietuvos Pinigų Kursas

Stuodant pinigų Lietuvon per Naujienas Lietuvos litų kursas skaitant Amerikos doleriais yra šitaip:

50 litų	\$5.50
100 litų	\$10.50
200 litų	\$20.75
300 litų	\$31.00
400 litų	\$41.25
500 litų	\$51.50
600 litų	\$61.75
700 litų	\$72.00
800 litų	\$82.25
900 litų	\$92.50
1000 litų	\$102.75

Prie šios sumos reikia pridėti 25 centus pašto išlaidų už košą siuntinį. Norint pasiųsti telegramą — dar 50 centų daugiau.

Britanija šaukia imperijos konferenciją

Kartu su dominijomis svarstys Ženevos nusiginklavimo protokolą.

LONDONAS, gruodžio 23. — Anglijos valdžia šandie pakvietė savo dominijas dalyvauti nepaprastoj Britanijos imperijos konferencijoje, kuri įvyks Londone ateinančių kovo mėnesį.

Konferencijos tikslas apsvartinti Tautų Sąjungos priimtą arbitracijos, saugumo ir nusiginklavimo protokolą.

Tautų Sąjungos protokolą jau daugelis Sąjungai priklausančių valstybių pasirašė. Anglija tačiau atsisakė pasirašyti ligi ji nepasitarsianti tuo dalyku su atskiromis Britanijos imperijos dalimis ir dominijomis.

Generolo Wood'o sunus prasigemberliavo

PARYŽIUS, gruodžio 23. — Dabartinio Filipinų gubernatoriaus generolo Leonardo Wood'o sunus, leitenantas Osbornas Wood'as, kurs metai dveji atgal buvo laimingas išlošti New Yorko biržoj daugiau nei pusę milijono dolerių, tais pinigais buvo išvažiavęs į Monte Karlą ir Paryžių pagemberliauti, tikėdamas rautelką dar daugiau laimėti. Tiesa, Monte Karle jis išlošęs dar apie du milijonu frankų, bet Paryžiu laimė ji visai apleidus: čia jis pralošęs visus savo pinigus ir grįžtas Amerikon plikas kai tikvikas.

FORDAS UŽDARO SAVO FABRIKUS 11 DIENŲ

DETROIT, Mich., gruodžio 23. — Fordo automobilų kompanija uždarys visus savo dirbtuvių skyrius vienuolika dienų, nuo šio trečiadienio nakties iki sausio 5 d., kad per tą laiką surašius visą įstaigų inventorių. Tuo pačiu liaku bus surašomas inventorių ir visuose kompanijos skyriuose kituose miestuose. Del šito dirbtuvių uždarymo, apie 125,000 darbininkų, dirbančių vien Detroito įstaigose, turės vienuolika dienų "atostogų".

Kelno apskrities evakuavimo klausimas

BERLINAS, gruodžio 2v. — Klausimas del Kelno krašto evakuavimo kelia vokiečiuose ne tik nepasitenkinimą ir kursto nacionalistinį sentimentą, bet ir trukdo sudaryti naują Vokiečių ministerių kabinetą, kadangi jis diskredituoja liberalinius elementus, kaip susidariusios padėties kaltininkus.

Einant Versalės sutartim, Kelno kraštą Britų kariuomenė turi evakuoti ligi sausio 10 dienos 1925 metų. Tasai terminas nebėli. Dabar tečiau, remdamos aliantų militarinės kontrolės misijos pranešimais, kad buk Berlio valdžia neišpildžius taikos sutartų padarytos provizijos del Vokietijos nusiginklavimo, Britai nana pasilikti Kelne ir toliau, po sausio 10 dienos.

Ambasadorių Taryba tardys kontrolės komisijos pranešimus PARYŽIUS, gruodžio 23. — Aliantų ambasadorių taryba susirinkus Paryžiuje ateinančių penktadienį iširti militarinės kontrolės misijos pranešimus apie Vokietijos nusiginklavimo padėtį.

ZADA KIRSTI MEKSIKOS GELEZINKELIŲ ALGAS

MEKSIKOS MIESTAS, gr. 23. — Respublikos prezidentas Čales išleido įspėjimą Meksikos geležinkelių tarnautojams, kad jų algos teksią sumažinti proporcingai su algomis, mokamomis kitų krašte pramoninių darbininkams.

300,000 BEDARBIŲ, N. Y.

NEW YORKAS, gruodžio 23. — Bowery Y. M. C. A. žiniomis, New Yorko mieste šiuo metu yra 300,000 bedarbių ir 60,000 be naminių.

Lietuvos, Latvijos ir Estų mity linija

Latvija ir Estija derybas baigia RYGA. — Latvijos finansų ministeris R. Kalning Rygos laikraščiams del unijos su Estija yra pareiškęs:

Komisijos darbai unijai sudaryti vyksta sekmingai. Pasielkta jau kai kurių susitarimų. Kai kurių skirtumų yra pasireiškę del klausimo apie lienos kursą, kuriuo muito mokesniai mokėtini. Einant Estijos mitytų tarifų mokesnis imamas tos dienos kursu, kada pasirodo prekės. Latvijos mitytų tarifas mokesnį ima tos dienos kursu, kada prekės apmokamos. Tačiau tikimasi, kad tuo klausimu busią susitarta ir komisijos darbai šią savaitę busią pabaigti.

Del mitytų unijos su Lietuva ministeris pasakęs, kad nežiurint Latvijos tuo reikalu didelio palankumo, Lietuva tuo klausimu susilaikanti.

Tačiau ministeris tikisi, kad įvykdytų mitytų uniją su Estija, neilgai jos teksią laukti ir įvykstant su Lietuva.

ISTATYMIŲ VYKDYMO DABO TOJAS — SANTAZISTAS

HACKENSACK, N. J., gr. 23. — Čia suimta ir kalėjimui įkista New Jersey Įstatymų Pildymo žiurėti Sąjungos direktorius Edward Čantert. Kaltinamas del šantažo — reikalavimo iš tam tikrų asmenų pinigų grumojimais padaryti jiems ką nors bloga.

\$500,000 DOVANŲ MINNESOTOS UNIVERSITETUI

MINNEAPOLIS, Minn., gruodžio 23. — Buvęs Minneapolio miesto majoras William Eustis padovanojo Minnesotos Universitetui 500,000 dolerių

Pavydas ar Ignoracija

Naujienų pinigų siuntimas savo greitu ir geru patarnavimu susilaukė didelio pritarimo iš lietuvių gyvenančių Amerikoje ir Kanadoj. Nuo gruodžio pirmos iki 20tos šių metų, Naujienos išsiuntė Lietuvon, Latvijon ir Lenkijon 1700 telegrafinių perlaidų. 99% iš tų siuntėjų bus palnai užganėdinti šio skyriaus patarnavimu ir patars kitiems siųsti per jį. Viso telegrafu per Naujienas yra siuntę virš 5000 atskirų asmenų, iš kurių 99% yra pilnai užganėdinti. Vienok atsiranda laikraščių, kurie drįsta skelbti, jog Naujienų telegramos esančios tiktai "Skymas", kostumeriams gaudyt. Už 50 centų negalima esą pasiųsti jokios telegramos.

Mes nepaisome tų juokingų pasakojimų. Žmonių pasitikėjimas Naujienoms yra neįveikiamas ir nuolat augantys kartu su Naujienų besitobulinimu.

Bet mums gaila tų laikraščių, kurie darsileidžia tokio pavydo ar ignoracijos, vieni atsisakydami talpinti mūsų skelbimus, kiti skleidžiami nepasitikėjimą Naujienų sąžiningumui. Ir mes patariame jiems padaryt su Naujienoms susitarimą pinigų siuntimo reikalais, o Naujienos noriai patarnaus jiems. Tada jie galės naudotis Naujienų patyrimais už pigią kainą, turėti iš to naudą sau, ir suteikti gerą patarnavimą visiems pinigų siuntėjams.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Didelis Žieminis Balius

Rengia

Dr-stė Lietuvos Vėliava Amerikoje No. 1

Nedėlioje, Gruodžio (Dec.) 28 d., 1924

ZALANDAUSKIO SVETAINĖJ,

4501 So. Hermitage Ave.

Pradžia 6 val. vak.

Ižanga 35c. ypatai.

Kviečia visus atsilankyti

KOMITETAS.

EXTRA!

Naujausi Lietuvos Krutameji Paveikslai

C. G. LUKŠIO nuimti ir ka tik iš Lietuvos parvežti nauji idomūs judomi paveikslai. Ateikit pamatyti Lietuvą kaip ji šiandien gyvuoja, pamatysit jos kariuomenę.

Firma Lietuvos Dainų Diena, kur dalyvavo 3,500 daininkų. Jau nuomonės Kongreso, sportininkų Olimpiadą, kaimiškas vestuves, miestus, miestelius ir turgus, laukų darbus, Klaipėdą ir jos apylinkes ir daug kitų įvairių paveikslų, bus rodoma:

GRUODŽIO 26 d., 1924 m.
Liuosybės Svet., 1401 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

GRUODŽIO 27 d., 1924 m.
Baltio Svet., 1444 Wentworth Ave., Chicago Heights, Ill.

GRUODŽIO 28 d., 1924 m.
Sv. Mykolo Parap. Svet. 1641 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

GRUODŽIO 29 d., 1924 m.
Mildos Svetainėje, So. Halsted St., Chicago, Ill.

GRUODŽIO 30 d., 1924 m.
Meldžio Svet., 2244 W. 23 Place., Chicago, Ill.

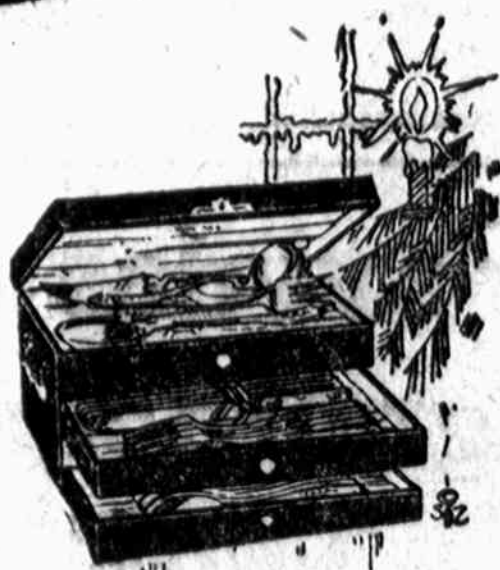
SAUSIO 1 d., 1925 m.
Dievo Apveizdos parap. Svet., 18th St., Chicago, Ill.

Prasidės 7:30 val. vak.

Ižanga 35c. vaikams 15c.

Precious your Credit is good Jewelry

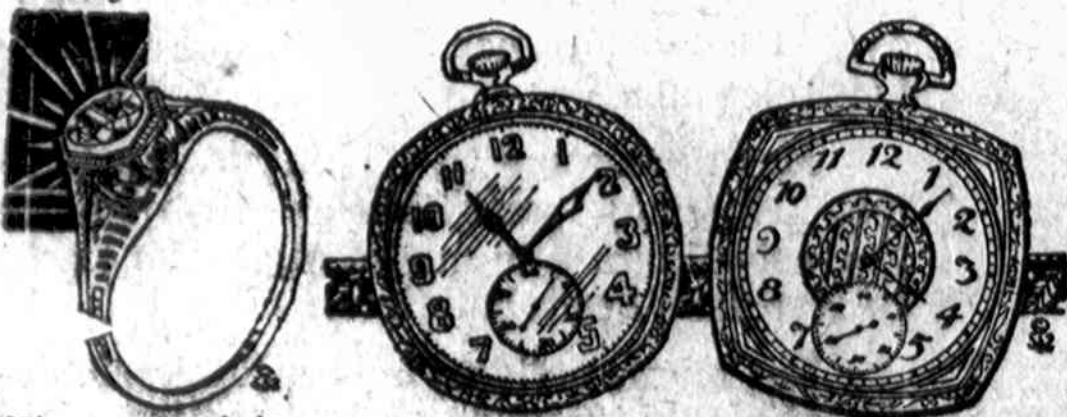
14 karato žalio aukso, pinigais arba išmokėjimais.

Mes gražinsime pinigus atgal, jei nebusite užgandinti.
Nuo \$5.50 iki \$26.75.

Didelis pasirinkimas Paller melynų arba baltų. Geriausi.

Puikus pasirinkimas nuo \$12.00 iki \$50.00.

Mėlynas ir baltas deimantas. 18 karato baltas auksas \$24.50 \$75.00.

Mes importuojame deimantus, todėl mes galime paroduoti jums 25% pigiau negu kiti šiame mieste. Ateikite ir pasirinkite patys.

Mūsų krautuvė atidara kas vakaras iki Kalėdų

Pirkite čionai ir sutaupykite pinigų ir mokėkite kaip jums patinka — cash arba lengvais išmokėjimais.

HANKAN JEWELRY CO., Inc.

2209 W. 22 St., netoli Leavitt
Mes pritaikome akepinis mokslinių būdų

Sveikinam visus savo Kostumerius su Linksmoms Kalėdoms ir Laimingais Naujais Metais.

A. R. JUNIEVICZ
3317 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

HANKAN JEWELRY CO.
2209 W. 22 St.

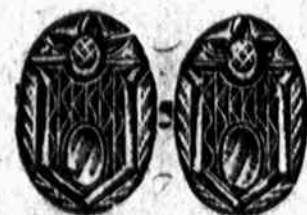
Linkime jums visiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Taipgi linkime, kad sekami metalai jums būtų pasekmingi.

Linksmų Kalėdų
visiems draugams
ir pažistamiems

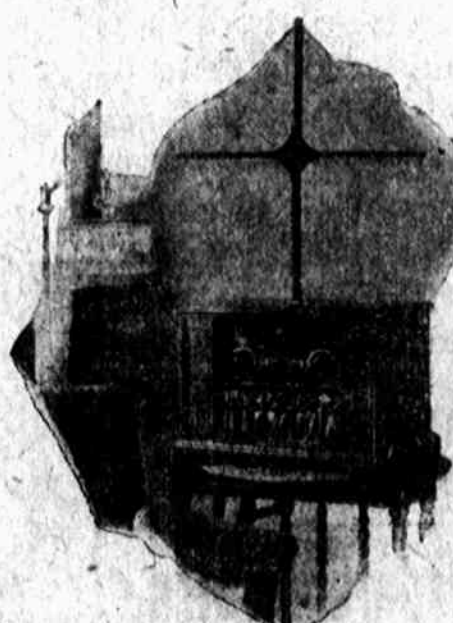
Karolis Požėla

Garsinkitės "Naujienose"

Kalėdų Dovanos

NUO MAŽIAUSIOS IKI DIDŽIAUSIOS GALITE GAUTI PAS MUS; DIDELĖS VERTĖS IR PIGIAUS KAIP KITUR. MES GARANTUOJAME, KAD PARDUODAME VISKĄ GERESNĮ IR PIGIAU. KIEKVIENAM DUODAME GRAŽŲ KALENDORIŲ DYKAI.

JOS. F. BUDRIK

KRAUTUVĖ LAIKRODELIŲ, DEIMANTŲ, PIANŲ, PHONOGRAFŲ, RADIO APARATŲ, REKORDŲ IR ROLIŲ.

3343 So. Halsted St.,

3327 So. Halsted St.

CHICAGO.

NORĖDAMI
PIRKTI PARDOTI AR MAI-
NYTI VISADOS KREIPKITES
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigais ir
• Pardudam Lalyakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vietai:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1318
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek-
viens vakara, išskyrus ketverga.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS

127 N. Dearborn St., Room 1117
Telef. State 7521
Vakara ir nedėlios rytai:
3335 So. Halsted St.
Telef. Yards 0141 ir Yards 6894
Panedėlio vakara:
4601 So. Marshfield Ave.
Bylos visuose teismuose. — Ab-
straktai. — Ingališimai. — Pas-
kola pinigų 1 ir 2 morgiūiams.

J. P. WAITCHES
Advokatas

MIESTO OFISAS:
127 N. Dearborn Street,
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
VALANDOS: Kas diena, išski-
riant Subatas ir Šventes, nuo 9 iki
pietų.
ROSELAND'O OFISAS:
10717 S. Indiana Avenue,
Telefonas Pullman 6377.
VALANDOS: Kas diena nuo 2
iki 9; Subatomis visą dieną; Šven-
tis iki pietų.

SPECIALISTAS ant egzamina-
jimo apstraktų ir padarymo
kontraktų, dokumentų ir visokių
popierių. Veda visokius sudus.

A. A. Ollis
ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001
Tel. Randolph 1034 — Val. nuo 9-6
Vakara
3301 S. Halsted St., Tel. Blvd. 6775
6-8 v. v. apart Panedėlio ir
Pėtnyčia.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2562
Valandos: 9 ryto iki 9 vakara. Se-
redo ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v.
Veda visokias bylas visuose teis-
muose. Egzaminuoja Abstraktus
ir padirba visokius Dokumentus,
perkant arba parduodant Lotus,
Narcus, Farmas ir Biznius. Skoli-
na Pinigus ant pirmo morgiūiams
lengvomis išlygomis.

John Bagdziunas Borden
LIETUVIS ADVOKATAS

69 W. Washington St., Room 1310
Telephone Dearborn 8946
Vakara: 2151 West 22 Street
Telephone Roosevelt 9090
Namy Telefonas Canal 1667

V. W. RUTKAS
Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 2223 S. Halsted St., Chicago
Tel. Yards 4681

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestij:
Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Namy Tel.: Hyde Park 8395

A. E. STASULANI
ADVOKATAS

77 W. Washington St., Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Utarninko vakara
1314 S. Cicero Av. Cicero 6036
Ant Bridgeporto Sredojo nuo
6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.
3256 S. Halsted St. T. Beal. 3737

Stipriausi Lietuvių Valstijinė Banka Amerikoje

Dabar yra geriausias laikas perkelti savo pinigus į šį stiprų banką be sugadinimo nuostimių. Del tamistos parankumo patariam, kad atneštumei savo bankei knygutę bile kokių bankų, o mes perkelsime tamistos pinigus.

Kurie padės ar perkels savo pinigus į šį banką prieš 15-tą d. Sausio, gaus nuostimtį nuo pirmos dienos Sausio s. m.

Mokame 3% į metus už pinigus padėtus ant taupymo, o jei nori gauti 6% į metus, mes jūm patarsime dykai kaip tai galima padaryti.

Kapitalas ir Perviršis \$300,000.00
Banko Turtas virš \$3,000,000.00

Metropolitan State Bank

Pa Valdybos ir Clearing House Priežiūra

2201 W. 22nd KAMPAS LEAVITT ST.
CHICAGO.

LINKESIMAI NUO VI-
SŲ VIRSININKŲ IR
TARNAUTOJŲ.
VISIEMS KOSTUME-
RIAMS IR RĖMEJAMS
SIOS ĮSTAIGOS PER
SIUOS METUS.
LINKSMŲ KALEDŲ
IR LAIMINGŲ NAU-
JŲ METŲ.

Peoples Stock Yards State **Bank**

47 and Ashland av.

Velijam visiems Kostumeriams ir Rėmėjams
LINKSMŲ KALEDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ
METŲ.

Ačiū visiems už parėmimo mus biznyje šiais
metais, pasitikime kad neužmiršite ir ateinan-
čiais metais.

V. MILASZEWICZ & SONS,
REAL ESTATE INVESTMENTS

1723 W. 47th Street
Telephone Yards 4389

KORESPONDENCIJOS

Waukegan, Ill.

TMD. 13 kuopos gruodžio 10 d., vakarė, namuose p. J. Masiliūno buvo laikomas priešmetinis susirinkimas. Narių susirinkimo gražus buvėlis, tarpe jų dalyvavo Wisconsin valstijos TMD. Apskričio rašt. M. Kasparaitis.

Si kuopa jaunutė, spalų mėn. sulverta iš penkių narių. Ačiū pasidarymumui J. Misevičiaus ir S. Adomko, jau turi pilnus 27 narius. Kurie iš narių turėjo laiko perskaityti gautą knygą "Iš Tamsios Praeities" visi patenkinti ir laukia dar svarbesnių knygų — Pasaulio Istorijos. Waukegano lietuvių suprantant apšvietos reikala ir rūpinasi, kad daug lietuvių sutrauktų prie TMD. 13 kuopos. Taip nariai šios kuopos ir gavę knygą iš širdies pamylys apšvietą ir pačią organizaciją. Susirinkime dalyvavusių narių upas geras, visi pasiryžę dirbti dėl TMD. labo.

Išrinkta nauja valdyba 1925 m., visi rimti suprantantys ir energiški kolonijos veikėjai, — pirm. Ambrazionas, jo pagalbininku S. Adomkus, rašt. Jonas Misevičius, ižd. Juozas Masiliūnas, organizatorium Kas-tantas Tautvaiša. Žinant juos, galima sakyti, kad ta išrinktoji valdyba jaunutė TMD. 13 kuopa išaugins į milžiną. Bu-tent garbės vainikėlis teks K. Tautvaišai, kaip org.; nuo jo laukiama daug.

Nutarta ruošti vakaras su linksmiais šokiais kaip greit bus galima svetainę gauti. Į komitetą suruošimui vakaro išrinkti Juozas Leckis ir S. Adomkus. Nutarta parengi-mui ir susirinkimams imti p. Kripo "Liuosybės" svetainę. Kadangi kuopa jaunutė, narių turi, bet finansais silpna. Kuopos reikalams nariai sudėjo aukų \$10.00. Nutarta susirinkimus laikyti kas mėnuo tol kol kuopa bus sustiprinta; ne-liaus, kad ir rečiau įvyks sus., bet iš pradžių būtinas reikšas laikyti tankiau susirinkimus. Susirinkimams dieną paskirs valdyba. Pakelti klausimai, kad prisidėjus prie Wisconsin valstijos TMD. Apskričio, nes apie Chicago apskritį nesigir-di ar jis ką veikia. Taip jau kokio turinio knygos būtų lei-džiamos. Del stokos laiko tie pakelti klausimai liko atidėti išristi metiniam susirinkimui. Pirmininkaujant p. Ambroziū-nui susirinkimas uždarytas tvarkingai draugiškais pasikalbė-jimais. Nariai sutarė senus metus baigiant ir naujų lau-kiant ruošti stuboj privatį T. MD. narių vakarėlį.

Teko girdėti, kad komunis-tai pyksta už tipusią Naujie-nose korespondenciją. Mat ten jiems pasakyta tiesą tiesiai į akis. O jiems tiesos žodis kartus; bet ką daryti, kad ki-tokios išeitės nėra. Žmogus matydamas kitą žmogų klaidą darantį turi perspėti. Vieton pikti tarkite ačiū, kad yra kam nurodyti klaidas. —Dalyvavęs.

LINKSMŲ KALEDŲ

ir
Laimingų Naujų Metų

Knygų Skaitytojams,
Dainininkams,
Muzikantams,
Artistams,
Draugams,
Pažystamiems.

Jankaus Knygynas

3856 Archer Ave.,
Phone Lafayette 6195
CHICAGO, ILL.

LINKIME LINKSMIAUSIŲ
KALEDŲ VISIEMS MUSŲ
GERBIAMIEMS KOSTUME-
RIAMS IR RĖMEJAMS IR
JŲ SEIMYNOMS.

VALDYBA

METROPOLITAN STATE BANK

2201 W. 22nd Street
CHICAGO

Ši Vakara

Atsiveskite savo kudukius pa-matyti Santa Claus ir elektri-nę Kalėdų eglaitę bankoje.

Atidara iki 8 val. vakare.

CENTRAL MANUFACTURING BANK

1112 West 35th Street, Chicago.

A STATE BANK

A CLEARING HOUSE BANK

Kalėdų Doanos

Kurios pasilieka ant visados atmintų. Deimantų arba aukso žiedų, laikrodžių ir kitokių jubeleriškų dalykų. Pirkit atsakančioj krautuvej, tai visada busit užgandinti.

Pas mus yra didelis pasiskyrimas naujausios mados tavo-rų ir kalna pigesnė kaip kitur. Atelkit persitikrint.

SVEIKINAM VISUS KOSTUME-
RIUS IR RĖMEJUS SU LINKS-
MOMS KALEDOMS IR LAIMIN-
GAIS NAUJAIS METAIS.

P. K. BRUCHAS

3321 So. Halsted St.

SIRDINGAI velijam linksmų KALEDŲ ir di-
džiausio pasisekimo per ateinančius NAUJUS
METUS, mūsų kostumeriams ir visuomenej.

Lai mūsų draugiškas Bizniavas susirišimas bus
prailgintas per ateinančius metus.

ROZENSKI-LEMONT & CO.

6312 So. Western Ave.

Chicago, Ill.

Prospect 2102.

Mrs. MICHNIEVICZ - VIOIKIENE AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kansas 31 gat

Tel. Yards 1119

Saigusi akušerijos kolegiją; ilgal praktika-vusi Pennsy-lvanijos ligon-bučiūose. Saži-mingai patar-nauja, visoki-ose ligose prieš gimdyne, laika gimdyne ir po gimdyne.

Už dyka patarimas, da ir ki-tokuose reika-uose moterims ir merginoms, kreipkitės o ra-site pagelba.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Tel. Blvd. 3138
M. Witkiewicz-
BANS
AKUŠERKA

Turiu patyrimą. Pasekmingai pa-tarnauju mote-rims prie gimdy-nos. Iki gyvenamo atstatikime. Tei-kiu ypatingą pri-žiūrėjimą. Duodu patarimus mote-rims ir mergi-noms dykai.

3113 South
Halsted St.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Dr. Herzman per-sikėlė nuo 3410 So. Halsted St. į

3235 S. Halsted St.

DR. HERZMAN
— IŠ RUSIJOS —

Gerali lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chi-rurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal nau-jiausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950

Boulevard 4186

3235 S. Halsted St.

Val: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

Special: Nedėliomis ofisas uždary-tas. Jeigu reikalinga del naumų, šaukite Boulevard 4186 arba Drexel 0950.

Dr. Benedict Aron

Ofisas 3801 S. Kedzie Ave. Phone Lafayette 0075. Valandos 2—6 vak. Rezidencija 3150 W. 63 St. Phone Prospect 0610. Valandos iki 10 ryto, 7 iki 8:30 vakare.

Dr. J. M. Chrzan

Specialistas ligų: skilvio, žarnų ir plaučių. Gydo gerai šlapimo ligas. 1046 Milwaukee Ave., kamp. Noble St. Valandos nuo 10 iki 4 po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 vakare. Tel. Armitage 3995. Res. Keystone 4430.

Phone Lafayette 3868

Dr. P. L. Chadovich
Dentistas

Gydau dantis modernišku būdu nebrangiai. Darbas garantuotas. 4204 Archer Ave.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 17 metų

Ofisas 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valan-dos ryte iki 12 val. po piet.

Telefonas Midway 2880

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 di-ną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dieną.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų

1724 So. Loomis, kansas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

Telefonas Canal 1912

Naktinis Tel. Drexel 2279

Tel. Boulevard 0587

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 dieną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų

Ofiso tel. Boulevard 9693

Rezidencijos tel. Drexel 9191

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyriškų

Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street

Valandos 1—3 po piet., 7—8 vak. Ne-dėliomis 10—12 dien.

Jei abejojai klumės, pasitark Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6487

4649 S. Ashland Ave.

Kansas 47-tos ant 2 lubų

Francuziškas Daktaras

Specialistas kranjo, odos, chroniš-
kų ir slapų ligų

Gydo su pagelba naujausiu metodu X-Ray Spinduliais

Ofisas 1900 So. Ashland Ave. ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 6464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10. Nedėlioj nuo 2:00 iki 4:30 po piet;

Buras 4204 Archer Ave. Kampas Sacramento Ave. V. nuo 12 iki 1:30 ir nuo 6 iki 7:30

Telefonas Lafayette 3878-7716

Dr. J. W. Beaudette

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:20 iki 7:30 vakare

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3303 So. Morgan St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

Valandos

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir

Nuo 2 iki 9 val. vakare

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

4442 So. Western Ave

Tel. Lafayette 4146

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
Editor P. GRIGAITIS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pingus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Valdžios, prieš kurias ko-
voja bolševikai, dažnai pasi-
elgia nė kiek ne geriau už
bolševikus.

Atėjusieji iš Europos laik-
raščiai paduoda ve kokią ži-
nią iš Estonijos, kurioje
Maskvos agentai, neseniai
mėgino padaryti ginkluotą
sukilimą.

Didelėje byloje, kur buvo
patraukta tieson 149 komu-
nistų, Taline (Revelyje),
vienas kaltinamųjų, Jan
Tomp, teismo posėdyje lap-
kričio 13 d. pareiškė, kad ji-
sai to "buržuazinių niekšų
teismo" nepripažįstas. Už ši-
tą teismo įveidimą Jan Tomp
tuojaus buvo atiduotas kari-
niam lauko teismui, pa-
smerktas mirčiai ir ant ry-
tojaus sušaudytas!

Kiekvienas bešališkas
žmogus pripažins, kad to-
Estijos valdžios pasielgi-
mas yra niekuo nepateisinama-
mas.

Tiesa, Estonija turi pama-
to žiūrėti į komunistinius są-
mokslus, kaip ir pasikėsini-
mą sunaikinti to krašto ne-
priklausomybę ir patarnauti
Rusijos bolševikų imperia-
lizmui. Tiesa, tasai komuni-
stas, kuris teismo posėdyje
išvadino teismą "niekšais",
užgavo ir teismą ir valdžią.
Bet būsti žmogų mirtim už
įveidžiantį žodį, tai visgi
yra negirdėtas civilizacijoje
salyse žiaurumas.

Rusijoje, beje, žmonės yra
šaudomi dar už menkesnius
prasizengimus, negu tas, ku-
ri atliko komunistas Jan
Tomp. Sovietų valdžia yra
nusiuntusi "pas Abraomą"
tukstančius žmonių, kurių
vienintėlis "nusidėjimas" bu-
vo tame, kad jie priklausė
socialdemokratų arba social-
revoliucionierių partijai. Bet
jeigu bolševikai daro blogai,
tai nereikia, kad ir kitos
valdžios privalo daryti taip
pat.

Savo bereikalingu žiauru-
mu apsiėmė su komunis-
tais Estonijos valdžia išsau-
kė protestus net tokiuose vi-
suomenės sluoksniuose Eu-

ropoje, kurie bolševizmui vi-
sai nesimpatizuoja.

Amerikos koresponden-
tams Europoje, matyt, dau-
giaus rupi propaganda, negu
žinių teisingumas.

Šioje vietoje jau mes esa-
me minėję, kaip tie kores-
pondentai nuolatūs "prana-
šauja" valdžios krizį Fran-
cijoje, kuomet iš tiesų tenai
nieko panašaus į krizį nėra.
Herriot'o kabinetas turi pa-
kankamai tvirtą daugumą
parlamente, kad atsilaikius
nacionalistų ir klerikalų opo-
zicijai.

Tie patys Amerikos kores-
pondentai paskutiniu laiku
ėmė daug rašyti apie Fran-
cijos komunistus. Kuone
kasdien jie praneša tai apie
komunistų "demonstraci-
jas", tai apie "riauses" gat-
vėse, tai apie kokius ten bai-
sius komunistų "sąmokslus".
Skaitant tas korespondenci-
as, gali išrodyti, kad bile
dieną Francijoje kils bolše-
vikiška revoliucija, kuri vis-
ką apvers aukštyn kojomis.

Vienok kiekvienas žmo-
gus, kuris seka Europos po-
litiką, žino, kad komuniz-
mas Francijoje (kaip ir ki-
tur) niekuomet nebuvo taip
silpnas, kaip dabar, ir tolyn
jisai smunka vis labiau. Gal
but, kad komunistai Pary-
žiuje stengiasi dabar tyčia
padaryti daugiau triukš-
mo, idant atkreiptų į save
visuomenės akis, kadangi pa-
prastais agitacijos būdais
jie jau nebepajėgia pritrauk-
ti prie savęs žmonių.

Nuolatinis būnėjimas
Amerikos spaudoje apie "ko-
munizmo pavojų" Francijo-
je privertė net Amerikos
ambasadorių parašyti Wash-
ingtonui, kad tos sensacijos
yra neteisingos. Pasak jo,
tai yra "audra arbatos puo-
delyje".

Koks gi yra tų sensacijų
tikslas? Jį galima lengvai
atspėti, žinant, kad būniji-
mas apie Francijos komuni-
stus prasidėjo nuo to laiko,
kai Herriot'as pripažino so-
vietų Rusiją ir į Paryžių at-
vyko bolševikų ambasado-
rius. Amerikos koresponden-
tai stengiasi parodyti, kad
įsileidimas bolševikų diplo-
matų į Franciją yra "pavo-
jingas daiktas", nes ačiu
tam tenai sustiprėjo komu-
nistų judėjimas.

Tai yra pateisinimas poli-
tikos sekretoriaus Hughes'o,
kuris yra priešingas sovietų
Rusijos pripažinimui.

S. Bostono "Darbininkui"
vienas bendradarbis iš Lie-
tuvos rašo:

"Bendrai imant Lietu-
voje eina gandai, kad vi-
su nuo Rusijos atsiskyrus-
ių valstybių dalykai esą
derybų objektu tarp Ru-
sijos ir alijantų valstybių.
Kiek tame tiesos, negali-
ma žinoti. Bet su tuomi
faktu skaitytis reikia, ir
sako, kad tam tikros sfer-
ros daro atatinamus žy-
gius taip Suomijoje, Esti-
joje, Latvijoje, Lenkijoje. Be
abejo ir Lietuva nesiliks
užpakalyje, nors apie tai
nieko neskelbiama. Sako,
kad Lietuvos kairieji kai

kurie lyderiai jau keletą
kartų tais reikalais 'priva-
čiai' važinėjo į Rygą ir ki-
tur kur reik. Atsarga nie-
kuomet nekenkia".

Vardo asmens, kuris pra-
neša šitą neva žinią, "Darb."
nepaduoda, ir išrodo, kad tai
yra vienas iš daugybės tų
šmeižtų, kuriais klerikalai
stengiasi diskredituoti savo
priešus žmonių akyse.

Kad aliantai (Santarvė)
vestų derybas, del Pabaltės
valstybių su dabartine Ru-
sijos valdžia, tai yra visai
netikėtinas dalykas. Neti-
kėtinas yra taip pat daik-
tas, kad tokiose derybose
dalyvautų kurios nors kai-
riosios Lietuvos partijos
vadas, — išskyrant komu-
nistus. Bet komunistams
nė derybas vesti nereikia,
nes visi žino iš kalno, kad
jie nori Pabaltės respubli-
kas padaryti Rusijos dalim.

Lietuvos klerikalai, matyt,
mėgina sugalvoti naują
"baubą" žmonėms, kad su-
stiprintus savo autoritetą.
Tur but nujausdami, kad
ateinančiuose Seimo rinki-
muose jie gali pralaimėti,
klerikalai rengiasi pradėti
kampaniją del Lietuvos "iš-
gelbėjimo nuo bolševikiško
smako".

Iki šiol jei kas Lietuvoje
vedė derybas su krašto prie-
šais, tai veikiau patys
klerikalai, kurie visai nesib-
aidytų susidėti su "katali-
kiška" Lenkija.

Idomus Italijos Futristų Kongresas

Pranešama, kad Milano mies-
te, Italijoje, įvyko pirmasai tauti-
nis futuristų kongresas. Daly-
vavo iš viso italų krašto futuri-
stai poetas, dailininkai, muziki-
ninkai, architektai ir politikai.
Viskas kongrese buvo originalu,
net paties kongreso darbu eiga.
Futuristas Marinetti pasiūlė iš-
mesti iš kongreso seną visuose
susirinkimuose priimtą rezoliu-
cijų paprotį. Anot jo, rezoliu-
cijos yra priešingos proto laisvės
principams. Italų futuristų kon-
gresas nutarta rengti atvirame
ore teatre, dvasios abėcėlę, futu-
ristų kolonijos ir t. p. Futuristų
kolonijai, anot vieno kongreso
atstovo, iš medžių privalas eiti
skanus kvapas ir tarp medžių
šakose turį rastis nepaprasto
gražumo paukščių. Kitas futuri-
stas pareiškė, kad žymių žmonių
statulos reikią dirbti iš tokios
medžiagos, kuria jie savo išradi-
muose gyvendami pasižymėjo.
Pavyzdžiui, Pireli monumentas
turis būti iš gumos, Armstrongo
iš plieno, Edisono iš šviesos ir t. p.
Kongrese buvo plačiai svars-
toma visos dailės kryptys. Del
muzikos buvo pasakyta, kadangi
ja praeity supratę statmeningai,
tai ateity muzikos busias supra-
timas horizontalis.

Vienas dailininkas paskaitęs
kongrese atstovams mokslingą
straipsnį apie motorus, pasakė,
kad motoras yra aukščiausias
futurizmo šalininkams inspi-
racijos objektas. Labai idomių pa-
daryta pasiūlymų sukelti įvairi-
tų rusių triukšmą, kurie karsti
šalininkai yra futuristai. Ispanų
Don Kichoto garsusis Sancho Pan-
ša laimino žmogų, išradusį mie-
gą, tos pačios nuomonės buvo
Julius Apostatas ir daug kitų
žmonių, bet sinioras Marinetti,
kurį futuristai išrinko savo kon-
grese pirmininku, pataria pasau-
liui džiaugtis iš laimingo nemie-
go. Savo kolonijai futuristai ke-
lina juo daugiausia traukimo kel-
tį.

Nors futuristų kongresas ir
panaikino rezoliucijas, vis tik
pasiuntė italų ministeriui pirmi-
ninkui Mussolini telegramą, pa-
tardamas panaikinti Italijos pa-
lamentą, o palaikyti tik monar-
chiją, kaip tautos vienybės
simbolį. (E)

P. Čiučelis

Mato Kerštas

"Kur man tiek, tėvel, bied-
nam paimti, prie dušios cento
neturiu, vos dvylika litelių iš
seno turėjau sutaupęs tuos ir
atnešiau, daugiau neturiu. Ji
sirgo vargšė tiek laiko, šio-
kiam tokiu pasiliku išleidu,
gal užteks, tėvel". — prašęs
Matas vėl siekdamas bučiuoti
kunigui ranką.

"Ne, ne, ne", — vikriai at-
sakė kunigas nebeduodamas
bučiuoti rankos. "Dabar vaš-
ko svaras, ar tu žinai kiek
kaimuoja, o kur tarnai; ne, pi-
giau nė cento. Man irgi ne-
sininga pinigais, taip pat nė iš
kur paima. Laiduok taip sau
be nieko vistiek bus", — užbai-
gė kunigas.

"Dušelei gal gi lengviau bus
Dievo veidas pamatyti tėvel, la-
bai norėčiau, kad su mišlė-
mis".

"Na tai ką aš, aš nieko čia
negaliu, neturiu tai ir nereik,
vistiek", — ir išėjo kunigas su
kaliodamas rankoj storą gra-
žiai išrašytą lazdą.

Senis eidamas iš kiemo lyg
tyčia lyg kieno palieptas lyg
prisiminė dar esamus namie
ubago daiktus ir užėjo pas
vietos žydą parduoti, kad pa-
sotinus plėšiką dvasiškį. Te-
nai ilgai derėjęs, prašė ir iš-
dėstinėjo savo nelaimę, bet vis-
tiek už pusę kainos pardavė
dar buvusius geresnius kaili-
nius, du ažuolinius kubilėlius ir
kitus daiktus, kol gavo tik
kamą sumą praktikuojų skati-
kų. Sugrįžęs dabar rado ku-
nigą bažnyčioje beiseinantį, bėt
susitikęs šventoriaus vartuose
įdavė dvidešimt penkis litus
ir ėmė klausiti, kuomet ir ko-
kitu laiku tikės atidėti.

Kunigas paėmęs pinigus šyp-
telėjo įdėdamas kisenėn ir įs-
kė ryt devyniomis atlydėti
bažnyčiai. Sumokėjęs ir pa-
dėkojęs Matas kunigui grįžo
dabar savo langdynėn be nieko.
Jo senutė atsiėmė Dievas, pas-
kutinius daiktus žydas, o
pinigus kunigas. Nelaimingas
senis, varginingo savo senatvę
liko vienas našlaitis, kaip pir-
tas pasauty. Ejo tylėdamas ir
nieko negalvojo. Namie rado
jau numazgotą gerųjų kaimin-
kų senelę ir paguldytą ant bal-
tos, kaip sniegas pusinės len-
tos. Galų-galvy tartum ko iš-
sigandus išblyškusi liepsnelė
mirkėdama degė geltona vaš-
ko žvakė, o senutė labiau išti-
sus, idiotiškai perkreiptu veidu
gulėjo sunėrus ilgas gyslotas
rankas, tarp kurių buvo i-
sprautas šv. Apolionijos kėn-
teliojos pavėksklėlis.

Gulėjo ji ramiai tartum sal-
džiai užmigus, net veido di-
džiasias raukšles tas miegas
buvo nuvijęs, tik truputį pra-
žiotos tamsiai mėlynos lupos
šypsojo lyg ko norėdamos sa-
kyti. Nors labai laikės tas se-
nis, kuris visą savo amžių gru-
mės su vargais ir skurdu, vie-
noks žvilgtelėjęs nė nepajuto,
kaip karštos ir rupios asaros
deginančiomis srovėmis jo vei-
dą nubėgė iš akių jas tendy-
damos. Jis atsiklaupęs pris-
glaudė prie tos krutinės, kuri
daug kartų savo jautriai pas-
tandžia širdimi dangstė jį lyg
rušioje audringose mariose
keleivui laiveli rami užvėja ir
be žodžių giliuoj sielos verke
žiūrėdamas į jos užmerkias

akis, pabūlusį veidą ir nepa-
prastai ilgus surambėjusius
pirštus. Grįtelę pasidarė toki-
tyla, kad net girdėjos, kaip
dega žvakė ir, kaip vienodai
plasta vargo širdis Mato kru-
tinėj. Tik paskui susirinko mo-
terys atsivertė seną Valanciaus
kantišką ir neraižiai keliolika
balsų užtraukė giesmę, kurią
pasieję italų ministeriui pirmi-
ninkui Mussolini telegramą, pa-
tardamas panaikinti Italijos pa-
lamentą, o palaikyti tik monar-
chiją, kaip tautos vienybės
simbolį. (E)

visuomet Lietuvoj pirmutinę
pagieda prie mirusios:
"Ant upės krašto sedi
jaunikaitis,
Metė meškerę ir traukė žuvaile".
Taip velnias dušią
žmogaus meškerioja,
Kuną į griekus visokių vedžioja.

Visokius vedžioja.
Žiuriu pro langą
vanagas gaidį peša,
Nagais suspaudęs,
kaip savo neša ir t.t.

Suaidėjęs giesmės balsams
skausmo prislėgtas pabudo Ma-
tas tarsi iš gilaus sapno ir
nujėjęs susirangė skarmalinia-
me pailginęs lovos patalę. Mie-
gojo ilgai ir kietai iki nepa-
žadino kaiminka Juozienė pra-
nešdama, kad laikas rengtis
prie lydėjimo. Mažos grįtelės
durys buvo pravirš, tarp ku-
rių stovėjo keletas vyrų, o
Juozienė ir kita, moteris pa-
ėmė grabo viršų grabnyčios
dumais įrukė juoda kryžių vi-
duje ir atsikus pasitarė vi-
rams: "laikas į grabą dėti".
Sumišęs senutis užsirydamas
griaudamo asaromis priklaupę
prie lentos ir garsiai du kartu
pabučiavęs senutę tyliai ir
niauriai nuėjo į šalį. Pasigirdo
aniuos Dievo ir bausis juo-
das kryžius, tas pats jos viso
gyvenimo kryžius amžinai už-
dengė saulės šviesą, laisvas
sparnuočių dainas ir gražią
skurdą asaronis permirkusią
žemę. Du vyru išėjęs kieman
grabą ir idėjo į ilgas vežėtis,
paskui išėjęs klounan vyrui
užgiedoję litaniją. Matas atsi-
sėdo vežetyse prie karsto ir
iki bažnytkiemio taip išsėdė-
jo. Prie šventoriaus sutiko
kunigas, apkraipio vandeniu ir
ką tai nesuprantama žmonėms
kalba užgiedojęs su vargoni-
ninku nuėjo bažnyčiai. Tenai
vikriai atlaikė mišias, liberį
atgiedoję ir nulydėjo į kapines
sugrįžo klebonijon iš viso su-
gausė tris valandas. Po visų
ceremonijų Matas paskutiniu-
ju parėjo namo. Pas jį niekas
į pietus, kaip pas turjinguo-
sius neatėjo. Grįtelė buvo tuš-
čia, žiurbi ir nejuokai. Jis lu-
terėjęs truputį, pažūrėjęs į
tą lovą, kurioj senutė gulėjo
ir apsiavkęs tyliai išėjo pas
ukininką Karklinį, kuris se-
nai jau buvo užprašęs rugia-
piučiai vyžų pripinti. Pas jį
užvalgęs rugusio pieno su gar-
džiomis dusintomis bulvėmis
ir radęs šiltus paguodos žo-
džius Matas ėmėsi darbo, ku-
ris visokias blogas mintis, rau-
gą žmogaus ir kitką išblaško.
Pas Karklinį Matas dvi dieni
išdirbo, toliau kitas ir trečias
užprašė, o šeštadienį iš ryto at-
ėjo ir pranešė kunigo piemuo,
kad tas jį butinai prašęs šian-
dien tuč tuojau nueiti. Matas
pranešęs savo šeimininkui iš-
ėjo su piemeniu klebonijon ir
ten pat kieme susitiko klebo-
nį.

"Nelaimė man Mateusai, ge-
riausi telyčia nugašo ar tar-
naitės žioplos kuomi užliuobė
ar kas ten buvo, tau prisieis
nubilyti, oda bus gera išdir-
bus, o mėsa ten pat už daržinės
pakasi". — kalbėjo kunigas
susigraudinusių tonu ir palie-
pė paskui piemeniui nuvesti
Matą klounan. Piemuo nuve-
dęs jį už daržinės, kur gulėjo
išputus telyčia parodė Matui ir
nūniudamas kokią tai lengvą
dauelę nuėjo savo keliu. Nusijū-
kęs savo rudinę ir nusiėmęs ke-
pę Matas viską užkiso už dar-
žinės kunkos, atsiraitė marški-
nių rankoves ir ėmėsi įprasto
darbo. Už kelurių valandų
viskas buvo tinkamai padaryta.
Nusiplovęs tuomet Matas kud-
roje rankas nuėjo virtuvėn,
kamie visa kunigo šeima val-
gė pietus. Kai jį pavalgius iš-
siskirstė į čies klebonas pa-
klauso:
"Na, tai kiek gi tau Mateu-
sai reikės sumokėti už to kiš-
kio nulupimą?"

"Dvidešimt penki litai, tėve
dvasiškas", — rimtai atsakė
Matas.

"Ar padukai", — sukiokė
ketodamasis rankomis kunigas.
Dievo bijok, plėšike, tas kiš-
kis gyvas dvidešimts penkių li-
tų nebuvo vertas".

"O ne, tėve dvasiškas" šal-
tai ir vienodai pradėjo Matas.
"Tamsta mano žmonai nei kai-
lio lupai, nei duobės kasei ir
tai išplėšiai dvidešimt penkis
litus, o čia aš tarkojau kelias
valandas po prakaitu. Čia, taip
sakant, tėvel, be pykos, be
šauksmo. Darbas biauurs, čia
ne to ryto, hm" pertraukė tru-
putį nusigandęs ir keistomis
akimis žvilgtelėjęs į dvasiškį
Matas. Žvilgtelėjo ir kunigas
supratęs ko Matas norėjo pri-
durti. Išėmė dvidešimt penkis
litus ir sviedė ant stalo saky-
damas:

"Še ryk, bent ryk be teisy-
bės" ir trenkęs durimis išėjo
kitan kambarin. Matas paėmęs
pinigus nusiplovė ką tai po
nosimi bambėdamas įsidėjo ki-
šenėn ir vėl išėjo kaiman vy-
žų pinti tik tiek išeidamas pro
duris tepasakęs: "Tai kerštas
mano už paskutinius daiktus
lietus. Ttu besotis".

Užsisimaukė giliau kepturę ir
lengviau pasijutęs sieloje trau-
kė vieškelį pas tą patį uki-
ninką.

(Užbaigta)

NUPIRK

Typewriterj arba
rašomą mašinėlę

Kaina \$60

Tuomi padarysi didelį smagumą
pats sau, savo gimdams ir elau-
gams su kuriais susirašinėji ir
greičiau galėsi parašyti laiška ar
ką kitą, negu su ranka. Geriau-
da, parankiausia ir dailiausia
mašinėlė su lietuviškomis raidėmis
pasaulyje. Galima ir angliskai ra-
šyti.

Gaunamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

LIETUVON—

užrašykite savo gim-
nėms ir pažįstamiems
NAUJIENAS. — Lietu-
vos žmonės Amerikos
Naujienu labiausia
mėgsta

SIANDIEN

YRA PASKUTINĖ DIENA ISPARDAVI-
MO, ATDARA IKI 11tos VAL. VAKARE.

KVIEČIAME VISUS PUBLISKAS AUCTION

Pas
PETER A. MILLER
JEWELRY KRAUTUVĖ
2256 W. 22 St., Chicago
Netoli Oakley Ave.

Deimantai, laikrodėliai tikro aukso,
jewelry ir silverware ir t. t. Bus
parduoti už geriausį pasiūlymą.
Pirkite švenčių dovanas jūsų pačių
kaina.

Seniausia lietuvių jewelry krautuvė South West Side apilinkėj
Atdara kiekvieną vakarą iki 10 val.

Yra likę geriausi tavorai del jūsų pasirinkimo

SVEIKINU VISUS KOSTUMERIUS IR RE-
MEJUS SU LINKSMOMS KALEDOMS IR
LAIMINGAIS NAUJAIS METAIS.

SVEIKINAM VISUS KOSTUME-
RIUS IR REMEJUS SU LINKS-
MOMS KALEDOMS IR LAIMIN-
GAIS NAUJAIS METAIS.

BECKS DEPT. STORE
3323-25 So. Halsted St.

"KRIVULĖ"

Vienintelis Lietuvoje išleistas valstybės ir visuomenės gyve-
nimo mėnesinis žurnalas.

Jei nori pažinti Lietuvos kraštą, valstybės vyrus, mūsų tautinio
atgimimo, mokslo ir meno darbininkus, rašytojus, visuomenės veikė-
jus skaityk "KRIVULĘ".

Jei nenori atsilikti nuo mūsų literatūros ir meno augimo, nuo
valstybės ir visuomenės gyvenimo, — turėk savo namuose
"KRIVULĘ".

Jei nori pažinti pasaulį ir jo valdovus mūsų kaimynus ir drau-
gus, — jei nori pamatyti, kaip lietuviai svetar gyvena, — visa tai rasi
"KRIVULĖJE".

"KRIVULĖ" leidžia ir redaguoja KAZYS PUODA. "Krivulės"
kaina: Metams 30 litų, pusei metų 15 litų. Užsienioose (išskyrant
Latviją ir Vokietiją) 40 litų (4 doleriai).

"KRIVULĖS" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
Kaunas, Mickievičiaus g. 26.

Kas tai yra "Svyturio" Bendrovė?

"Svyturio" Bendrovė — yra tai didžiausia lietuvių knygoms leisti korporacija Lietuvoje, įsteigta 1918 m. Vilniuje. Dabar centras Kaune. Bendrovės tikslas: a) knygų ir kitų spaudos gaminių leidimas, b) mokslo priemonių gamimas, c) buhalterijos ir kitų raštinės knygų bei įvairių popierinių išdirbinių gamimas, d) spaustuvių, cinkografijų, litografijų ir kitų, nurodytiems tikslams pasiekti, dirbtuvių steigimas.

KAS TOKIE "SVYTURIO" B-VĖS SAVININKAI?

Iki 1924 sausio mėn., buvo 6 lygūs dalininkai, būtent:

1) Jonas Rinkevičius. Prityręs spaustuvininkas, dirbęs suvoro spaustuve Petrograde, paskui, žinomas "Vilniaus žinių" (Petro Vileišio 1904 m.) spaustuves organizatorius ir vedėjas. 1905 m. įsteigė savo didelę spaustuve Vilniuje. Iš karo sugrįžęs, 1918 m., inkorporavo ją į "Svyturio" B-vės spaustuves Vedėjų-Direktorium.

2) Antanas Rucevičius. Patyręs literatas-laikraštininkas ir lietuvių kalbos žinovas. Jis dar spaudos draudimo metu buvo lietuvių raštų kontrabandininku ir jų platintoju (Skaityk jo knygą "Sunkiausias laikas"). Daug yra išvertęs knygų į lietuvių kalbą ir jas leides pats vienas, paskui su J. Rinkevičium. Nuo "Svyturio" B-vės įsteigimo dienos jis yra visų Bendrovės išleisčių ir leidžiamų knygų Redaktorium ir spaudos darbų tvarkytoju.

3) Martynas Kukta. Prityręs spaustuvininkas, dirbęs suvoro spaustuve Petrograde, paskui, žinomas "Vilniaus žinių" (Petro Vileišio 1904 m.) spaustuves organizatorius ir vedėjas. 1905 m. įsteigė savo didelę spaustuve Vilniuje. Iš karo sugrįžęs, 1918 m., inkorporavo ją į "Svyturio" B-vės spaustuves Vedėjų-Direktorium.

4) Jonas Strazdas. Nuo 1904 m. dirbęs lietuvių teatrų tarpe Vilniuje, pats vaidinęs, daug išvertęs scenos veikalų, prisidėjęs J. Jaučiūno slapyvardė. Prieš karą leido scenos veikalų žurnalą "Teatra". Nuo 1908 m. buvo J. Zavadzko knygyno Vilniuje lietuviškojo skyriaus vedėjas padėjėju, nuo 1914 m. iki 1918 m. — vedėju. Turėjo bendrą "K." ir J. Strazdų ir A. Vėgėlės spaustuve, kur spausdino "Teatra". Lazdynų Pelėdos Raštus ir kitas knygas. 1918 m. įstojo laisvanorių į Lietuvos kariuomenę. Krašto Apsaugos Ministeris paskyrė karo valdininku ypatingiems reikalams prie Ministerio Pirmininko Asmens, kur išbuvo iki 1920 pusės kaip Spaudos Biuro ir Valstybės Spaustuvės administratorium. Nuo to laiko yra "Svyturio" B-vės knygyno (Kaune) Vedėjų ir dabar Amerikos Skyriaus generaliu įgaliotiniu.

5) Mykolas Steigvila. Senas, gerbtinas komersantas, beveik visą savo gyvenimą išgyvenęs Panevėžyje. Karo metu išvažiavęs į Rusiją, buvo įsteigęs "M. Steigvila, S. Jackevičius ir B-vė" prekybos namus, Maskvoje. Sugrįžęs į Lietuvą, tvėrė "Svyturio" B-vę. Vilniuje buvo "Svyturio" skyriaus Vedėju. Lenkams galutinai išgijus lietuvių organizacijas iš Vilniaus, jis "Svyturio" B-vės skyrių atpirko ir dabar jį veda savo vardu.

6) Stasys Jackevičius. Jauanas komersantas, asmeniniai sanprotavimais vaduodamas, ėmėsi dar ir kitos pramonės, nusipirko dvarą-pasistatę plytinę fabriką. 1924 m. balandžio mėn. iš "Svyturio" B-vės išstojo. Taigi, kaip matyti iš trumpai nupasakotų biografijų, "Svyturio" B-vės savininkai nėra pripuolamai susibūrę ir sudarę tą įstaigą, bet gerai prityrę žmonės, kiekvienas jų specialistas savo darbo srityje. Jie dirbo savo darbus keliolika metų. Visi jie gerai suprato, kad pavienis žmogus negali tiek padaryti, kiek susidėję, nes tik — vienybėje — galys! —

KĄ "SVYTURIO" B-VĖS YRA PADARIUSI LIETUVIŲ KULTūros DIRVOJE?

Apie tai būtų daug, daug ko pasakyti. Čia pažymėtina tik bendrais, trumpais ruožais: 1918-9 m. išleido 32 leidinius; 1920 m. — 60 leidinių; 1921 metais 101 leidinį; 1922 metais 94 leidinius; 1923 metais 108 leidinius; 1924 metais iki spalio mėn. pradžios 37 leidinius, taigi per 6 metus, iš viso išleido 432 leidinius! Visi tie leidiniai reikėjo priruosti spaudai, daugiausia prisiėjo spausdinti Vokietijoje, prižiūrėti ir tt. ir tt. Tai yra taip sunkus darbas, kad jį tegali suprasti ir įvertinti tik tu darbu žinovai! Už tuos darbus, 1923 metais, Lietuvos Žemės ūkio Paroda apdovanojo "Svyturio" B-vę aukso medaliu. Tarp daugybės išleistų veikalų, "Svyturio" B-vė yra išleidusi net tokius dalykus, kaip "Tipų atlasą" — labai gražiai iliustruotą geografinį albumą, lietuviškais parašais žemės globą (gaublj), kurių jau šiandien B-vėje negalima

gauti, pagalios ir tokį milžinišką leidinį kaip kad "Vilnius 1823—1923 m." 600 suktakvėms paminėti albumą, kurio gėrisi visos Europos Valstybių diplomatai.

Kodel "Svyturio" B-vė 1924 m. mažiau išleis leidinių?

"Svyturio" B-vė turėjo savo spaustuve Vilniuje, bet nesant susisiekimo su Kaunu, nebuvo galima dirbti savo spaustuveje. Kaune ir gi nebuvo galima tiek darbų padaryti. Priešio kraustytis su rankraščiais, klisėmis ir bendradarbiais į Tylę (Vokietiją). Ten dirbo B-vės darbus net 6 spaustuves. Iš dalies Berlyne, Leipcege ir Karaliaučiuje. Už visus tuos darbus sumokėta daug šimtų tukstančių dolerių... Ir kadangi kas mėnuo didėję darbas, tai "Svyturio" B-vė ryžosi pasistatyti nuosavią milžinišką Kaune spaustuve ką ir padarė šiais metais. Patys spaustuves ir gyvenamieji namai turi didžiosios raidės E išvaizdą. Namai turi 86 metrų ilgumo, 26 metrų platumo. Vidurinė namo dalis (raidės vidurio piešinys) 16 metrų platumo. Namų aukštumas 4 aukštai, plus milžiniški skiepai popierai ir knygoms sudėti, ir kuriuos telpa 150 vagonų popieris! Pats statybos planas yra paruoštas — sulig naujausios statybos reikalavimų, plokščių stogu, iš geležies ir cemento. Turi 4 milžiniškas sales po 410 kvadratinį metrų grindų (metras apie 5 pėdas). Tuo tarpu statomos 8 spaudai mašinos ir 2 mažos, 1 naujausios rūšies, didelė, "offset gummidruk" mašina (litografija), Cinkografija, Lynotaipei, knygų rišykla, stereotipija ir raidžių liejykla. Jau dirba 45 žmonės. Taigi dabar galės jau dvigubai tiek leidinių pagaminti, kaip pirmiau.

"Svyturio" B-vė veda ir tvarkingai aukščiau minėtieji savininkai, todėl visai suprantama, kad nuo 1918 m. iki sausio mėn. 1924 m., B-vės turnas pasiekė iš 30,000 dol. iki 300,000 dol. vertės.

KODEL "SVYTURIO" B-VĖ TAPO AKCIJONUOTA?

Visi 6 "Svyturio" B-vės nariai buvo lygūs savo dalimis po \$50,000. — Siemot sausio mėn. St. Jackevičius iš B-vės išstojo ir kadangi su tokiu kapitalu nesirado vieno žmogaus — B-vė tapo akcijonuota jo (Jackevičiaus) daliai parduoti. Ton vieton įstojo amerikietis Kastantas Norckas (5,000 dol.) Mokyklų Inspektorius J. Damijonaitis (2,500 dol.) ir R. Paškevičius, "Svyturio" B-vės vyriausias buhalteris (2,500 dol.). Kas Amerikos Lietuvių norėtų grįžti į Lietuvą ir netik savo pinigais bet ir darbu norėtų prisidėti prie "Svyturio" B-vės, gali kreiptis ir gauti smulkesnių žinių pas Joną Strazdą, gvv. pas muziką A. Počių, 3259 So. Halsted St., Chicagoje, Ill. Pageidaujami spaudos darbų specialistai, kaip antai: mašinistai, linotipistai, knygų taisytojai, stereotiperiai ir cinkografai. Duona ir pelnas užtinkrinti.

SEIMININKEMS KELRODIS

Rašo Isabelle Kay

Lietuvė šeimyninė Amerikoje visados trokšta gauti patarimų pagerinimui jos žinojimo atlikimątį patirtis kaip šeimyninė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tils straipsniai kurie bus indomūs kognai Lietuvai šeimyninė.

RODLKLE No. 27.

Virimo Receptas

Gydytojai pataria valgyti šiltas, skanias zupas, nes jos veikia kaip stimuliantai ir leidžia tinkamai veikti virškinimo sistemai. Zupės gali būti maistingos ir skanios jeigu jas naudojama daržovės. Kada nežinau kokią zupę daryti, bandyk sekančią ir duok jį šalia su džiovintais krekiais vietoj mėsos.

DŽIOVINTŲ SĄBALONŲ BUZA

1 1/2 puodelio, evaporated pieno
1/2 šaukšto druskos
1/2 šaukšto kietų vandens
1/2 supjaustyto svogūno
2 pliusčiai petruškių
2 kambliai celerių, supakotų
1 mažą morką, supakotą
4 šaukštai sviesto ar sviesto paviduotojo
2 šaukštai miltų
1/2 šaukšto druskos
1/2 šaukšto pipirų
Papildyk kiek reikia skoniu
Perplauk sąbalonus ir pamerk per naktį šaltame vandenyje. Paskui nušuk, sudėk į rundelį sykiu su vandeniu ir daržovėmis ir virk palengva iki sąbalonai suminkštės, iki dviejų ri puslėrečių valandų, dadedant laiko nuo laiko vandens kad visada būtų pilna kvorta. Paskui pertrink sąbalonus per sietuką, dadek evaporated pieną ir išmaišyk sviestą, kurį pirmiau reik su miltais sumaišyti ir smetona. Sudėk uždarą ir užvirk, nuolat išmaišant.

Virtuvės Reikalavose

Patartina pirkti naujus gumus užsukimams vaisyti stiklų vietoj naudot senus. Senai gal jau sugėdę ir sugadys jūsų prezervuojamus vaisius.

Kepant žuvį būtina išdėk skardą vakuota popiera. Pamatyti kad tas sutapys jums daug darbo skardos valymui.

Skonis, galima dduoti spaghetams kuonai duodi į stalą su gerai sudarytu tomacijų sosu ir tarkuotu sūriu.

Porcelinis kočelas žuima vieta medinio, nes tas yra sanitariškesnis.

Kuomet verdi bulves, dadek biskų druskos. Tas neduos bulvėms persauti ir sutrupėti.

Mes Rekomenduojame Sekančius Produktus:

Kuomet jūs perkate pieną, pir kito Borden's Evaporated pieną, bet ne kitą. Del visokių valgių jis suteikia geras pasekmes. Jis taip yra

reikalingas kaip cukrus ir druska. Atsiminkite Borden's Evaporated pieną kada pirsite groserį.

Didelis Pasirinkimas Kalėdinių Dovanų

Deimantinių žiedų, laikrodėlių, muzikališkų instrumentų ir rašomų mašinėlių.

Suteikiame teisingą patarnavimą.

Kreipkitės prie

SVEIKINU VISUS SAVO KOSTUMERUS SU SVENTOMS KALEDOMS IR LAIMINGAIS NAUJAIS METAIS.

S. P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave.

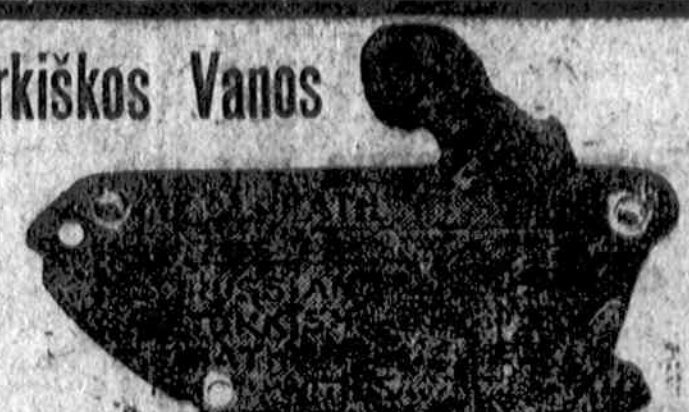
ELEKTRA

Siūloma ir patalpa suvadamis ir naujas namus, taip pat dist. tvark. Čia arba ant išmokėjimo. Pirmąsias Lietuvių Elektrą Korporaciją Amerikoje **THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.** A. BARTKUS, Pres. 1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

SUNKUS DARBAS

naudojama ant vieno, esančiam geroje fizikoje padėtyje. Užlaikyti savo tvirtumą, nusišaudant ar su mūšikais, kiekvieną vakarą einant gult. Išvirkite gerai su šuni žmogus ir patikslina

Reg. S. V. Pat. Off.

ir išvengkite nuovargio, skaudamų, migrenų ir deginančių pečių. Dėl tvirtų ir sveikų, tuomet darbas jums nebus joks neluomės

peraugnus. Nel viena atstargi šeimynai negali būti de bonos šio linimento. Vėra tikras, jei neturi INKARO vatsaženklis.

F. A. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

CEDAR CHEST

Labai puikus eglinis del drabužių bakasas (chester) labai pigi kaina tik **\$9.95**

CENTRAL DISTRICT FURNITURE CO.
3621-23 So. Halsted St.

GRABORIUS

S. M. Skudas,

1911 Canalport Ave.

Tel. Roosevelt 7532

Linkiu visiems linksmy Ka-
lėdų ir laimingų Naujų Metų.

Pirm negu pirski pianą, pamatyk šita Players Pianą; gražaus riešuto medžio dailiai padarytas, kaina \$245.00 su 25 Rolėmis ir liampa. Kifas varotas Player Pianas, kaina \$145.00, Upright Pianas, geras kaip naujas \$65.00
Phonografas Console, gražus, su 25 rekordais \$63.00
Elektrinė liampa, vertės \$25.00 už \$12.50

JOS. F. BUDRIK

3327 So. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Kalėdų Dovanas

pirkite pas **N. GIRDWAIN**
Aukšinių daiktų krautuvė.
3223 So. Halsted St.

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipo lietuvis, lietuviams visados patarnauja kuogeriausiai

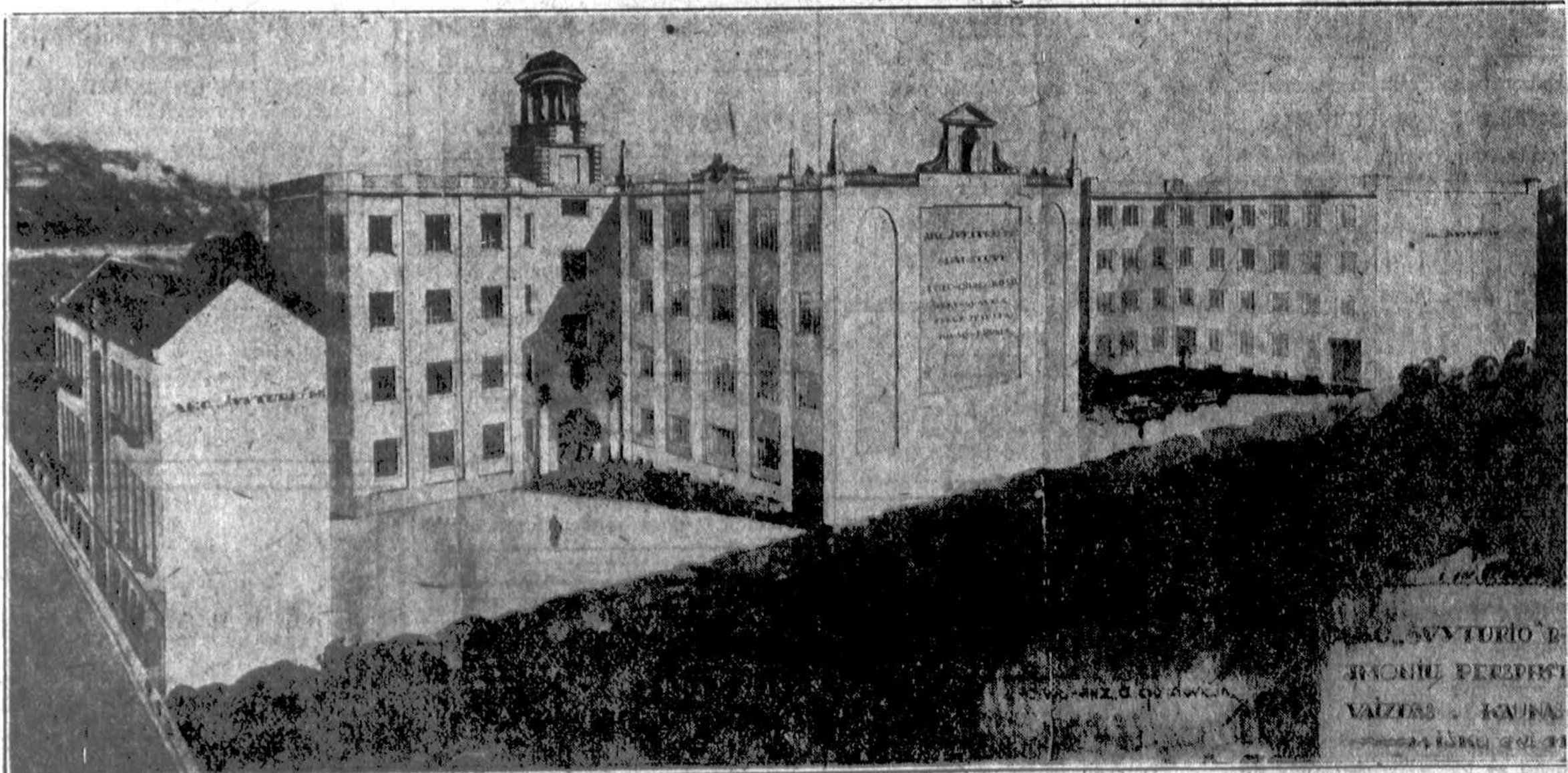
M. YUSKA

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

"CHORO REPERTUARAS"

Su pirmą dieną sausio, 1925 metų, South Bostone pradės eiti mėnesinis muzikos leidinys — "Choro Repertuaras." Jame tils muzika vien tik chorams ir kvartetams. Jį leis jaunas mūsų muzikos žadintojas A. Bačiulis, kuris yra jau keliolika muzikos veikalelių parašęs ir išleides atskirais leidiniais. "Choro Repertuarą" galima pas jį užsisakyti visiems metams už \$2.00. O kurie užsisakys prieš Naujus Metus, tie gaus už \$1.00. Adresas: A. Bačiulis, Box 16, S. Boston, Mass.

(Apseklūimas)

"SVYTURIO" B-VĖS ĮMONIŲ NAMAS KAUNE

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Linkių visiems Mano Kostumeriams,
rėmėjams ir draugams

EDWARD BAKS & CO.
Bakszevicz

3301 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 6775

KALĖDŲ DOVANOS DEL VISŲ

Didelis pasirinkimas dovanų del jaunų ir senų.
Deimantų, auksinių laikrodžių, žiedų ir muzika-
lišių instrumentų. Ateikite pas Kinderį, o busite
pilnai užganėdinti.

SVEIKINAM SAVO KOSTUME-
RIUS SU LINKSMOMS KALE-
DOMS IR LAIMINGAIS NAUJAIS
METAIS.

CHAS. K. KINDER
4641 So. Ashland Ave.

**Mes
linkime
Jums
Linksmų
Kalėdų**

Krautuvė atdara Krautuvė uždaryta
seredos vakare visą dieną ketverge

Anglys

Anglys tai senų-senovės pel-
kių suakmenėję augalai, kurie
buvo apmėklami ir užliejami
vandeniu per šimtus tūkstančių
metų. Dabartiniai žemės tyrinė-
tojai išrado, kad anglis yra išsi-
vysčiusi iš durpių. Pavyzdžiui,
Dismal pelkėje, kuri randasi
Floridos valstijoje, nuvirtę me-
džiai, lapai ir kiti augalai nuolat
puola į vandenį ir sudaro durpių
sluogsnį, kuris yra nuo 1 iki 20
pėdų storumo.

Per laikų laikus ežerai ir jūros
apmėklė senų senovės durpių
pelkę. Tuo augmenų gyvybė
buvo užmušta ir buvo apdengti
purvų ar smilčių sluogsniais,
virš kurių naujas durpynas susi-
formuodavo ir šis procesas atsi-
kartodavo kelis kartus. Durpių
permaina į anglis išrodo, yra
nuo spaudimo viršuje esančių
sluogsnų, gal but dar prigelbs-
tint žemės vidaus karščiui. Di-
desnė drėgnumo dalis buvo iš-
spausa arba išgaravo; suside-
danti gazų proporcija sumažėjo;
ir to pasekmė buvo kieto mine-
ralo susidarymas.

Augalai, kurie sudarė anglis,
panašūs moderniniams papar-
čiams. Mikroskopas aiškiai paro-
do augalų liekanas įvairiose an-
glių dalyse. Daugely vietų užtin-
kama medžių liekanas visiškai
persimaišiusias į anglis, bet už-
laikiusias žievių žymes.

Tarpe geologų yra daug opini-
jų skirtumų apie budus augalų
susikrovimo į tokias dideles kru-
vas, kaip parodo anglų sluogs-
niai. Viena teorija yra ta, kad
augalų liekanos, sudarančios
anglis, susikrovė ten, kur augo
ir krito, ir kur anglis dabar yra.
O kiti mano, kad augalai buvo
sunešti upėmis ir sugrūsti į ju-
ras ir ežerus, kur sudarė sluogs-
nius ir kur susispaudė ir sukie-
tėjo.

Anglių vietose randasi keli
anglių sluogsniai, kurie skiriasi
storumo nuo colio dalies iki šim-
to pėdų ar daugiau.

Giliausis "šaftas" pasauly yra
Belgijoje, turintis gilio 3,957 pė-
dų. Giliausios kasyklos yra kie-
tųjų anglų vietose Pennsylvani-
joje, ir siekia apie 2,200 pėdų
nors giliausis šaftas yra tikrai
1,850 pėdų.

Jungtinėse Valstijose yra dau-
giausia anglies, ir Pennsylvanija
senai žinoma kaip didelė an-
glių gamintoja. Kietųjų anglų
kasyklos yra rytuose ir minkš-
tųjų vakaruose ir valstybės šiau-
vidurinėse dalyse. Pennsylvanija
gamina beveik visas kietasias
anglis — daugiau negu 99 nuo-
simčių — Jungtinėse Valstijose.
Minkštųjų anglų kasyklos api-
ma 14,200 ketvirtainių mylių.
Daug minkštųjų anglų sluogsnų
yra šiaur-vakarinėje Pennsylvani-
jos dalyje, siekiant Ohio, Mary-
land, West Virginia ir Tennes-
see. West Virginia stovi ant
rojo vietų kaip anglų gaminto-
ja. Illinois yra trečia; ją seka
Ohio. Colorado yra didžiausia
anglių gamintoja į vakarus nuo
Mississippi. Wyoming antra
valstybė kuri turi didžiausius
anglių šaltinius; North Dakota
pirmoji Valstybė. Kurios visa
anglies negamina yra Connecti-
cut, Delaware, District of Colum-
bia, Florida, Maine, Massachu-
setts, Minnesota, Mississippi,
Nevada, New Hampshire, New-
Jersey, New York, North ir
South Carolina, Vermont ir
Wisconsin. [FLIS]

KOSULYS

yra vien simptomas ir gali
užtekti bent kokiam laikui. To-
kiame atveju

Severa's Cough Balsam

suteiks greitą palengvinimą,
Tatai yra lengvas budas apsi-
saugojimui nuo daugelio pa-
vojingų ligų.

Kainos: 25 ct. ir 50 ct.

Gaunamas pae jūsų aptiekorių.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

FRANK P. WATEKAITIS

Pirmos klasos laikrodžių, laikro-
džių ir auksinių laikų taisytojas.
Taipgi mes užlaikome geriausio iš-
dirimo laikrodžius, laikrodėlius,
žiedus ir visokių auksinių daik-
tus; ir parduodame juos už žemiau-
sias kainas.

Tel. Roosevelt 1866

652 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Lietuvos Gintarai

Dar liko keletas šniurų
karolių, ilgų ir trumpų nuo
\$6.00 iki \$24.00.

Galima gauti
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.
AUSROS KNYGYNE,
3210 So. Halsted St.
MONTVYDO APIEKOJE,
1822 W. Wabansia Ave.

ir
A. RYPKEVIČIŲ,
1436 N. Campbell Ave.
Pirkliam nuleidžiame didelį
nuošimtį.

BRIDGEPORTAS

PRANEŠAME LIETUVIAMS

Kad atidarymė naują fotografijų
studiją su moderniausiais įren-
gimais.

BRIDGEPORT STUDIO

Savininkas
J. J. STANKUS
3202 So. Halsted Str.
Tel. Boulevard 3302

Tel. Yards 1546
Res. 11061 So.

Irving Ave.

Tel. Beverly 2300

W. J. Stankunas

FOTOGRAFAS

3315 So. Halsted

St. prieš 33 Pl.

Chicago, Ill.

"Kultūros" o-vės: 1,
Lietuvos Koperatyvų
Bankas Šiaulių sk. Eina-
mosios s-tos: 2, Prekybos
ir Pramonės Bankas Šau-
lių sk. Adr.

"Kultūros" b-vė,
Šiauliai (Lituania),
Dvarų g. 24.

Remkite Savo Kaimynus

BRIDGEPORTAS

KAM DREBETI?

Išdėkite į savo namą duris ir lan-
gus su audros apsaugojimu ir kom-
binacijos duris ir sutapkykite pūg-
ant savo anglį.

Audros sash miera 2 pėdos, 4
pėdos augštumo, su 2 langais, tik-
tai \$1.98.

Mes turime 100 kitų mielių del
išsitrinkimo.

Kombinacijos šturmo ir su sie-
telais durys, 2 pėdų 8 colių per 6
pėdas 8 colių, tikrai \$6.50.

Mes turime 6 skirtingus stilius
ir 7 mieras kiekvieno stiliaus del
išsitrinkimo.

Ateikite ir išsitrinkite ko jums
reikia.

Douglas Products Co.
2901-25 So. Halsted St.
Prieš Mark White Square

AUDITORIUM CHOP SUEY

Valgiai yra geriausi ir malonus
patarnavimas. Geriausia muzika
visada. Vietos del šokių visada.
Užkviemia savininkai.

PALIULIS IR BENDER
3202 So. Halsted St.
Telephone Boulevard 5788.

Primaime užsakymus del bankie-
tų ir šeimininkų vakarų.

APRĖDALŲ KRAUTUVĖ

Mus specialiskumas yra viršutiniai,
apatiniai marškiniai ir pančiokos.

A. J. MOSGERS,

3108 South Halsted St.

Telefonas Boulevard 2469

Grigorius Burba Cloak Store

Motery dreses, kurtai ir sijonai
daromi ant orderio
3214 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Phone Boulevard 2183

A. R. JUNIEVICZ

Laikrodininkas ir
Jeweler.

Deimantai, laikrodė-
liai, šliubiniai žiedai
ir specialty

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

3317 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

BRIGHTON PARK

Lietuvių Rubų Dirbtuvė

IGNAS BURAGAS savininkas
3961 So. Campbell Ave.

Siuvam naujus vyrųms siutus ir over-
kautus; klynijam, prošinam ir sutai-
some. Greitas ir garantotas darbas.
Kainos paprastos.

Geo. L. Cleveland, P. F. Cloonan
Phone Lafayette 3018

AUTO GLOBE RADIATOR REPAIR

AND SHEET METAL WORKS

Bodies ir fenderiai, pečiai, furnaces
ir gutteriai. Visas darbas pa-
imamas ir pristatomas.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

3738 Archer Ave.

TOWN OF LAKE

Pirkite Kalėdų Dovanas
iš muzikos sryties

Didelis pasirinkimas muzika-
lišių instrumentų.

Pianų, Columbia Grafonolų,
žinote, kad Columbijos Grafo-
nolos ir rekordai yra geriausi
visam pasaulyje. Užlaikome vi-
sokius volėlius del pianų. Siun-
čiame į visas dalis Suvenytų
Valstijų. Katalogus siunčiame
ant pareikalavimo. Taisome ir
dirbame visokius muzikalius in-
strumentus. Parduodame ant
lengvų išmokėjimų.

M. G. CYNAL
2426 W. 47 St.

Iš mažų, krajavų pavelksų padarome
didelius. Darbas garantuotas. Stu-
dio atdara dienomis ir vakarais.
Užkviemia savininkai.

PALIULIS IR BENDER
3202 So. Halsted St.
Telephone Boulevard 5788.

Primaime užsakymus del bankie-
tų ir šeimininkų vakarų.

**Praktiškos Kalėdų
Dovanos**

Del vyrų: šilkinės pančiokos,
muffleriai, bath robes, pirštines;
sveterviai, kakloraiščiai.
Mes turime didelį pasirinki-
mą marškinių, geriausių Grigh-
ton Parke.

Bankos moka 3% už jūsų pi-
nigus, mes sutaupinsime jums
4% ant jūsų pinigų. Klauskite
musų apie tai.

CHICAGOS ŽINIOS

APIPLĖŠĖ SANKROVĄ.

Dabar, prieš Kalėdas, visos brangmenų sankrovos yra užpildytos brangmenimis, kurias žmonės perka dovanoms. Plėšikai irgi turi savo meilužes, kurias irgi nori apsteigti dovanomis. Bet jie nėra prate mokėti už paimtas prekes. Todėl dabar veikia kasdien po vieną ar daugiau brangmenų sankrovų apipilėmų.

Vakar apipilė Boas Halowski and Sons brangmenų sankrovą vidurmiestyje ir išnešė už \$40,000 brangmenų. Žmonių apie sankrovą buvo pilna ir plėšimas įvyko dienos laiku, bet sugauti plėšikus nepasisekė.

UZMUŠĖ MERGAITĖ

Vakar trokas prie Cottage Grove ir Marquette gatvių užmušė nepažįstamą mergaitę, kuri bandė pastverti gatvėkarij.

NUTROŠKO NUO GASO.

George W. Plucker, 45 m., galva Randolph Produce Co., rastas nutroškęs nuo gaso kompanijos raštinėje, 707 W. Randolph St. Manoma, kad sugedo gasinis radiatorius.

Pavogė automobilių, kurio negalėjo „užstarduoti“

Alex Kotul, iš Gary, automobilius „sustakino“ Hammonde. Ką ne darė jis, jokių būdų negalėjo „užstarduoti.“ Matydamas, kad nieko negalės padaryti, jis nuėjo pasisukti pagalbą iš garadžiaus. Kada sugrįžo — automobilio jau neberado, matyt, vaigių buta geresnių mechanikų ir jiems nebuvo vargo užstarduoti.

Lietuvių Rateliuose.

Šiandie aukos eina Vilniui

Pasiskubinkit suteikti persekiojamiems Vilniečiams Kalėdų dovaną.

Šiandie po pietų visos surinktos Vilniečiams aukos bus pasiųstos jiems telegrama. Todėl kas norėtų dar prisidėti savo auka, užteiktų į „Naujienu“ ofisą pas p. M. Jurgelionienę ar V. Rušinską, ne vėliau 1 val. p. p.

Malonu mums pažymėti, kad mūsų atsisaukimą jau atsiliepė nemažai dnosnių gerasirdžių žmonių, kurie giliai įvertinę skaudžią brolių vilniečių padėtį, sudėjo savo auką jų gerovei ir ateitčiai.

Vakar aukavo dar sekanči asmenys:

Petras Umbraunas \$500
A. Lalis 1.00
J. Mockus 1.00

Šie, ir pirmiau aukavusieji, o taipogi ir tiems, kurie da šian die prisidės, tariame širdingą ačiū už jų suteiktą Vilniečiams dovaną ir sykiu linkim linksmų Kalėdų švenčių! —Rėmėjai.

18 gatvės apielinkė

SLA. 129 kp. 14 d. gruodžio laiką priešmetinį susirinkimą. Pris. rase 4 nauji nariai, St. Priekodskis, J. Z. Grušas, Ad. Vidzys ir A. Antanavičienė. Perleisduš lėgancius reikalus, prieita prie naujų sumanymų. Perėjo nutarimas, kad kuopa surengtų vakarą su programu ateinančiais metais ir komisija išrinkta, kuriai ir pavesta surengimo darbą atlikti. Komisijon įėjo: S. K. Grišius, V. V. Vasys ir N. Krukonis. Taipgi buvo renkama kuopos valdyba sekantiems metams. Į valdybą liko išrinkti kuone visi senieji, tik išskiriant tuos, kurie nesilankydavo į susirinkimus. Pirm S. K. Grišius, vice-pirm. J. M. Gelgaudas, nut. rašt. P. Janušaitis, fin. rašt. P. Akstinas, ižd. V. V. Vasys, iždo globėjai J. Matutis ir P. Stropelka. Daktaras kvotėjias Dr. A. L. Yuška. Organizatoriai vieton vieno išrinkti trys: P. Janušaitis, P. Akstinas ir J. M. Gelgaudas. Revizijos komisija: V. Greblunas, Dr. P. Zalatoris ir J. M. Gelgaudas. 129-ta kuopa nors gyvuoja tokioj lietuvių kolonijoj, kur į parengimus žmonių sunku yra įprašyti, bet Susivienijimo kuopai sekasi vidutiniai ir ateinančiais metais tikimasi dar geresnių pasekmių.

—Narys.

Birutė

Šiuo laiku Birutės choras dirba sunkiai, laiko po kelias pamokas ir savaitę ir jau visai baigia mokintis gražią 3-jų aktų operetę „Kornavilio Varpai“, kurią chorigiečiai turės progą pamatyti scenoj 1 dieną vasario, 1925 m., Midway Masonic Temple svetainėje, 6115 Cottage Grove Ave.

Kornavilio Varpai yra vienas iš gražiausių veikalų. Jame yra daug veikimo ir dainavimo chorui ir solistams; bet gana sunkus išmokti. Tą darbą gali atlikti tikrai dailiai pasiverte birutiečiai ir jų mokytojas A. P. Kvėderas, kuris daug energijos turi padėti sumedkinimui šio sunkaus veikalo.

Birutė be to rengia linksmą šokių vakarą sulaukimui Naujų Metų 31 d. gruodžio vakare, Auburn Park Masonic Temple Hall, 78th St. ir Union ave. Grieš didelis šokių orkestras; apart šokių bus ir kitokių žaismių. Atsilankiusieji galės linksmiai sulaukti Naujus Metus. —Svečias.

„Dzimdzi-Drimdzi“ vėl spurda

Į slaptą „Dzimdzi-Drimdzi“ vaidinimą pribirgo eibės žmogys. Vyras palikę žmonas, žmonos vyrus ir vaikis bėgo paslapčiomis užsigarduoti „Jovalu“ ir kitais galais. Del šių priežasčių šeimynose kilo nesusipratimų. Kad panašitų nesusipratimų nebebutų „Dzimdzi-Drimdzi“ sumanė padaryti viešą „Jovalu“ gromuliojimą ir prašo visiems

slaptai pasakyti, kad gruodžio 26, antrą Kalėdų dieną, šv. Jurgio parap. salėje, Bridgeporte artistai vėl lips į „steičių“ funių rodyti.

Uždanga patys artistai kelia lygiai 8 v. v. prašo neveluotis, nes paskui pristigs vietos, nežiūrėti į tai, kad be 10 lietuviškų litų nieks negalės įeiti vaidykilon.

—Vėliau.

Lietuvos Mylėtojų Draugijoje

Draugiją apnyko trečiojo internacionalo tavorščiai ir rengiasi į savo vieron krikštyti.

Gruodžio 13 d. įvyko Lietuvos Mylėtojų Draugijos priešmetinis susirinkimas. Tavorščiai sumobilizavo visas savo jėgas ir atėjo į susirinkimą in corpore. Pirmiausia jie šokosi atšaukti mėnesį atgal padarytą tarimą — paskyrimą Lietuvos Auditorijai \$500. Jie vedė prieš tą tarimą didelę agitaciją ir, visi ilgai ir daug kalbėjo ir jiems pasisekė savo atsiekti: trijų balsų didžiulia nutarimas liko atšauktas. Reikiama, Lietuvos Auditorijai jau nebebus iš Lietuvos Mylėtojų Draugijos žadėtųjų \$500.

Po to seka valdybos rinkimas. Buvo nominuoti du tavorščiai ir vienas žymus draugijos darbuotojas, kitoje draugijoje buvęs pirmininkas. Balsuojama slaptu balsavimu ir du priešingų sriovių kandidatai gauna po lygų balsų skaičių. Dabartinis pirmininkas-tavorščius, skaniai nusijuokė ir pareiškė, kad dabar jo valia, nusveria savo tavorščiaus pusę. Išsikrūjų keistas tokis slaptas balsavimas, gal tik pas bolševikus diktatorių vartojamas, bet niekur kitur, nes prie tokio bolševikiško balsavimo pirmininkas gauna du balsus. Mat prie slaptos balsavimo pirmininkas balsuoja kartu su kitais nariais ir užtai neturi teisės balsuoti antru kartą, jei balsai ir pasidalina lygiomis. Bet dėl švento ramumo niekas tokiai pirmininko bolševikiškai diktaturai nesi-priešino.

Tavorščiai apsidžiauge savo laimėjimais jau tame pat susirinkime pradėjo „grežimą iš vidaus“, ir tai grežimą į pačią draugijos širdį.

Nors jau buvo labai vėlus laikas — apie 12:30 val. nakties, pirmininkas praneša, kad vienas „draugas“ turys labai svarbų laišką dėl draugijos labo, kurį butinai reikia perskaityti. Atsisoja senas tavorščius, biskis jau žilas, (bet mintys — tos tai visai jaunutės, dar mažo kudio), išsitraukia gniuztę mažyčių popieriukų, matyt, iš užrašų knygutės išplėstų ir pradeda savo sapnus skaityti. Turbut tas tavorščius koki pusmetį praverė savo nesveikus sapnus užrašinėdamas. Esą del draugijos labo reikalinga pakeisti draugijos įstatus, nes dabartiniai esą negerai. Esą ir moterys turi būti priimamos,

(Tąsa art 8-to pusl.)

A + A

KAZIMIERAS KUZAVAS Persiskyrė su šiuo pasauliu subatos naktį, gruodžio 20, Rose-land ligoninė, 111 gatvė. Turėjo 43 metus amžiaus, nevedęs; paėjo iš Telsių ap., Plungės par. Palukščių kaimo. Paliko Lietuvą motina, tris seseris ir vieną broli, o vieną broli Kostantą, — Chicago). Kunas yra namuose 42 E. 103 str. Patarnauja graborius Butkus.

Laidojimas įvyks ateinantį trečiadienį gruodžio 24; bus išvežtas iš namų į Visų šventų bažnyčią apie 8 val. ryto, o iš ten į šv. Kazimiero kapus. Kvietiami giminės, draugai ir pažįstami dalyvauti laidotuve. Kostantinas Martinkus.

**Krautuvė
Kalėdinio
Smagumo**

Mama Dolly už dyką kiekvienam kuris pirks už \$10 ar daugiau.

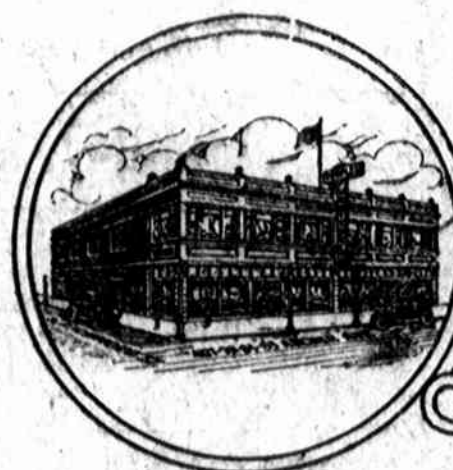
SVEIKINAM VISUS KOSTUMERIUS IR DRAUGUS SU LINKSMOMS KALEDOMS IR LAIMINGAIS NAUJAIS METAIS.
TARIAM ACIU UZ REMIMA SIUOSE METUOSE PASITIKIME, KAD NEUZMIRSITE IR KITU METU.

J. SANDARCS & J. PIKE CO.

3159 So. Halsted Street Kampas 32nd Street

Garsinkitės „Naujienose“

Lietuvių Rakandu Bendrovės Krautuvių Direktorai ir Darbininkai Velija Savo Kostumeriams ir Remejams Linksmu Kaledu ir Laimingu Nauju, 1925 Metu

TWO LARGE STORES

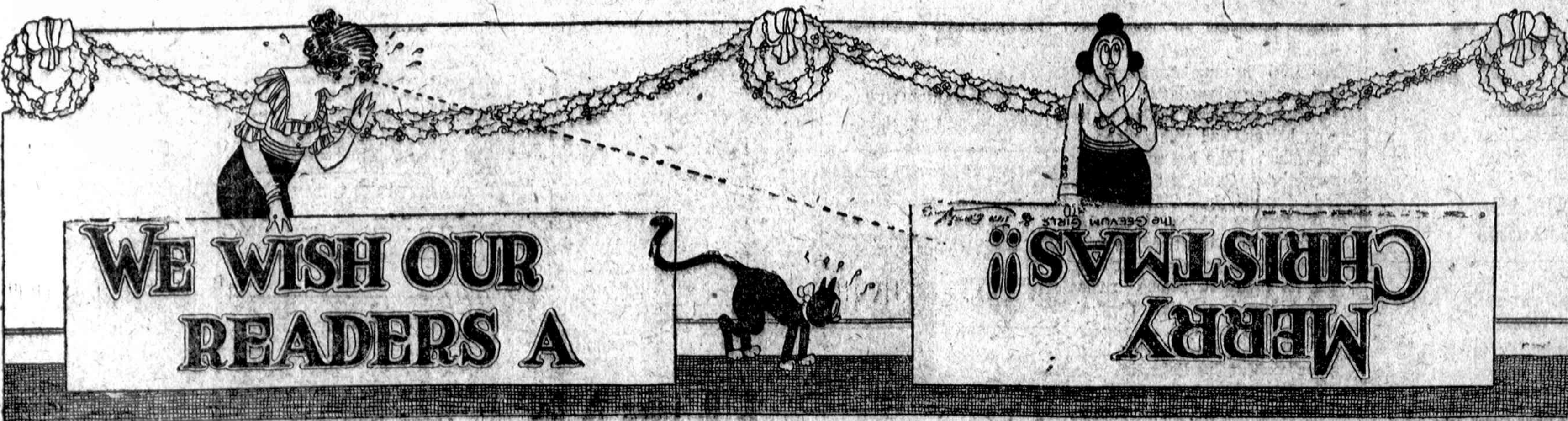
The Peoples Furniture Co.
FURNITURE, RUGS, PIANOS, PHONOGRAPHS, STOVES, PAINTS AND HARDWARE
FURNITURE FOR BETTER HOME

4177-79-81-83 Archer Ave.
Kampas Richmond Gatvės

1922-24-26-28-30-32 So. Halsted Street
Prie 19th Place

THE GEEVUM GIRLS

WE WISH OUR READERS A MERRY CHRISTMAS

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS!

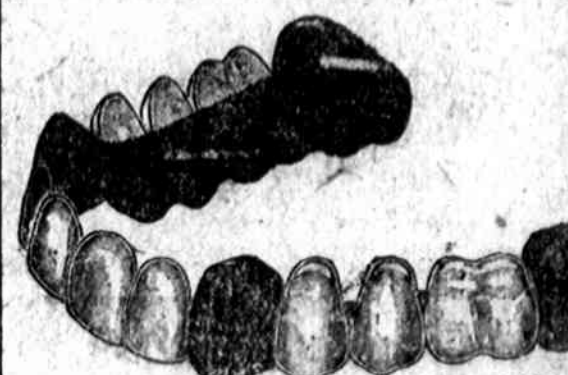
Nemokėkite brangiai už laikrodžius ir už kitus senovinius daiktus; ateiit prie manęs gaminti kuopigiamais. Už viską garantuoju.

Anton Kazaitis,
753 W. 35 St.
netoli Halsted St.

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIU SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių apimimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodant, čia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkrepiama į mokyklos vaikus. Akiniai nuo \$4.00 ir aukščiau. Val: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p. 1545 West 47th St. Phone Euclid 7589

Lietuvių Dentistas patar-
naus geriau

Trauktinas dantę be skausmo. Bridge geriausia suko. Su mūsų pleiom galima valgyti kietiausią maistą. Garantuojame risą savo darbą, ir šeroms mūsų kainas. Sergškite save dantis, kad nekenktų jūsų sveikatai. 1545 West 47th Street. Netoli Ashland Ave.

Physical Health Institute

DR. VELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.

Gydan įvairias ligas, o ypatingai užsiėmusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais būdais. 4204 Archer Ave., Chicago, Ill. Brighton Park, 2-ry lubų, Rūnais 1 Valandos nuo 9 ryto iki 12 p. n. Vakare nuo 6 iki 8 val. vakara. Nedėliandis nuo 9 iki 12 pietų. Telephone Lafayette 4543

Dr. Chiropractor ir
Akuserka

ANIELA KAUSHILLAS

Gydan be vaistų ir be operacijų, visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų. Kurie sergate kreipkitės, o rasite pagalbą. Patarnavimas dovanai Valandos nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 8, ir nedėlioj nuo 9 iki 12. Tel. Yards 4951 3252 S. Halsted St.

Pilnas žmonių Dr. Ross' ofi-
sas kasdien, del gydymo
chroniškų, nervų, krauj-
inkstų, puslės ir šlapimo li-
gų.

10

privatūs gydymui kambarių

Ola atėjo gausa geriausių Amerikaniškų ir Europiškų būdų gydymo. Didelis skalčius žmonių gydymo kasdien per Dr. Ross, suteikia progą duoti geriausi medikal patarnavimas žmonių kaina. To kį mokėti gali kiekvienas tikėtis mokėti, taip kad nei vienas nereikalaus užmesti savo ligę.

Patarnavimas dykai. Žinokite apie savo tiesą. Visiškai paslaipie yra užtikrinta.

Dr. B. M. Ross,

35 So. Dearborn Street, Kampas Dearborn ir Monroe St. Cilly Building, Imkite elevatoris iki 6 aukšto.

Trisdešimt metų toje patioje vietoje. Priėmimo kambarys 506 del vynu. Priėmimo kambarys 588 del moterų. Valandos: Kasdien nuo 10 ryto iki 6 val. vakara. Nedėlioj nuo 10 val. ryto iki 1 val. vakara. Penedėlioj, sergskite subatoje nuo 10 val. ryto iki 3 val. vakara.

Lietuvių Rateliuose.

(Taša nuo 7-to pusl.)

kitaip draugija negalėsianti išsilaikyti, nes ant moteries kabas visas pasaulis. Paskui užsipauna ir ant draugijos vardo, nes mat ją valdo ne bolševikai ir pradeda taip koliotis, kad net ir žmonės pradeda nerimauti. Paskui apie Lietuvą viską ką jis žino, jis sulo pakeisti draugijos vardą į Amerikos Darbininkų ir Darbininkių Draugiją. Susirinkimas pradeda nerimauti, pirminkas šaukia, kad nusiraminti, nes jei esą leidot pradėti skaityti, tai tegul ir skaito. Skaito tas bolševikas toliau. Bet skaito jau naują konstituciją, kurią jis pats parašė pagal visus trečiojo internacionalo nurodymus, nors niekas nėra prašęs jį tai daryti. Kila dar didesnis triukšmas; visi reikalauja, kad jis palaičiuot skaitęs savo išsipaunotą konstituciją. Pirminkas gi aiškina, kad tai esanti savo rūšies rezoliucija, kurios nereikia nė diskutuoti, bet tik priimti ir viskas busi gražiai užbaigta. Bet čia pasistoja didelis, žila barzda žmogus, tikras Kalėdų Dėdukas ir garsiai pareiškia, kad ant draugijos kaklo yra neramiama virvė, kad draugiją visi pasmaugus. Jis todėl grūdina išlaikyti draugijos nepartitumą, pagiria jos kūrėjus ir nupeikia jos grovėjus ir kviečia nė vieną nebalsuoti už tokią rezoliuciją, jei tą bolševiką kliečijimą galima rezoliucija vadinti.

Keliolika narių gavo po pūkų garbės ženklą, nes yra nešmė iš draugijos pašelpos. —Onytės Sunus.

North Side

Koncertas. — "Nauja įstaiga" — 3 gavo po "medalių". — "Importavimas" nieko nereikš. — Vaidylų Brolijos "Gala Night".

Chicago Lietuvių Draugija. Sav. Pašelpos rengia koncertą.

DRAUGAI AMERIKIEČIAI! DIDELI NUOTIKIAI DABAR DEDASI LIETUVOJ!

Jeigu jūs norite tai žinoti, skaitykite Lietuvos darbininkų laikraštį

"SOCIALDEMOKRATĄ",

kuri leidžia Lietuvos Socialdemokratų Partija, gyvuojanti ir kovojanti už darbininkų reikalus Lietuvoje jau arti 30 metų. "SOCIALDEMOKRATAS" yra vienintelis Lietuvos susipratusių darbininkų laikraštis, ir todėl jis įdomus visiems netik Lietuvoje, bet ir Amerikoje pasiskaityti.

UŽSAKYKITE "SOCIALDEMOKRATĄ" IR SAVO GIMNĖMS LIETUVOJE!

Tai bus geriausia jums švečių dovana, ir jie minės Jus už tai per istisus metus. Lietuvos žmonės nori skaityti laikraštį, bet gyvendami skurde, neturi lešų jįms pirkti. Todėl pagelbėkite jiems šia meile!

"Socialdemokratas" išeina kas savaitę Kaune.

KAINUOJĄ: Amerikon — metams \$2.40
pusi metų \$1.20
Lietuvoj — metams \$1.20 (12 lit.)
pusi metų \$0.60 (6 lit.)

Adresas:

"SOCIALDEMOKRATAS", KAUNAS,
Kęstučio g. 40, b. 1. Lithuania
Užsisakyti galima ir per "Naujienas".

DRAUGAI!

Užsisakykite sau ir savo giminėms Lietuvoje jaunimo laikraštį

"ŽIEŽIRBA"

Jį leidžia Lietuvos socialdemokratų jaunimo sąjunga "Žiežirba".

Išeina kas mėnuo Kaune.

KAINA: Amerikoje — metams 60c
Lietuvoj — metams 30c (3 lit.)

Adresas:

"ŽIEŽIRBA", KAUNAS,
Kęstučio g. 40, b. 1. Lithuania

švarios, šviesios, Sveikos, Gražios Akys
Tai yra puikiasias turtas
Murine yra išvalantis, suminkštinantis, atšviežinantis ir nekenkiantis.
Jums patiks įsiai Knygtė "Eye Care" arba "Eye Beauty". Dykai pareikalavus.

Koncertas įvyks sausio 4 d., — sekmadienį tuoj po Naujų Metų. Kaip girdėt, programos bus gan įvairios.

Ši draugija, galima sakyti, yra North Side lietuvių širdis; nariais ir savo veikimu ji netik perviršija visas šioje apylinkėje draugijas, bet ir visos Chicago lietuvių draugijas. Narių turi suvirš 300, turto gi apie \$8000 dolerių. Tvarka gi yra pavyzdinčiai vedama ir be jokių partijinių užsivarinėjimų.

Tulo klubo keli nariai nusitarę įsteigti "naują įstaigą". Nusisamdė namą, kokiui tai būdu klubo čarterį pas save parsigabeno ir varto "biznį" prisidengė kito kailiu. Biznis kaip matyt iš pirmų dienų gyvavimo daugiausia susideda iš mėnulio šviesos ir 24 stacių. Klubičiams reikty apsižiūrėti, kad po laiko nereikty gailėtis. O tas gali įvykti labai lengvai.

Tulas laikas atgul North Side' buvo labai sujūdas raudonosios armija (čia taip vadinami komunistai). Bet tas jų karščiavimas užėjus vėsenai orui vėl aptilo. Mat jų pasakbelta diktatura neišsilaikė. Tuloj draugijų už skelbimą diktatūros trys jų lyderiai gavo po "medalių", o dovana, žinoma, ar nori ar ne, turi priimti ir that's all.

A. C. W. of A. lietuvių lokale 269 verda kaip Nemune vanduo. Mat diktatūros agentai (komunistai) nori ir ant toliu jį valdyti, bet progresyviams jų tas valdymas taip įgriso, kad tuli sako: "Jeigu komunistai ir toliau lokalą valdys, tai mes kelsimės į kitus lokalus, bet jų matyt nenorim".

Paskutinėmis dienomis, kaip teko patirti iš pačių komunistų, jie jau nebesitiki patekti lokalo šiltas vietas. Vienas jų lyderis šiaip išsireiškė: "Praėjusiam susirinkime mes turėjom "importavę" kelio-

liką narių, bet laike balsavimu visados mus perviršijo jų rankos, ir visa ką mes galėjome padaryti, tai sukelti triukšmą ir susirinkimą uždaryti nepripažinus balsavimo pasekmių."

Tai geras ženklas, nes žodžiai iš jų pačių lūpų.

Vaidylų Brolija, kaip matyt, ne juokais rengias prie savo "Gala Night", kuri įvyks sausio 3 d., Masonic Temple tuoj po Naujų Metų. Šeiminkinkės nusamdytos ir viskas yra iš anksto rengiama. Sako, kad čia viskas bus up-to-date. Vienas brolijos narys iš Kanados parveža visą briedį del pokilio. Sako, leidimą gavęs iš Valijos princas nušaut briedį Vaidylų brolijos pokiliui. Vaidylos tą naktį susirinks iš visų keturių vėjų ir linksminsis tol, kol Perkuno neužrustins. —Prof. Piš.

Ir mano dvileikis prie "Dzimdzi Drimdzi"

Jau buvo rašyta Naujienose, kad tai ypatingu vardu pasivadunusi ir ypatingus dalykus vaidinanti Lietuvos artistų grupelė atsidangino į Chicago ir pradėjo savo darbą. Pirmą pasirodymą surengė "niekam nesakytamam" šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Bavau ir aš tame parengime ir šeriau savo sielą jūjų "Jovallu" ir kitkuo, ką jie teikėsi duoti. Pasakysiu atvirai: tai buvo gartūs "Jovallas". Tokį "Jovallu" su dideliu pagėmimu pida ma kad ir labai išlėpusi siela. Ir aš su pasigėrėjimu dėju ir save viską ką jie ten patiekė.

Tai yra naujienybė, jėga ir kokybė. Tai yra nepaprastas dalykas. Jau pirmu savo patyloms surengtu pasirodymu "Dzimdzi Drimdzi", sukėlė tiek kalbą, tiek susiinteresavimo, ko nėra padaręs nė vienas artistas ar artistų grupė čia pribuvusi.

Jie čia jau pasižymėjo penkio mis svarbiomis ypatybėmis, būtent:

1. Nuosirdumu. Jie nesitiekė išsinguštinti savęs didelę reklamą, neieškojo savo parengimui garsios vietos; viską pradėjo iš kito galo, kaip jie patys sako "ne žmoniškai, bet kitiškai". Iš kito galo ėmė garsintis, iš kito galo lošti — net ir programą iš kito galo parašė.

2. Nepaprastas lošimas. Jų lošimas nėra lošimas, koki mes esame pratę matyt pas kitus lošėjus, ale gyvas ir realis gyvenimas. Ot, rodos, jie susikraustė į sv-tainę kampą ir gyvena sau, kaip tikri "būdingieji" be gąspadinės. Jų sugėbėjimas išversti žmonių gyvenimo vidų į laiką yra pastebėtinais geras.

3. Sveikais ir tyrais umoras. Reikia pripažinti, kad umoras pas mus buvo galutinai pranykęs. Mes paskutiniiais laikais kaip ant scenos, taip ir kitur bemokėjome tik rimtus dalykus pasakoti, ir kaip kada ka koliotis. Jei kas ir bandydavo "fonas" pakrėsti, tai tas išeidavo netiksliai ir negudriai, o kaip kada ir šlykščiai. "Dzimdzi Drimdzi" pasišymėjo sveiku juoku ir nepaprastai geru umoru.

4. Puikumas dainų, muzikos ir tinkamas jų parinkimas ir sudėrinimas. Iš padainuotųjų dainelių matyt, kad "Dzimdzi Drimdzi" vadov., p. Vanagaitis, yra geras ir gabus kompozitorius ir puikus pianistas. Jo kompozicijos dainelės yra gražios savo melodijomis ir muzika. Skambindamas akomponuodamas pianu jis sugeba paliešti tokius malonius balsus, kad rodos visos jų "Jovallas" lieka kai su medum pasaldintas. Geri dainininkai yra ir jo draugai, ypač Olšauskas.

5. Naujas būdas lietuvių bei gaivinti. Ši paskutinioji ypatybė pateisina jų misijos tikslą. Tai ne paprasti, žemos rūšies komedijiniai, ale tikri tėvynainiai — tikri lietuviai, atvykę čionai rabundinti apsnūdusius besu amerikonejančius lietuvius. Tokiu savo veikimu, jie netik palinksmis žmones, netik suteiks jiems nuosirdumo, sveiko umoro, ale ir paskatins susidomėti

lietuvių reikalais, pastumės prie sveikos tautinės sąmonės ir, gal, prie apšvietos.

Šios penkios ypatybės pasirodė skusios pus "Dzimdzi Drimdzi" pirmame jų pasirodymo vakare duoda vilties sulaukti iš jų dar daugiau gerų dalykų ir daugiau ypatybių. Perkune padėk jiems!

Teko sužinoti, kad jų sekamas pasirodymas įvyks antrą dieną Kalėdų — gruodžio 26 d., toj pačioj šv. Jurgio par. svetainėje, Auburn Ave ir 32 Pl. Sako jų "Jovallas" šį kartą busis paskatinti su amerikoniškais — chigagietiškais priekoniais.

Pamatysim.
Kas bus, kas nebus, o aš su savo pačute "šiu" busiu.

—Jūozas Pupa.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

PRANEŠIMŲ TAIŠYKLĖS

Meldžiame visų darbuotojų, draugų komitetų, raštinkų ir visų tu, kurie duodate Naujienoms pranešimus įstinti šias taisykles:

1. Nuo lapkričio 15 d. s. m. pranešimai dalinasi į dvi dalis: viena — pranešimai talpinami dykai, antra — pranešimai apmokami.
2. Dykai talpinami pranešimai visų organizacijų draugijų, klubų, kiubų, chorų ir ratelių sekimas, repeticijos, komitetų susirinkimai, renginiai paskaitas, prakalbas, masinius susirinkimus ir apvaikščiojimus ir tokius susirinkimus, kurie nėra būžniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartus tuo pačiu reikalu.

3. Apmokami pranešimai talpinami visų organizacijų, draugijų, klubų, kiubų, chorų ir ratelių sekimas, repeticijos, komitetų susirinkimai, renginiai paskaitas, prakalbas, masinius susirinkimus ir apvaikščiojimus ir tokius susirinkimus, kurie nėra būžniško pobūdžio. Dykai pranešimai talpinami tik du kartus tuo pačiu reikalu.

4. Už apmokamus pranešimus reikia mokėti 70 centų už colį arba dalį vienai dienai. Skaitlius dienų ir colius neprubrėžiojimas.
5. Apie kredito reikita tartis su Naujienų administracija.
6. Visi pranešimai norint patalpinti ir sekamos dienos laida turi būti priduoti ne vėliau kaip iki devintos val. vakaro.

ASMENU JIESKOJIMAI

ANTANAS EININGIS
YRA UŽMUSTAS.
Paeina Užvenčio parapijos. Jiesko me jo brolio Juozapo Einingio, kuris gyvena Chicago.
ANTANAS TUGAUDIS
4001 Elm St.,
Indiana Harbor, Ind.

PAJIESKAU Francisiaus Šipkauską, paeina iš Lietuvos. Padavėliau kaimo, Akmenės parapijos. Pirmiau gyveno Chicago. Prašau jo paties arba to kas žino apie jį pranešti man, busiu labai dėkingas.
PETRONELĖ ŠIPKAUSKIENE
6743 Eberhardt Ave., Chicago, Ill.
Normal 4009.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGYSTĖ
Jusq stogų praktiškai uštatomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicagoje ir apylinkėse. Įstaiga 84 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 1114.

ISRENDAVOJIMUI

RENDON 6 kambarių flatas karštu vandeniu šildomas gerame padėjime, \$65. Tame pačiame name, 4 kambarių flatas, karštu vandeniu šildomas \$50. Gražioji apylinkė.
6530 So. Robey St.
Tel. Prospect 3926

JIESKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS kambarys apšildomas, vienam vaikui, be valgio, Marquette Parko arba Vienaulyno apylinkėse.
S. A. VASILIAUSKAS,
1702 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 2282

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARYS UŽ DYKA
Atiduodama apšildomas kambarys už dyka vedusiai porai arba nūšei, kad ir su pora vaikų. Išlygas pasiūksimui ant vietos. Atsišaukite po 3 v. vakare, nedėlioj visą dieną.
4329 So. Washtenaw Ave.

ISSINUOMOJAMA KAMBARYS
Vienai ypatai su valgio pagaminimu ar be valgio, dalioj vietoj ir netoli nuo transportacijos.
Randasi
6637 S. Rockwell St.

SIULYMAI KAMBARIŲ

PASIRENDAVOJA didelis kambarys del dviejų ypata arba del vienos. Kambarys apšildytas. Yra maudynė, elektrai ir telefonas.
Atsišaukite
1516 W. 72nd St.
1 fl.
Tel. Stewart 2577

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA mergaitė dirbti grosernėj kalpo paravoje, turi mokėti lietuviškai ir angliškai kabėti ir suprasti maždaug ta darbą.
Atsišaukite
6002 So. State St.

REIKIA 6 patyrusių moterų del sortavimo reagu. Nuolat darbas. Ateikite petyčioj pasirengusios darbą
HARRY DRY
1447 Blue Island Ave.

REIKALINGA mergina arba moteris dirbti restauracijoj. Patyrimas nereikalingas.
Kreipkitės:
1913 W. Lake St.
Melrose Park, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA tuojau 50 darbininkų. Nuolat darbas, gera mokėstis. Atsišaukite:
Jacob Lanski,
3647 S. Homan Ave.

RAKANDAI

PIGIAI! PIGIAI! Parsiduoda 4 kambarių forničiai, geram stovui. Galima ir kambarius persamdyti. Renda pigi, tik \$15.00. Apleidžiū miesta.
1721 S. Jefferson St.
III fl. front

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI kampinė krautuvi priu 48 ir 19 St., Cicero. Gera vieta del aptiekos; galima tuojau užimti. Matykite savininką.
Wm. L. Tambore
6 S. Crawford Ave.
Tel. Nevada 9336

PARDAVIMUI 2 pečiai, virimui gaminis ir šildomas, kietom ir minkštom anglim kurenamas.

Pečiai abu geri, 2 lubos užpakaly
929 W. 35 Pl.

PARDAVIMUI grosernė ir bučernė. Gera, išdirpta vieta, pigiai nuopirkti, rendos \$45.00; mėnesi, gyvenimo ruimui užpakalyje. Galima pirkti cash arba išmokėjimais.
Kreipkitės
1906 W. 63 St.

PARDAVIMUI APTEIKA
Labai gera proga jaunam vyru. Daromas geras biznis, pigi renda, nėra kompeticijos, reikia įnešti tiktiat biskj pinigų, del sutarties šaukite Lafayette 1675

NAMAI-ZEMĖ

DIDELIS murinis, 2 flatų namas prie Marquette Bulvaru ir Maplewood Ave. garu šildomas, tile vynos, beržiniai trimingai. Atsišaukite prie James Kar, 2444 W. 67 St. Tel. Prospect 1364

MAINYSIU 3 flatų po 4 ruimus ant 2 flatų, 5 ir ruimų, arba ant bizniavos prapertės.

2 flatų su grosernės bizniu, kuri yra išdirbtas per 13 metų, maišytų tautų apgyventojų vietoj; mainysiu ant biznio namo iš priežasties ligos. Atsišaukite pas:
M. Abramovic,
2015 South Robey St.

KALEDŲ BARGENAI

PARSIDUODA 2jų flatų muro namas po 5 ir 4 kambarius, parduosiu už \$6,550.00 arba mainysiu ant bučernės, narys randasi Brighton Parke.
ISSIMAINO 5kiu kambarių Bungalow, parduosiu pigiai arba mainysiu ant loto, lotas turi but Brighton Parke.
PARSIDUODA 2jų flatų muro namas, po 5 ir 6 kambarius, aukštas, cimentuotas sklepas, karštu vandeniu šildomas parduosiu už \$12,850.00 namas randasi Brighton Parke netoli teatro.
ISSIMAINO bizniavą kampinis namas, vieno aukšto su 4riais dideliais kambariais, pagyvenimas, parduosiu už \$9,350.00 arba mainysiu ant bučernės arba privaco namo, nepalaps apylinkės, namas randasi South Side Su virš mėtetas bagenais ir ir reikalais kreipkitės pas

F. G. Lucas & Co.

4108 Archer Ave.,
Phone Lafayette 5107

NAMAI-ZEMĖ

Štai keletas bargenų

Kurie apsimoka pirkti kalėdinėms dovanoms vyrai savo žmonoms, o vaikinai savo merginoms arba busiančioms žmonoms po daly bungalow, arba 2 flatų puikių namų. Taipgi mes turim keletą likusių bungalow arba 2 flatų puikių murinių namų ir gražioje apylinkėje Marquette Parke.

MURINIS bungalow, 5 kambariai, karštu vandeniu apšildomas, visi įtaisymai vėliausios mados, kaina \$7500, imokėt \$1500; bungalow randasi Marquette parke.

2 PAGYVENIMŲ murinis namas po 4 kambarius, cementinis sklepas, aukštas stogas; yra gasas, elektra, maudynės; prekę \$7500, imokėt \$1000.

4 PAGYVENIMŲ murinis namas, visi po keturis kambarius, lotas prie salies; kaina \$11,000, imokėt \$4000.

4 PAGYVENIMŲ medinis namas, visi po 4 kambarius, namas geram stovui; kaina tik \$7800, imokėt \$3000.

2 flatų murinis namas, po 4 kambarius, cementuotas beismentas, aukštas stogas, vėliausios mados įtaisymai, kaina \$10,000, mainys ant bučernės arba grosernės.

Šitie keturi namai randasi Brighton parke.
Siuomi linkime visiems mūsų kostumeriams linksmų Kalėdų.

United Land & Investment Company

4454 S. WESTERN AVE.
Klauskite V. Biskupaitis.

3404 S. MORGAN ST.

Tel. Yards 1571

KALEDŲ BARGENAI

ŠTAI KELETAS BARGENŲ
Noru mainyti automobilį į grosernė ar į lotą; 5 pasasžerių. Išrodo kaip mautis, noru mainyti į 2 flatų murinį namą po 5 ir 5 kambarius, pirmas flatas garu šildomas, 1 5 kambarių, kad būtų Brighton Parke.

Namas randasi 2927 W. 38 Pl., 3 flatų medinis po 5—5—5 kambarius, 4208 S. Western Ave.
MAINYSIU ANT BUČERNĖS
2 flatų medinis namas, del 2 masinų garažas, mainysiu ant grosernės.

5 FLATŲ muro namas ir storas, mainysiu ant 2 flatų muro namo, kad būtų prie vienuolyno.
MAINAU bungalow ant 2 flatų namo.

NORU mainyti 2 flatų muro namą po 5—5 kambarius, mainysiu ant bučernės.

PARSIDUODA 3 flatų po 5 kambarius muro namas, kaina \$8,500.
2 FLATŲ po 5 kambarius medinis namas, kaina \$2,500, cash \$1000.

AURORA, ILL.

Ar žinot kokią geriausia dovaną Kalėdoms pirkti? Nusipirkti puikų namą ant 2 pagyvenimų ir da yra storas del groserio. Namas murinis, ant kampo, gražioj vietoj, ant bulvaru, 2 karų garažas, lotas didelis 50x162. Viskas vėliausios mados. Rendos neša ant metų \$1,500. Galit pirkti su mažais pinigais ant lengvų išmokėjimų, ar cash \$12500. Matykite savininką.
537 Galina Blvd.,
AURORA, ILL.

PARDAVIMUI bizniavą namas, yra mainysiu ant gyvenimo rezidencijos. Namas visas geras ir gera vieta visokiam bizniui.
Kreipkitės prie savininko.
3205 So. Morgan St.
Klauskite Mr. Glawsky.

PARSIDUODA

KEPTUVE
SU NAMU
1425 South 49th Ave.
Cicero, Ill.

LIETUVOJE PARSIDUODA ant apės Minijos vandeninė fabrika, verpykla vilnų, su pilniausiu kompletu, malunas elektros apšvietas, 20 hektarų žemės su puikiais dalykų uktro bresiais ir už viską reikalauja apie dešimtį tūkstančių dolerių. Adresas:
Lietuva, Telšiu apskr.
Zarėnų valsčius.
fabrikas Keturakiai.
Aleksandra Girdvainienė.

NAMAI-ZEMĖ

EXTRA BARGENAS
Parsiduoda 7 kambarių rezidencija su visais įtaisymais, 125 pėdos ilgumo ir 75 pėdos platumo. Turi but parduota greitai.
Atsišaukite prie savininko.
3514 W. 64th Pl.

MORTGECIAI-PASKOLOS

MES padarome ir perkame antros mortgicijas siekiančius \$200 iki \$5000.00, lengvais išmokėjimais už 6% palukapį ir je mažą komisią. Taipgi perkame kontraktų dokumentus.

LOUIS STERN & CO.
Suite 1029 — Burnham Bldg.
160 N. La Salle St.

MOKYKLOS

Specialiai Kursai Dress-making ir Millinery
Reguliarai kursai Drafting, Designing, Tailoring ir Dressmaking. Lengvais išmokėjimais. Didelis numatytas kainose.

VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE,
2407 W. Madison, Chicago, Ill.
Phone Seeley 1648
M. E. HUTFILL, Manager

VYRAI IŠMOKITE MODERNINĖS BARBERYSTES
Viena geriausia apmokymų profesijų. Mes mokiname diena ir vakarais. Darbas laukia su gera alga. Uždirbkite kol mokinatės.
MOLER BARBER COLLEGE
105 So. Wells St.

Greitai ir pigiai

Išmokiname Anglų kalbos, Gramatikos, Sintaksės, Aritmetikos, Knygyvedystės, ir kitų mokslų. Mūsų mokyklos nauja sistema stebėtinais greitai užbaigiama pradinį mokslą į devynis mėnesius; augštesnį mokslą į vienus metus. Nepraileiskite progos nei vienas, kol dar yra vietos. J. P. Olekas, Mokyklos Vėdėjas.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Corner 31st and So. Halsted Streets

Anglu Kalba

Lietuvos Vyriausybė Žlugdo Klaipėdos Reikalą

(Ais. St. Kairio kalba Seimo posėdyje 7. XI. 1924.)

P. Tumėnas ramus

Gerbiamieji, Pono Tumėno kalba dėl išeiktos Klaipėdos reikalų interpelacijos padarė mane ypatingo įspūdžio, ne tiek savo turiniu, kiek savo tonu (atstovas Bielinis iš vietos: "Tumėniškas tonas"). Tartum, iš Seimo tribunos porino apie valstybinius reikalus žmogus vėjo nepučiamas, lietaus nelijamas, linksmos saulutės šildomas. Ponas Ministeris Pirmininkas rado galiu visą ilgą valandą kalbėti apie juridinius sunkumus, pravedant rinkimus Klaipėdos krašte. Manau, kad nei Seimo opozicija, nei Seimo pozicija tiems argumentams netiki. Manau, kad vargu atsiras ir pačios vyriausybės tos minties pasekėjų. P. Pirmininkas toliau nurodė, kad rinkimų vykinime, ar į Lietuvos Seimą, ar į Klaipėdos krašto Seimelį teks atlikti ilgas priėmimų darbų procesas. Jisai rado reikalo priminti, kad ir ropė, — aš suprantu, durnaropė, — turi gauti daug laiko, kad išsaugotų. Iš visos p. Tumėno kalbos aš įgavau įspūdžio, kad dabartinė vyriausybė kartu su Seimo dauguma panorės labai ilgai auginti Klaipėdos krašto durnaropę (Vietose triukšmas. Skambutis).

Padėtis reikalauja veiklumo

Sielos skaitumas lėtas, tempas ir rimtumas yra valstybės vyro cnatos. Bet ne visuomet tos cnatos yra taikintinos: yra padėčių, apie kurias minėjo šandien ir p. Krašto Apsaugos Ministeris, kuomet tenka veikti, veikti ir veikti. Kai tos rūšies padėtis susidaro krašte ar kurioj jo dalyj, kai visuomenės santykiai rodo neramių simptomų, esti reikalinga greitų ir griežtų priemonių gestis augančiam pavojui. P. Tumėnas paminėjo ir apie tokį pavojų Klaipėdos krašte. Bet kartą pridūrė, kad tas upas, kuris šandien susidarė Klaipėdos krašte, esąs dirbtinis padaras, kad tai darbas (iš v. atst. Robinsonas: komivoježorų) neatsakomingu asmenų, kurie panaudodami savo aukštą, padėtį krašte, lankosi į Klaipėdos kraštą, kursto žmones ir verčia juos rašyti piktas rezolucijas. Aš manau, kad šita mintis atėjo p. Tumėnui galvon iš jo prieškarinių atsiminimų. P. Tumėnas, budamas Zarasuose, galėjo ne kartą girdėti iš caro ispravniko, kad visos carų sunkenybės eina iš vidurinio priešo (ot vnutrenniavo vraga). Tuomet p. Tumėnas, gal ne visuomet reikšdamas tinkamos drąsos ir prisidengdamas nuo pristavo rankovė, tik nusišypsodavo į tokį pasakymą. Šandien p. Tumėnas pats tuos žodžius kartoją. Aš maniau, kad rimtas padėties įvertinimas neleidžia vaduotis praetis pritimais. Jeigu mes prisiziūrėsime, kas dedasi Klaipėdos krašte, iš kur kyla tos pavojingos ugnelės, kurios prasiveržia vienu ar kitu tai sunku išaiškinti, kad tas ugnelės sukursto neatsakomingi žmonės. Visuomenės gyvenime yra atsitikimų, kuomet vienas ar kitas asmuo gali sudaryti upą rybotos grupės tarpe. Bet minios upų, visuomenės upų sudaro kasdieninis gyvenimas, tos nuolatinės gyvenimo sąlygos, kurios tenka vartytis kasdien. Ir jeigu Tamsos tuo supratimu panorėsite įvertinti padėtį Klaipėdos krašte, tai, aš manau, gausite pakankamai medžiagos supratimui, kad padėtis iš tiesų yra rimta.

Klaipėdos krašto padėtis kursto žmones.

Tuo tarpu nesustosiu ties klausimais apie juridinio pobūdžio sunkumus, kuriuos visą valandą išvadžiojo p. Tumėnas. Tai yra trečiaeilės reikšmės dalykas. Bet yra pirmieji reikšmės dalykas — bendroji krašto padėtis, kurioje atsidūrė Klaipėdos kraštas Lietuvos vyriausybei, pasakyti, okupavus. (Iš dešinės: ne taip skaudžiai, p. Kairys). Aš padėties iliustravimui norėčiau bent trumpai sustoti ties tuo, kuriuo sąlygose Klaipėdos kraštas gyvena. Kalbant apie Klaipėdos kraštą, pirmoj eilėj reikia kalbėti apie Klaipėdą, kurioje gyvena 1/3 visų Klaipėdos krašto gyventojų. Klaipėda yra kultūrinis ir politinis krašto centras. Gyvenimas, kuriuo gyvena Klaipėda, nustato politiką visam kraštui. Bet kalbant apie Klaipėdą, mano supratimu, reikia kalbėti apie Klaipėdos uostą.

Klaipėdos uostas veikia silpnai

Klaipėdos uostas yra Klaipėdos širdis. Kuomet širdis pradeda lėčiau plakti, visos organizmas aplėsta, apmiršta. Kaip tas Klaipėdos uostas veikia? P. Tumėnas šituo klausimu nerado reikalo net susidomėti. Tuo tarpu, mano supratimu, tai yra kardinalis dalykas padėčiai charakterizuoti. Tamsos tur but patiems yra žinoma, kad Klaipėdos uostas, pačmus net šių metų laikotarpi nuo pavasario, rodo labai simptominių apsiereikimų. Pavasario pradžioj uostas veikė gana energingai. Klaipėdoje, ypač uoste, atsirado visa eilė asmenų ir grupių, kurios dominosi uosto ateitimi ir ruošėsi išnaudoti didėjantį uosto gyvenimą. Tas viskas dėjosi delto, kad buvo žadama sujungti Klaipėdą tiesiu gelžkeliu su Šiauliais. Praėjo vasara ir kas pasidarė? Ar tamstos žinote, kad kai šį rudenį atvažiojo į Klaipėdą Kopenhagos uosto pirmininkas su kitu Danų Valdžios atstovu, jie nerado Klaipėdos uoste nė vieno atvažiusio laivo. Žmonės neapsakomai nustebė, norėjo gauti iš vyriausybės atstovų paaiškinimo. Žinoma išaiškinti buvo labai nelengva, nes visas pastarasis psmetis uosto gyvenimui iš tiesų parodė, kad uosto veikimas kas kartą vis puola. Ir reikia pasakyti, kad tas puolimas nėra pripuolamas. Yra visa eilė priežasčių, kurių neduoda uostui kitaip veikti. Aš Tamsos galiu pranešti, kad Lietuvos importo ir eksporto didžiūma atliekama ne per Klaipėdos uostą, bet per Liepojos ar per Karaliaučiaus uostus. Aš noriu priminti porą faktų. Šiais metais iš Lietuvos buvo išgabenta apie pusantro tūkstančio arklių. Per kur tie arkliaiėjo? Žinoma, per Liepoją. Lietuvoj per paskutinius metus išsivystė didesnis kiaušinių eksportas. Per kur tas kiaušinių eksportas eina: per Klaipėdą, ar per Liepoją? Per Liepoją. Iš viso, užsienio prekybos dauguma, kiek jos eina per uostus, eina ne per Klaipėdos uostą, bet per Liepoją. Yra tam patiesinamų priežasčių. Pasirodo, kad mūsų gelžkelių tarifai buvo bandoma pritaikinti Klaipėdos uosto reikalams. Bet p. Petrušis, rupindamas valstybės išdoto pajamomis, pakėlė čia tarifus 25%. Susidarė skirtumas Klaipėdos uosto nenaudai, ku-

ris pradėjo labai atsiliepti Klaipėdos krašto nenaudai ir nuvertė susieikimą Liepojos pusėn. Tai yra viena priežastis, kurios marina Klaipėdos uostą. (Finansų ministeris iš vietos: tai netiesa). — Aš, tamsa kalbėjau su žmonėmis, vyriausybės pristatytas uostu rūpintis, ir iš jų turiu žinių...

Klaipėdos uostas blogai įrengtas

Bet yra svarbesnių priežasčių, delko Klaipėdos uostas šandien negali pritraukti prie savęs Lietuvos importo ir eksporto. Aš tamstoms minėjau apie kiaušinius, apie arklius. Priminsiu dar, kad tokia didelė visuomeninė organizacija kaip "Gamintojas", kurios, manau, niekas negali įjarti esant nepatriotiniui nusistačiusia, laip pat ligi šiol atlieka savo transportinius reikalus beveik išimtinai per Liepoją. Pasirodo, kad kitaip ir negali būti. Klaipėdos uostas šandien tebėra toks, kaip jis buvo prieš karą. Prieš karą vokiečiai mokėjo pritaikinti jį tik medžio pramonės reikalams ir visi uosto įrengimai buvo tik tiek sutvarkyti, kiek pats gyvenimas reikalavo. Tat pasirodo, kad dabar Klaipėdos uosto įrengimu lyginti su Liepoja netenka. Liepoja turi elevatorius, Liepoja turi gerus sandėlius, gerai sutvarkytas pats uostas, tuo tarpu Klaipėdoje yra tik privatiniai sandėliai, labai pasenę, niekam verti ir tik šimet vyriausybės pastangomis buvo pastatytas dar vienas naujas sandėlis. Bet visi mechaniniai uosto įrengimai laivams iškrauti ir prikrauti yra tiek primitingi, kad laivai ten negali lankytis, nes iškrovimas įkrovimas per daug pa-brangina prekes. Pastatyti Klaipėdos uostas reikalingoje aukštumoje galima būtų tik tuomet, kai vyriausybė tikrai rimtai susirūpinų tuo klausimu ir artimiausioje ateityje pradėtų ką nors toje srityje daryti. Tuo tarpu iš vyriausybės pusės visai nesimato. Priešingai, atmetus gelžkelio projektą Amaliai-Klaipėda, atsižadėjus paskolos Angluose, vyriausybė pakirto net privačių iniciatyvą uostui vystyti. Aš pasakysiu, kad pasaziėrinis laivas anglų firmos "Baltara", kuris lankosi Pabaltės uostuose ir pradėjo lankytis Klaipėdoje, jau buvo grąšines kartą, kad jis mesias lankę Klaipėdą, nes negužas prekių ir per mažai gaunąs keleivių.

Klaipėdos krašto pramonė merdi

Klaipėdos uosto veikimas, suprantamas daiktas, ankštai surištas su bendra krašto ūkio apyvarta tiek Klaipėdos krašte, tiek Lietuvoje. Kiek mūsų ūkyje reikišiai labai kietos stagnacijos, žinoma, ir uostas turi tą stagnaciją atjausti ir ją apmokėti. Tuo atveju Klaipėdos krašto padėtis yra galbūt didesnė kaip Lietuvos. Mes, kaip ūkio šalis, nepasiekėm net tokio pramonės ir prekybos išsivystymo laipsnio, kaip Klaipėdos kraštas. Kokioje padėtyje dabar Klaipėdos krašto pramonė? Ponas Tumėnas, tik formaliai paliesdamas tuos klausimus savo atsakyme į interpelaciją, rado reikalo priminti, kad, sako Klaipėdos pramonininkų vistiek negalima patenkinti; pas juos, girdi, perdideli apetitai, jie reikia penėti gyvais pinigais iš valstybės išdoto — tik tuomet jie gali būti linksmi. Ir ponas Tumėnas pasitenkino čia tik vienu pavyzdžiu: jis paėmė gelž-

kelių dirbtuves, kuriomis buvo savo laiku atidota remontuoti dalis Lietuvos vagonų, gautų iš Rusijos, ir remiantis tos dirbtuvės praktike panorėjo charakterizuoti visą Klaipėdos krašto pramonę. Teisybė, gelžkelių dirbtuvėje yra taip, kaip pasakė ponas Tumėnas. Bet kitose pramonėse yra visai ne taip. Kita pramonė šandien veikia visiškai sustoję, del to, kad neturi būtiniausių sąlygų dirbti. Iš kelių dešimčių lentpiuvių šandien Klaipėdoje veikia tik pora. Veikia dar celiulozos fabrikas tik del to, kad savo laiku mokėjo pasigaminti žaliuosius medžiagos. Nedirba net durpinyčios, kurios jau prieš karą buvo techniškai racionaliai pastatytos ir gana išsistiprusios. Pasekmė yra ta, kad mažutė Klaipėda skaito daugiau dviejų tūkstančių bedarbių.

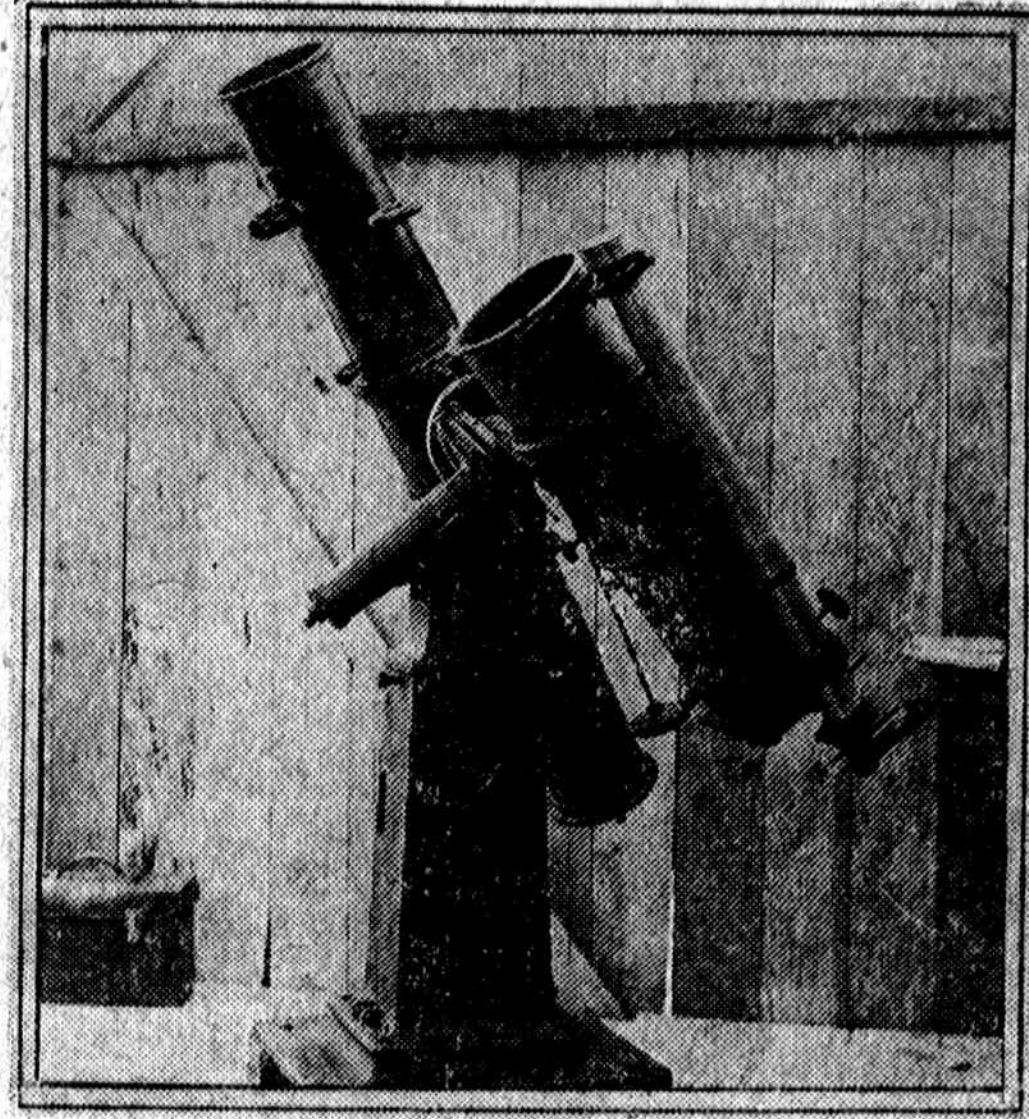
Sunkiai verčiasi ir prekyba

Stagnacija reikišiai ne tik pramonėje, bet ir prekyboje, kuri Klaipėdos krašte taip pat yra armirusi. Delko? Prekyba gali vystytis tik tuomet, jei gyvai vystosi visas ekonominis krašto gyvenimas. Kuomet yra stagnacija pramonėje, kuomet ji atsiliepia žemės ūkyje, kuomet pinigų apyvarta darosi lėta ir šykšti — prekyba negali plėstis. Ir todėl bendras krašto ūkio krizis, dalinai surištas su visuotiniu krizių, marina ir prekybą. Vyriausybė tik dar pablogino padėtį. Įvesdama muitus, kaip jie šandien Lietuvoj praktikuojami, iš karto pakėlė kainas tiek, kad šandien plačioji publika daugelio produktų ar visai negali prieti ar turi juos vartoti apdirbtame kiekyje. Į prekybos stagnaciją labai smarkiai veikia, pasakysiu, mūsų Finansų Ministerijos ekonominė sauvalė. Ponas Finansų ministeris, turėdamas teisės savo nuožiūra įvesdinti ar keisti tarifus, daro tai labai drąsiai, žinodamas, kad už jo nugaros stovi seimo dauguma, kuri visuomet žygiams pritaro. O tas tarifų keitimas, tas nepastovumas prekybos santykiuose sudaro passekmes, apie kurias čia kalbėjo ir pirmąsčiai kalbėtojai.

Administravime sauvalė

Jei mes pareisim į administracijos santykius, tai reikia pasakyti, kad ir šioje srityje vyriausybė yra padariusi viską, kad padėtis pablogėtų. Kurio vardu yra minimas dabartinis Klaipėdos krašto gubernatorius ponas Budrys, apie tai jau ne tik visuomenė, bet ir vyriausybė žino. Ponas Budrys nustoję ir moralio ir administracinio autoriteto: jis yra tik kenčiamas, kaip žmogus, pastatytas okupacnės valdžios. Ir vis delto, nors nusistatymas prieš poną Budrį yra labai griežtas ne tik vokiečių tarpe ir ne tiek vokiečių tarpe, kiek lietuvių tarpe, vyriausybė nerado kitokios išeities, kaip iš naujo paskirti poną Budrį vėl Klaipėdos krašto gubernatoriumi. Tai yra provokacija, tai yra Klaipėdos krašto visuomenės kurstymas prieš vyriausybę. Ir ne tiek prieš vyriausybę, — prieš vyriausybę tegu sau kurstyti, — bet tuo būdu kurstoma prieš visą Lietuvą, o to daryti, manau, nieks neturi teisės. Ponas Tumėnas minėjo, kad esamoji Direktorija patenkiamai atlieka savo uždavinius. O man žinoma, kad pati Direktorija labai neįjaukiai sėdi savo kambarėse. Ji mielai atsisakytų nuo visų primestų pareigų žinoda-

DABOS SAULĖS UŽTĖMIMA

Ateinantį sausio mėn. bus visuotinas saulės užtėmimas (bus matomas ir Chicagoj, nors jau tik dalimis). Astronomai prie jo jau rengiasi. Šiais dviem teleskopais bus užtėmimas fotografuojamas Kanadoje.

ma, kad pati ji yra kraštui prievarta primesta, organas. Prisiminkime, kad ir bažnytinis santykius. Tamstoms yra žinomi Direktorijos žygiai Klaipėdos krašto bažnyčiai atskirti nuo Berlyno. Tamstos atsimenat, kokio įspūdžio ir kokio fermento sukėlė Klaipėdos krašte tas nevykęs sumanymas. Aš noriu tik paminėti, kad vyriausybė, norėdama likviduoti sukurstyta upą, padarė didžiausią nesamone. Vyriausybė buvo tiek be takto, kad rado galimę pasiųsti konfliktui tarp protestų tildyti, katalikų kuniga. Ir suprantamas daiktas, kad tas kunigas, nuvažiavęs į Klaipėdos kraštą, galėjo tik dar daugiau nepasitikėjimo upą sukurstyti. Tas upas tebėra neišdiles ir dabar ir daro savo įtakos į tolimesnius to krašto santykius su Lietuva.

Darbininkų skriaudos

Aš ilgai neminėsiu čia socialinių klausimų. Klaipėdos krašto darbininkai iš pat pradžių turėjo pakelti labai skaudų smūgį. Šandien bent tie, kurie priklauso nuo vyriausybės, dirba valstybės įstaigose, neteko to aprūpinimo, kuriuo naudojo si Vokietijos ir pranezų okupacijos metu. Jie net neteko socialio draudimo. Tas pat yra ir su valdininkais, gelžkelininkais, pašto, telegrafo tarnautojais. Vargąja darbininkų ekonominę padėtį, rytojaus netikrumą drutino administracijos sauvalė, okupacinis režimas, kuris taikoma tiems santykiams tvarkyti. Tas režimas nemasiai pono Tumėno nusistatymu: "jei jūs valdžios neklaušysit, tai valdžia pavartos jėgą". Tas režimas pirmoj eilėj palietė darbininkus, suvaržė jų laisvę ir savarankumą savus reikalus tvarkyti. Jeigu dar prisiminsime Klaipėdos krašto kaimą, kuris Lietuvos ribose sutiko naujų sunkenybių žemės ūkiui vystyti ir iki šiol neturėjo veik jokios iš vyriausybės pagalbos, tai vaizdas bus gana pilnas.

Padėtis Klaipėdos krašto, kaip Tamstos matot, yra to rūšies, kad laukti kitokio upo, kaip koks yra šandien tarpe krašto gyventojų, netenka. Ir nereikia visai agitatorių, kad tas upas drūtėtų ir tarptų Lietuvos nenaudai su kiekviena praleista diena. Tarpsta del to, kad pamatinės gyvenimo sąlygos, kuriose tenka tam kraštui verstis, tą upą kursto.

Reikia rimtai susirūpinti

Tamstos galite sakyti: žinoma, lengva kritikuoti, bet kad visi tie blogumai, apie kuriuos

aš labai bendrai paminėjau, pakeisti nėra taip lengva. Sutinku, išties nėra lengva. Bet ką gi vyriausybė daro, kad būtų padarytas geras noras tik sunkumų vengti, tuos sunkumus mažinti. Tuo tarpu Klaipėdos krašto gyvenimas stato reikalavimų, kad tas klausimas būtų kaip nors išsprendžiamas. Aš noriu tik paminėti, kad vyriausybė, norėdama likviduoti sukurstyta upą, padarė didžiausią nesamone. Vyriausybė buvo tiek be takto, kad rado galimę pasiųsti konfliktui tarp protestų tildyti, katalikų kuniga. Ir suprantamas daiktas, kad tas kunigas, nuvažiavęs į Klaipėdos kraštą, galėjo tik dar daugiau nepasitikėjimo upą sukurstyti. Tas upas tebėra neišdiles ir dabar ir daro savo įtakos į tolimesnius to krašto santykius su Lietuva.

Rinkimai Klaipėdos krašte gyvas reikalas

Mano giliu įsitikinimu, vienintelis budas padaryti galą tai padėčiai ir rasti išeities, padaryti pirmus žingsnius santykių sunormavimui ir organingam susigyvenimui su Lietuva, — tai prileisti Klaipėdos krašto gyventojus prie savo reikalų tvarkymo. Aš dedu tam klausimui didžiausios reikšmės. Aš suprantu, kad neturtingai Lietuvai būtų sunku materialiai užsiangauzoti žymesniu būdu į Klaipėdos krašto reikalų tvarkymą. Tas ekonominių reika-

ly rūpinimas yra Lietuvai sunkus, reikalaujantis per daug lėšų ir todėl greitų laimėjimų čia laukti netenka. Tuo svarbiau yra daryti tai, kas galima. Dabartinė vyriausybė yra pastačiusi Klaipėdos kraštą į okupuoto krašto padėtį: nežiūrint visuotino krašto noro, klaipėdiečiai šandien negali prieiti prie savo reikalų tvarkymo. Suprantamas daiktas, kad tuomet negalima kitokios psichologijos tame krašte laukti, kaip kokia šandien yra pasireikšusi. Okupantai valdė Klaipėdos kraštą. Tat ir visa atsakomybė už netvarką, už sunkią padėtį turi gulti tai vyriausybei, kuri pasiėmė kraštą tvarkyti. Ir visiškai atsakomybė pasiliks tai vyriausybei tol, kol bus duota galimybės patiems Klaipėdos krašto piliečiams išrinkti savo atstovus į Klaipėdos krašto Seimelį, išrinkti savo atstovus į Lietuvos Seimą ir tokiu būdu duoti jiems galimybės dalyvauti krašto reikalų svarstyme, sprendime ir tvarkyme. Tik tuo būdu galima padėti pagrindą doram ir tvarkingam sugyvenimui ir padaryti pradžią organingam Klaipėdos krašto suaugimui su visa Lietuva. Ir kas to nesupranta, kas permenkai įvertina to reikalo svarbumą, tas nėra priaugęs rūpintis mūsų respublikos reikalais... (S-las")

Margumynai

Astronomas išgelbėjo žmogų nuo bausmės

Die Gartenlaube praneša labai įdomų atsitikimą. Prieš kiek laiko Bozene (Austrijoje) buvo misteringai nužudytas ant rubežiaus žmogus. Tuo tapo areštuoti du broliai, kurie buvo žinomi kaip gani pavojingai elementai. Pasitaikė taip, jog tą naktį, kada žmogžudystė buvo papildyta, vienas brolių gėrė karšulauksi. (Tumėnas iš vietos: Tamsta nemeluok, ponas Kairys). Tamstos dar atsiminkite, kad šandien Klaipėdiečiai savo padėtimi yra priversti žiūrėti į dvi puses: į Lietuvą ir į Vokietiją. Reikia pripažinti, kad ir tuo atveju kiekviena praleista diena blogins Lietuvai šansus susigyventi su Klaipėdos kraštu. Vokietija, sutvarkiusi reparacijų klausimą su valstybėmis laimėtojomis, gauna šandien realės galimybės kelti savo visą ekonominį gyvenimą. Gaudama paskolų ji turi galimybės pagreitinti pramonės ir prekybos gyvenimo tempą. Juo tas tempas auga ir stiprės, žinomas daiktas, gerės ir pragyvenimo sąlygos, kurios buvo tiek sunkios po karo. Jau ir šandien galima konstatuoti, kad Vokietijoje valdininkų apmokėjimas yra geresnis, palyginant su Lietuva. Dar prisiminkite, kad Vokietijos valdininkas šandien yra aprūpintas senatvės pensijomis, palyginant su Lietuva. Pas mus nieko panašaus nėra. Ir todėl ir šiuo klausimu išvada del Klaipėdos krašto gyventojų yra visai aiški.

Kaip Dr. Steinmetz igijo vidurinį vardą

Dr. Charles Proteus Steinmetz ne kartą buvo raginamas parašyti savo autobiografiją, bet jis visuomet atsisakydavo tai padaryti. Laimei John Hammond tankiai įsikalbėdavo su Steinmetzu ir patyrė daug dalykų apie jo gyvenimą. Hammond pradėjo rašyti Steinmetzo biografiją, kada pastarasis dar buvo gyvas. Dalį tos biografijos jis skaitė ir užgrynė. Dabar išėjo iš spaudos Hammondo parašyta biografija, kur tarp kitko sakoma, jog Steinmetz universitete buvo vadinamas Proteus (žmogus, kuris nuolat mainosi). Tas vardas jam buvo duota todėl, kad jis nuolat interesavosi kuriuo nors nauju dalyku.

Steinmetz'o tikras vardas buvo Carl August Rudolph. Tačiau atvažiavęs į Ameriką, jis Carl pakeitė Charles, o už vidurinį vardą pasirinko Proteus, butent, tą vardą, kurį jam buvo davę studentai.

TEISMAS

(Iš rusiško.)

Kai atėjo paskutinė diena, tai Arkangelas taip sutrimtavo į auksinį trimitą, kad dangus sudrebėjo ir žemė prasizijojo. Ir prišėlė iš nesuskaitomų kapynų daugybė numirėlių, kurie kadaise gyveno žemėje. Nuo gyvųjų nupuolė drabužiai. Ir visi jie, gyvieji ir mirusieji, kaip pirmieji musų tėvai, nuogi stojo į Baisų Teismą.

Nesaltingas Teisėjas sėdėjo sosto iš debesų, kurie buvo valvo rykštės apšviečiami ir žaibų varstomi. Ir iš sosto šalių buvo atdaryti dveji milžiniški vartai. Vienai, po dešinei, vedė į žaliuojantį blizgantį sodą, o po kairei esantys vartai vedė į tamsų urvą, kurio migla tik retkarčiais nušviesdavo tamsiai raudonos požeminės ugnys.

Viduryje buvo sidabrinės svarstyklės su auksinėmis lėkštelėmis, ir prie abiejų svarstė galų buvo pristatyti du angelų sverti žmonių gerus ir blogus darbus. Ejo prie tų svarstyklių iš eilės visi iš moters gimę ir, išklause savo nuosprendį, sulig savo darbų, buvo siunčiami po dešinei, į amžinos linksmybės buveinę, arba po kairei į pragaro ugnį...

Ir štai privedė prie sosto prasičioka. Visas jis drebtinis, suvilgęs ir tamsus, kaip žemė: visas apdengtas niežais ir nuotrino. Bet laikosi tvirtai ir jokios baimės nerodo. Angelas jam šnibžda į ausį:

—Koks tu keverziškas. Čia drebėti reikia.

Prasičiokas jam atsako: —O ko aš turiu bijotis. Pakankamai mes drebėjome prieš žemiškus teisėjus. Stoviu prieš vienintelį teisingą Teisėją. Visas jo išmintingoji valioje.

Teisėjas jo klausia:

—Ką tu veikei, prasičioka?

—Mes tai? Arėme, akėjome, sėjome, piovėme, kulėme, galvijus prižiūrėjome... Vis apie duoną rūpinomės... O kurie mažiečiai arba nederlinga žemę turėjo, tie po miestus ošakėsi. Staliai, murininkai, vežikai, pirtininkai, žemkasiai. Ar mažai dar ko... Paskui visą Rusiją krauju apšlakstėme.

—O pats ar visuomet sotus buvai?

—Visaip maitindavomės. Tėve. Kartais kvusu, kartais vandeniu. Pasitaikydavo, jog ir balandoms apsidžiaugdavome. Mes ne ponai kokie.

—Ar daug griešijote?

—Be galo ir be skaitaus. Viešpatie. Girtuokliai mes ir vagys, ir palaidunai, ir apgavikai. Bet juk Viešpatie, mes tamsūs žmonės, pilni, nieko nesimokinom... visvien, kaip aklai šuniukai... gyvename purve ir biednystėje...

—Ant Dievo murmėjai?

—To, gal but, ir neatsitiko. Daugiau sakėme: Dievo valia, Dievas davė, Dievas ir atėmė.

—Eik sau su ramia širdžia, — tarė Teisėjas. — Daug tu dirbai, reikia tau pailsėti. Vyskupas Nikalojau! Eik čion, priimk žemietį.

Priėjo pražilęs šventuolis, apkabino prasičioką ir nusiėdė iš šventuosius vartus. Ir iš tolo girdėjosi prasičioko balsas:

—Ak, Mikola Meilingas, kokią pas jus avizos geros!

Po prasičioko priešo kareivis. Visas sušaudytas ir sukaptotas. Ant jo balti marškiniai — prieš musį švarius užsilviko, kad droviau būtų į Dievą eiti — visi sukrūvinti.

Klausa Teisėjas:

—Už ką kariavai, kareivi?

—Na-gi už Tikėjimą, Carą ir Tėvynę, Viešpatie.

—Ar daug žmonių nužudei?

—Negaliu žinoti, Viešpatie.

Kur kulką leikia — nesimato, o kai puolimas eina, tai juk žuvusių neskaitys.

—Ar daug griešijai?

—Musų kareiviški griekai visi prieš Tave, Viešpatie.

—Ar gulinėjo nepribaigę?

—Nieknuomet, Viešpatie.

—Imtinių neskriaudei?

—Niekad. Tankiai pats neda-

valgydavau, o jam ir duonos ir košės, ir porciją. Jam sunkiau.

—Ar viršininkai visuomet j tave teisingai atsinešdavo?

—O tu jiems dovanok, Mielaširdingasai.

—Šaunus tu, kareivi, — tarė teisėjas, — ir garsiai pašaukė:

—Kareiviai mano mielieji, Jurgi Nugalėtojai, ir tu, rusų Juoze, Nevos kumigalkštė! Aleksandre. Paimkite šį kareivį ir nuveskite į rojų, priegtam, duokit jam dvigubą porciją.

—Nužemintai, dėkoju Viešpatie, — susuko kareivis.

Paskui prisiartinio į Sostą baidas žudeika. Puolė jis ant žemės ir emė garsiai kliegiti:

—Neklausinėk manęs, Viešpatie! Tau viskas žinoma! Maño griekų smarvė kyla į dangų ir be jokio pasigailejimo reikalauja atkeršijimo! Meldžiu Tave: tik vieno: pasiusk mane ten, kur ugnis karštesnė ir kur velniai patys žiauriausi...

O Teisėjas sako:

Žinoma man: kartą buvo didelis gaisras, ir liepsnų apimame name pasiliko mažas vaikas, kuris dar nemokėjo vaikščioti. Ar ne tu, žudeika, puolei tasyk į ugnį ir apgaubęs savo drabužiais išneši kudių iš ugnies?

—Viešpatie! — susuko žudeika. — Neįtrauk gerų darbų skaitan tą atsitikimą. Juk nevienas tik meilė pastumė mane puliti tasyk į ugnį. Aplinkui žmonės stovėjo... Norėjau savo drašumui pasirodyti...

O kodėl savo vardą paslėpei? Kodel niekieno nepastebėtai pasišalinai? — Susisarmatėjau, Viešpatie. Plėšikas, žudeika ir staiga... Ne, nesigailėk manęs, nesigailėk, Viešpatie...

—Ar ne tu pasišalinai į klioštorius? Ar ne tu grandijas ir išplauk austus marškinius dėvėjai? Ar ne tu dieną ir naktį galilomis asaromis savo sąžinę plovėi? Ar ne tu vienuoliu pastojai ir sudėjai priešai ką amžinai tylioti?

—Viešpatie! Savo sielą aš gelbėjau, tik savo sielą! Bet ne vienos gyvasties, kuri žuvo iš mano kaltės, aš savo maldomis iš numirusių neprikėliau. Nieko nereiškia tos metavonės prieš mano papildytus prasižengimus, Geradėjau!

Tasyk Teisėjas garsiai paklausė:

—Jūs visi, nekaltai žuvę dėl šito žudeikos, ar dovanojate jam?

Tarsi atsidusėjimas pasigirdo, tarsi vėjas sušlamėjo:

—Dovanojame, dovanojame. Už didelį kentėjimą dovanojame."

—Ne, Viešpatie, nedovanok!

—maldavo žudeika. — Per amžių amžius aš nedirsiu į juos akis pakelti. Nesigailėk manęs, nesigailėk manęs, Mielaširdingasai.

—Gerai, tegul buna, kaip nori, — tarė teisėjas. — Eik į pragarą baidoms kancioms ir išbuk ten po tukstantį metų už kiekvieną auką. Kai tu pasiliuososi nuo griekų, aš pašauksiu Tave. Eik gi.

Ir dingo žudeika tamsiame urve, kur ugniniu kardu rodė jam kelią Mykėtas. Ugniniai liežuviai pasikėlė į viršų ir vėl nusileido. Taip vienas po kito stovėjo prieš Teisėją žmonės visų amžių ir visų tautų. Atvedė taipgi vieną griešniką su akiniais ir su ilgais plaukais.

—Kas tu? — paklausė Teisėjas.

—Aš? Aš — bolševikas, — atsakė išdidžiai klausiamas.

—Ką tu nuveikiai gyvendamas žemėje?

—Aš bandžiau pertvarkyti pasaulį remiantis pilvo įstatymais.

—Ką tu darei to tikslu atsimui?

—Aš grįvčiau visa, ką iki manęs žmonės buvo padavę.

—Religiją?

—Tai žmonių opiumas.

—Dievą?

—Jo nėra.

—Grožę?

—Tai buržuazijos išmisas.

PASIRINKIT KURIĄ NORIT UZ \$3,500

June Zeiser, 21 m., (kairė) ir jos sesuo Cecilia, 25 m., sutinka ištėkti už bile vyro, kuris užmokės \$3,500 morgičiaus ant jų motinos 60 akrų farmos ties Milwaukee.

—Šeimą?

—Kenksmingas palaikas.

—Niekingas sutvėrimė! — tarė su liudėsiu akyse Teisėjas. —

Ar pasodinai pakelyje bent vieną medelį, kad nuvargęs keleivis jo pavėsyje būtų galėjęs pasilsėti?

—Ne, aš nepripažistu privati- nę labdarybę.

—Ar priglaudei tu kada nors vaiką?

—Kam? Aš mokinau jį klasių kovos.

—Ar nušluostei tu kenčian- čiam asaras?

—Ne, aš kalbėjau jam apie šventą kerštą...

—Tu niekuomet neklydai?

—Nieknuomet.

—Teisėjas susimastė. Po ilgo tylijo jį tarė: — Reikia, aš klydau. Aš daleidau pikta, nes be jo geras būtų neįmanomas.

Vertė K. Sėjikas.

K. Sėjikas.

Gabriele D'Annunzio

(Sektą Z. Simenka).

Prieš kiek laiko laikraščiuose tilpo trumputis pranešimas.

Garsus italų poetas Gabriele D'Annunzio užsidarė savo namuose ir nė su kuo nebei matytis. Visus gaunamus laiškus jis rudrasko neskaitys.

Keistas žmogus, tas D'Annunzio... Garsus poetas. Galvotojas. Karivis. Italų patrietas. Fiume užgriebėjas. Lakunas. Ir — keistas žmogus...

Taip galvojo tie kurie per- skaitė tą trumputį pranešimą apie garsaus rašytojo atsiskyrimą nuo pasaulio...

Visa tai suintereso žmones. D'Annunzio vardas buvo plačiai žinomas ir tiems, kurie niekuo- liu visai del kitos prieštasties, ku- rios reikia ieškoti jo audringoje ir idomioje praeityje.

Jūs, žinoma, atsimenate, kad dar visai neseniai numirė viena žymiausių pasaulio dramos ar- tistų Eleonora Duse. Ji numirė Amerikoje, kur spėjo scenoje pasirodyti vos kelis kartus.

Žinia apie jos mirtį apklė visą pasaulį. Bet ypą didelį įspu- džio ta žinia padarė poetui Gab- riele D'Annunzio.

Ir beveik tuoj po to įvykio po- etas, italų laikraštyje padarė to- kį pranešimą:

"Aš nusitariau! niekuo nesidomėti, kas dedasi už keturių sienų mano atskirtų namų. Kiek- vieną vakarą aš sudeginu neska- ites kruvas laiškus, kuriuos gau- nu dienos laiku. Rašyti man yra bergždžias daiktas... Eiti prie mano durų irgi yra berg- ždžia. Aš nė į vieno pasibeldi- mą neatsakysiu. Nė vieną neįsi- leisiu. Nė meldimai, nė išmeti- nėimai neprivers mane mesti atsiskyrėlio gyvenimą. Mano šu- nys yra protingi ir gali skau- džiai įkasti. Ar pakankamai mane supratote?"

Ir poetas pasiliko neperma- daujamas. Jis pasinėrė praeity- je. Pasinėrė į audringą praeitį, kur vyriausią rolę lošė didžioji Eleonora Duse.

Tai buvo senai. Abu buvo pasie- kę pagarsėjimo aukštumas: didysai kalbos artistas D'An- nunzio ir scenos žvaigždė Duse. Jauna graži artistė mylėjo po- etą liepsninga meile. O poetas buvo tos meilės magiškoje ita- koje ir pats irgi mylėjo. Tos meilės liepsnoje gimė geriausias poeto kuriniai, kur tankiai buvo vaizduojama judrelių pačių graži meilė.

Bet nieko nėra amžino. Liep- snoje gimsta meilė, liepsnoje ji ir žūna.

Papasakojo artistė savo nu- mylėtiniam, jautriam poetui apie savo praeitį. Idomią praei- tį. Bet pilna kovos, kentėjimų ir skriaudų...

D'Annunzio išklause jos pasa- kojimą. Išklause didelių susido- mėjimų. Tapo įkvėpimo pagau- tas. Ir parašė puikų romaną: "Gyvenimo liepsna". Ten buvo Duse apšvieta: jos praeitis, jos meiliški prietikiai, — viskas...

Duse nenorėjo, kad poetas jos gyvenimą savo kuriniuose apra- šintų. Jis prisigadėjo jai to ne- daryti, bet savo prižadų neįspil- dė. O Italijoje žinėjo, apie ką rašoma "Gyvenimo liepsnoje".

Poetas sudėjo savo meilę ant meno aukuro. Jis sudegino ją, kaip vaikas sudegina žaislą. Jis atstumė ją nuo savęs. I Duse atai baidai paveikė. Ji susirgo.

Praėjo pora mėnesių ir iš di- dello susikirtimo jos plaukai pražilo.

Duse niekuomet daugiau ne- bėporėjo matytis su poetu. Ji niekuomet daugiau nebelošė D'Annunzio parašytuose veika- luose.

Didžioji artistė per visą savo gyvenimą neužmiršo savo meilės nelaimingos pabaigos. Ji atsimi- nė D'Annunzio, atsiminė savo meilės skaisčias pavasario di- nas...

Ir su tuo atsiminimu apie po- etą ji atsigulė į kapus.

D'Annunzio tatau žino. Ir jo nusidėjimas prieš Duse nebeduo- da jam ranybės.

Jis pasinėrė į praeities pasa- uį. Pasinėrė į praeities šešėli. Pats šešėliu pasidarė.

Žinia, apie jo atsiskyrimą pa- siekė kita: — favoritė Ida Ru- binstein, pagarsėjusią rusų šoki- kę.

Niekam nėra paslaptis, kad poeto širdyje Ida Rubinstein pa- vadavo Duse.

Tai buvo irgi senai. Paryži- je, kur poetas ieškojo susirami- nimo po nutraukimo, ryšių su Duse, šoko Ida Rubinstein. Poe- tas susipažino su ja, ir jiedu pa- sidarė artimi draugai, o vėliau draugiškumas perėjo į meilę.

Iki pat pastarojo laiko tie mei- liški ryšiai tarp judvieju buvo palaikomi.

Bet — staiga...

Ida Rubinstein nutarė sugra- žinti poetą pasauliui, išbudinti jame apmirusius jausmus, iš- sklaidyti jo sunkius sapnus.

Ji rašo jam. Atsakymo negau- na. Ji siunčia jam telegramas. Poetas tyli. Nėra jokio atsaky- mo.

Emė smarkiau plakti Idos Ru- binstein širdis, kuri dar nepalio- vė poetą mylėjusi. Nesustojant prieš nieką, ji nusitarė poetą pa- matyti.

Nepastebėta praslinko pro ka- reivius. O gal kareiviai ją ir pa-

stebėjo, bet nenorėjo jai kludy- ti.

Šokikė priejo prie durų, pasi- belde. Jokio atsakymo. Tik pik- tų šunų lojimas pasigirdo na- muose.

—Gabriele! Atidaryk! Juk aš Tave myliu. Aš noriu Tave sugra- žinti gyvenimui. Aš Tave ištrau- ksiu iš čia, kaip tasyk, kaip ka- daisė... atsimeni?

—Pasišalink! Tam žmogui, ko- kiu aš išvirtau, tu nieko nerei- ši, kaip nereiškia ir visas pasa- uis, už mano namų sienų. Girdi?

Pasišalink!

Pasigirdo verksmas. Tai Ida verkė.

—Bet Gabriele... vardan mu- dviejų meilės, vardan viso, kas šventa...

—Pasišalink! Nes priešinga- me atvėlyje aš atidarysiu duris, ir mano šunys sudraskys Tave. Ji pasišalino. Prislėgta. Su pa- žaista širdžia. Kaip Duse.

O poetas vėl nugarino į sun- kių svajonių, atsiminimų ir še- šėlių pasaulį.

Kas pasidarė su genialiu po- etu?

Kas jį sužavėjo?

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE
HAMBURG-AMERICAN LINE
HAMBURG
HAPAG

Trumpas ir tiesus kelias
LIETUVON

Savaitiniai išplaukimai laivais de luse
"RESOLUTE" — "RELIANCE"
"ALBERT BALLIN"
"DEUTSCHLAND"

Veža I, II ir III klesos pasažie- rius ir populiariai pavienių kamba- rių laivai "CLEVELAND", "MOUNT CLAY", "THURIN- GIA", "WESTPHALIA". Urdaro- mi kambariai de III klesos pasa- žierių.

Svetimšaliai, grįždami į 12 mė- nesių Amerikon, nėra priskaitomi prie kvotos.

United American Lines
171 West Randolph St.,
CHICAGO, ILL.
arba autorizuoti agentai.

Garsinkitės Naujienose

Linksmu Kaledu

Visiems mūsų kaimynams ir draugams širdingai velijame

Linksmu Kaledu

UNIVERSAL STATE BANK

Joseph J. Elias, President
Wm. M. Antonisen, Vice-President
and Cashier,
Jos. J. Hertmanowicz,
Assistant Cashier

MES SIUNČIAME JUMS GERIAUSIUS MUSŲ LINKĖJIMUS IR LINKIME

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Mes tikimės, kad galėsime patarnauti jums ir sekamais metais. Mes esame pasirėngę jums pilnai patenkinti.
Resursų virš \$15,000,000.00.
Draugiškiausias Bankas

The WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK
The Bank of "Safety and Friendly Service"
Roosevelt Road at Halsted Street - Chicago

Ark. Averčenko

Vertė K. A.

Drama Bukinų Namuose

Yra moterų, kurioms maža, jeigu joms tiesiai sakoma:

—Aš myliu tave.

Jų nuomone, toje frazėje daug gėlo, monotoniško, balsgano ir nedasakyto.

Tokios moterys mėgsta, kad jas apsvaiginti kuo nors stipriu, energingu, pavyzdžiui:

—Aš myliu tave labiau už gyvastį, labiau už saulę!

Arba:

—Jeigu man reikėtų dėl tavęs ant kartuvų eiti — aš šypsodamasis sudėčiau savo galvą už mylimąją!

Ir pameluos. Pabandykite jam ne tik galvą — koją nukirsti vardan numylėtinės — taip ims šaukti ir dejuoti, jog budelis numes kirvį, nusispiria ir nu eis savo keliais.

Vienas gelžkelio stoties sandėlio svarstyklų prižiūrėtojas kalbėjo mylimai merginai, nervingai tapydamas jau gan apdevėtą kaklaryšį:

—Paliepk tik — dėl tavęs viskuo busiu — ministriu arba kokiu ten generolu!

O — tiesą pasakius — jeigu valdžia paskirtų jį stoties viršininko padėjėju — biedna širdis neišlaikytų to džiaugsmo ir plyštų.

Žodžiai neuždeda prievolę.

O jeigu žodžiai uždėtų prievolę, tai įsimylėjęs, vietoje palyginimo su saule, vietoje sudėjimo galvos, kalbėtų ramiai kukliai, atsargiai, be nereikalingų priemokų:

—Aš tave taip myliu, jog galėčiau gauti bilietus Šaliapino koncertui, nors tai labai sunku. Tu man tiek brangi... brangesnė nei už mano naują apsiaustą. Jei pasiūlytum tu nuo manęs — aš stačiog to negalėčiau pakelti. Susirgčiau, ir sirgčiau gal kokias tris, o gal ir keturias dienas.

Visa tai — nuoširdu, visa tai — tiesa. Nelaimė, moters tos tiesos nemėgsta.

Elena Borisovna buvo ne kvaila moteris, bet jai paprasta frazė "aš myliu tave" atrodė gėla, trumpa, monotoniška.

Kartą sėdėdama ant Nikolajaus Sergejevičo kelių, ji bučiavo jo akis ir griežtai klausė:

—Na, o kaip tu myli mane, na, papasakok?

—Aš myliu tave.

—Na, aš žinau, kad tu mane myli, bet kaip, nu kaip? Labiau už ką, pavyzdžiui, tu mane myli?

Nikolajus Sergejevič paglostė jos rankutę ir, negalvodamas, atsakė:

—Labiau už gyvastį.

—Rimtai? Na, o jeigu tau pasiūlytų milijoną dolerių arba mane — ką tu pasirinktum?

—Atskus dalykas: tave.

—O jeigu tave paskelbtų, pavyzdžiui, olandų karaliumi? Tą sąlyga, kad tu su manim išsi-skirtum — ką tu išsirinktum?

—Aš? Aš pasakyčiau: pasprinkkite jį su savo olandų valstybe — atiduokite man Lenochą!

—Žiūrėkite tik, koks jis! Tai labai miela iš tavo pusės. Mano vyras vargu tai sakyti. Tu ger- resnis.

—Kur jau ne! Aš tave myliu iš tikrųjų, o jis taip tik sau, nuo penkto — ant — dešimto.

—Klausyk.. Na, jeigu pasitai-kytu taip, kad vieną mudviejų mirčiai pasmerktų — tave arba mane, ir tau duotų pasirinkti: ką tu pasirinktum?

—Nejaugi tu nedasiprotėjai? Aš pasakyčiau: karkite mane, šaukite į mane, bet ją palikite ramybėje...

—Na, nejaugi tau nebutų gaila gyvasties? Tu toks jaunas, prieš tave pūki ateitis, visi tave myli, miške žalumynai, pušys kvepia, taurėse auksinės spalvos vynos — ir viso to iš mano los- kos tu turėtumei nustoti. Ir ant visados! Supranti tu tą žodelį: ant visados! Nejaugi ne gaila?

—Dėl tavęs?! Aš tik gailiuosi, kad visa tai — tuščios kalbos; o

jeigu tikrenybėje taip atsitiktų — tu pamatytumei, — jog aš nuoširdžiai kalbėjau!

Elena Borisovna padėjo galvą ant jo peties ir nutilo, susimąs- tėjo...

—Taip, gaila — sušnibždėjo ji. — Gaila, kad realiam gyvenime nepasitaiko tokių dalykų, kuomet įsimylėjęs turėtų padaryti pasirinkimą iš dviejų gyvasčių — savo ir jos.

—Ir staiga — abu baimingai su- klykė ir su pasibaisėjimu viens nuo kito atsoko; prie durų, einančių į vyro kambarį, sujudėjo portjera, ir nelaimė lemiąs, kaip patį likimas, Elenos Borisovnos vyro balsas suskambėjo sausai ir reikšmingai:

—O mano supratimu, tu kly- sti! Tokie atsitikimai pasitaiko ir gyvenime. Štai ir dabar tavo numylėtiniam prisiėjęs pasirinkimą padaryti: kam reikės tuoj mirti: tau arba jam..

Vyro akys, nežiurint į ramų balsą, žaibus mėtė. Balso skam- bėjime jautėsi tolimas, bet be- siartiantis perkunas.

O ranka tvirtai ir su pasitikė- jimu spaudė revolverį — tarsi iš geležies nukalta ranka.

—Markai! — suklykė pati, pūldama ant kelių ir tiesdama į vyrą ranką.

—Šalin! — suriko vyras. — Gana! Nė ašaros, nė pasiteisinimai tau nepadės! Visa per daug aišku! Tu gali pasilikti pasy- vę, pasirinkimą padarys jis! Na, gerbiama pone... varden teisy- bės, varden mano šeimos gar- bės apgynimo — vienas jūdvie- jų turi mirti.. Pasirinkite jį. Nurodykite gi: kas? Ką turi nu- dėti mano kulka?..

Nikolajus Aleksjevič svyravo nedaugiau dviejų-trijų sekun- dų...

Pakėlė galvą ir, žiūrėdamas į vyrą blizgančiomis ir pasitikėji- mo pilnomis akimis, tarė tvirtai su pasiryžimu:

—Mane! Ji čia niekuo nekal- ta. Tai aš apšukau jai galvą. Aš esu pasirėngęs. Šaukite.

Jis linksmai nusišypsojo ir nieko nelaukdamas atstatė kru- tinę prieš jį atkreiptą revolve- rį.

Didžiausios baimės apimta, pati nusitvėrė už galvos ir vaito- dama išbėgo iš kambario.

—Ko jūs laukiate... Šaukite. Aš nuo savo žodžių neatsisakau.

—Jūs drąsus žmogus, — pa- niurusiai palingavo galva vyras, — bet aš jus vistiek nušausiu.

Beje, prieš mirsiant jį gal no- rėsite ką nors pasakyti arba ką nors perduoti?

Nikolajus Sergejevič patraukė ir ant greičių ėmė rašyti pa- pečius, bet paskui krustelėjo ir su skausma reiškiančia sypsa veide tarė:

—Mano motina.. Mano nelai- minga motutė... Aš paliksiu ją be jokių išteklių. Visi mano pini- gai sudėti į popierius.. Klausy- kite! Jeigu jumyse dar yra kiek žmoniškumo — padarykite tai, ko aš jus paprašysiu.. Tasyk aš numirsiu ne keikdamas, bet garbindamas jūsų vardą.

—Sakykite, tarė vyras, — žiu- rėdamas į priešą nejaukiui meta- linui žvilgsniu. — Jūs pasakysite man, ką aš privalau padaryti ir paskui — numirsiu. Na?

—Ačiu, — sušnibždėjo pas- merktasis. — Jūs žinote šlipen- bacho banką.

—O taip. Labai gerai žinau.

—Ten guli mano akcijos, į kurias aš sudėjau visus savo pi- nigus. Penki šimtai Spiridonovo kompanijos akcijų. Tegul šlipen- bachas jas parduoda ir...

Karčiai nusijuokė vyras.

—Aš matau, jog jūs meilėje daugiau nusiimanote, negu bi- znyje.. Ne labai gerai bus apru- pinta jūsų matutė. Juk tos akci- jos yra bevertės!

—Aš manau, kad jūs, Mark Ilijč, klystate. Užvakar kiekvie- nai akcijai mokėjo po 115.

—Užvakar, — ironiškai palin- gavo galvą vyras. — Užvakar, o jūs vakarykščio bilietu ar ne-

skaitėte?! Ar jūs žinote, kad vakar pasidarė žinoma, jog mi- nisterija priešinasi tiesimui gel- žkelio pro Spiridonovo kompani- ją, ir akcijos tuoj nustumu ant 50.

—Tą nesamone! sušuko Niko- lojus Sergejevič. — O aš jums pasakysiu, jog geležinkelis bus pratiestas ir tasyk bus išleista papildomųjų akcijų..

—Sveikinu jus! — sumojo ant jo rankomis vyras. — Papildo- mųjų akcijų kaip tik ir nebus iš- leista!

—Taip? Jūs manote? O ką, jūsų nuomone, reiškia tas laik- raščio straipsnis finansų skyriu- je?

—Koks straipsnis? Kur?

—O štai pas mane! Čia! Štai, galite jį perskaityti.

Vyras ištraukė iš Nikolajaus Sergejevičo rankų laikraštį ir drebančiomis rankomis ėmė jį sklandyti.

—Meldžiū palaikyti revolverį! Hm.. Taip! Jūs manote, kad kal- ba eina apie to geležkelio tiesi- mą? Tai labai smagu!! Ko jūs stovite — malonėkite atsisėsti. Bet jeigu tai tiesa... atleiskite, kaip išų vardas?

—Nikolajus Sergejevič

—Labai malonu. Mark Ilijč

Bukinas. Ją žinote, Nikolajau Sergejevič: straipsnis iš tikrųjų verčia susimąstyti. Kas jį rašo?

—Koks tai finansininkas. Pavelykite! Aš jį žinau. O ką, Nikolajau Sergejevič, jeigu pas jį nuvažiuoti ir pasiteikauti: ar iš tikrųjų ministerija yra pasiry- žusi leisti tą geležkelių tiesi?

—Tai nebloga ideja. Ar jūs žino- te jo adresą, Mark Ilijč?

—Suprantama. Mada, turbut, rasiva jį namie.

—Mano ir arklys už čimpo stov.

—Puiku.

Mark Ilijč ištraukė portsigarą ir pasiūlė Nikolajui Sergejeviči pa- piroso.

—Lengvus mėgstate? Aš stip- rių negaliu rukyti.

—Aš irgi lengvus ruoku. Ačiu. —Štai degtukai.

—Ačiu, Mark Ilijč! Sakykite, o mu tu ten ar neilgai sutruksi- me? Jūs aš gal ir pietų nesuspė- siu suvalgyti.

—Jai gal pas mane pietausi- te? Aš paliksiu pačią raščiuką. Nuvažiuosiva, sugrįšiva ir pa- valgsiva pietus. Puikiausia de- gtinė aš jus pavaišinsiu! Kaip jūs jį žiurite. Nikolajau Ser- gejevič?

—Na, tegul buna ir taip, Mark Ilijč.

Mark Ilijč atsisėdo prie stalo ir ant greičių ėmė rašyti pa- pečius.

—Jūs suprantate, — tarė jis, dėdamas pres-papję ant rašči- uko. — Jeigu akcijos nupuolė iki 60, tai ryto! Jūs bus galima su- pirkti už skatikus. Ir jeigu po- ryt paaškęs, jog geležkelis bus tiesiamas, tai mudu rieškutėmis pinigus sėmsiva...

—Na, jūs dar ilgiau ten čiupi- nėkite, tai mudu pasivėlinsiva jį tą subjektą nuvažiuoti, — ne- kantraudamas tarė Nikolajus Sergejevič.

—Tuoj, tuoj. Štai aš padėsiu pačią raščiuką matomoje vieto- je — ir leikime! Kur jūsų skry- bėlė?!

I kambarį pažvelgė Elena Bo- risovna. Ji buvo išblyškusi ir jos veidas reiškė kančias.

Spausdama ranka neramiai plakandė širdį, ji drebančiomis kojomis įžengė į kambarį, bet surikusi tuoj atsoko atgal: kam- barys buvo tuščias.

—Išvažiuo! — sudejavo ji — Aš taip ir maniau!.. Ameriko- niška dvikova. Arba.. A! raš- čiukas! Dieve.. sutvirtink ma- ne..

Viena ranka ji pasitvėrė už galvos, o kita tiesė jį raščiuką, bijodama paimiti jį, tarsi slidžia- ją gvatę.

Perskaitė.

Ir užkimas dėjavimas išsiver- žė iš jos krutinės:

—Štai tau! Taip aš ir žinojau! Pakviėtė žmogų pietauti, ku-

met pas mus apart užpės ir bul- viniu katlių nieko daugiau ne- ra! Ir apie ką tik jis mano, tas idiotas, — nieku būdu nesu- prantu!!!

Kaip Žemaitis iš Kulų į Klaipėdą Vaziavo

I

Kad jau visi į ton Klaipėdą, kap j kokių atlaidus brazd, rek misliju, er monei veina sykį kap nors nusikrapštyte. Mergelka reks pusbathus nupirkte, vo pa- tee — kokių nors pastrajų. Vo er pats sava akimis apveizėsu ton pri Lietuvos priveinyta mie- sta. Dar, rasi, koke burna brong- vyna išmesiu. Er galėsu sau, kap koks ponas, dainioudamas gry- štė.

Nu pat vakares pradėjau į ke- lionę gatavoteis. Pasitepiu ra- tus, pašara du registui isidėjau, praverata terbale pasiėmiau er vi- sus kitus galus nusiveizėjau. Tuojau po večeres kinkinteis išėjau.

Lig Gargždų praprast kels — gali sau be baimės važiuote. Sy- kes, sakau er tos doubes susi- gadei. Kap didele įsnūsti, tep tuojau, j doubė tekinems ireitė- jus, gali atsiboste er atsižinte, ar tikrouju keliu tabvažiuoji.

Gargždus gera valanda pasi- šėręs er jau nešpetna saulee pa- tekėjus toliau išbrazdėjau.

Če jau visoki dyva pradėje rodyteis. Kels teisus er iš abe- jų pusių medes apdeigs — tep kap musų miestelle par klebona lonka. Tikta monei strošni jou- ka iš tų prūsų terliojimos! Vi- sus-tata kele pašales kulatė dai- le j veina eile sustatyte. Er vis dar anei balta numaliavote. Ne muma to rek, ne nieka, vo via- teik gyvi esam. Išmisius, sakau, tikta — er gana, er pakajus! Aš šita omžį bengu, vo dar nē sava- locnos trobos lubu —su maliauv nesu pabraukęs? Anei er kula- tius maliavodami vistic ton pa- ti taišinėe iš šio svieta.

Er šep tas anų kels didile puikus — kaip stals. Vaziuok er norėk.

Aš sau er brazdu dainioud- dams:

Ar čē teisā sakyte,

Ar tik melą veina?

Kad ont pečiaus su plaktuku Ežis piove šėna.

Ont versiuka nugaros Silke kavą gėre.

Vo žiurkelė nulupta Penkis pūndus svėre...

Bet tep bavažioujint tas na- labas tamobilius (ugneis vė- žims) mažne monei smerti ida- ve. Mona arkle kap šoks par par- kasa. Moni pati su vežimu ap- vože. Vos na vos sveku sprondu baišilindau. Šep tep pašarą susi- dėjės er šiokes tokes smulkme- nas susikrojęs vėl toliau reitų. Jau pareje er sudurdytas nūgar- kaulis skaudėti. Vėl užtraukiau:

Ulyčio klupa atsiškišęs lupa.

Marškine balti — par metus naskalbt.

Žyda su barzdoms — kap šunys kudloti.

Vo je su vakas — kap vože kuproti.

Bajors su kardu, cigons su makaru —

Vo tai, tai puikus, puikus parėdelis.

Pasigėręs tralda, ralda, patsai savęs nenuvalda...

Tik, šit, pamatiau er ciela bu- rį iškišusį kaminių. Veini ka- mina spakaine stovėje, vo kiti dumus cielas volas spiaudė.

Matyte, čē jau miests. Aš er no- si nusišlystiau.

Vos tik j pirmoje miesta uly- čē įvažiuau, kap tuojau pri mo- nes kažkoks su raudonas lopas vyriškis pristojė.

— Ir mus du name šreibėn!

— roda ons pirštu į mona pa- loce trobos lubu —su maliauv garde er j greta stovente veži- ma lentale.

— Ne. Musų nome yr trjs, vo na du. Motina er dukte monei palika. Aš veins taatvažiuau.

Dar er somdytą pusvaikį turem, — atšakiau.

— Nein, Nikt das. Ir mus de- ne name štejen! — vėl pirštu į pagarde badydamas, saka.

MES NORIME PADEKAVO- TI VISIEMS MUSŲ KOSTU- MERIAMS UŽ JŲ DARYMĄ BIZNIO SU MUMIS IR LIN- KIME VISIEMS

LINKSMŲ KALĖDŲ

— Kaip apsistojau, tep er na- bėt. Vo deina monei anų nieks nepagaus; prašom nesirupinti. Aš galiu er čē "štejen", — at- rėžiau.

— Mus gešryben sen! — ons vėl monei saka.

— Ek sau su tou sava "šy- ben!" Šyberes buvot, šyberes er dvėsėt. Vo ont galų galą, je to nori su monem rokokais, tad šnekėk žemaitiška, vo na kap žydas bliurbėk. Kol buvot Lei- tuvo, mums jau lig pat kaula tos jusų bliurbynes apkyrėje. Da- bar jau Klaipėdą yr pri Leitu- vos priveinyta. Mes dar tokį po- ną pamokyte galem — ar žinai kon!...

Ir jau, sušveites arklems, no- rėjau važiuote. Bet ons, kap pikts pinings, prikiša pri mones er nē iš veitas napaled. Kap ma- ta, kad aš tų ano plepalų na- klausaus, tep ons pasiškaukė ein- ontai pro šalį storą prusą. Tas mon saka:

— Na, šē tik, šišion rek len- tale su pavarde prikabinči.

— Kam mon rek? Moni er ba paraša visa sode pažyst. Pats klebons su monem sveikinas. Vo kalėdininka kožna meta pri mo- nes ont peitų atvažiuo.

Storasis prusas sau nuėjo, vo- tas sulopytasis "štrap, štrap" šauk.

Jau kad ons tep, kap jouda- sis pri mirštonte žmogaus dušes pristojė, gerouju nabgalės nu- ano baatsikratyte. Matyte, dar širit ont tuščios (nevalgęs, nie- kaštavojęs) tabēr. Ištraukiau ar- tris mus tos "šiepas" er daviau.

— Pasigalouk sau, — misliju.

Vien tik Lietuvių krautuvė

Linksmų Kalėdų

Sveikiname visus savo draugus, pažįstamus, ir kostumerius su švente Kalėdų. Linkime geriau- sių pasekmių ir laimingo gyve- nimo.

Jonas Gurzdas

Savininkas kurpių krautuvės ir taisymo dirbtuvės. Ateikite ir aplaikykite musų kalendorių.

3956 So. Rockwell St.

SVEIKINAM VISUS KOSTUMERIUS IR RĖ- MEJUS SU LINKS- MOMS ŽIEMOS ŠVEN- TĖMS KALĖDOMS IR NAUJAIS METAIS. PRAŠOME NEUŽMIR- STI MUSŲ IR 1925 METAIS.

M. Levy & Co.

22nd and State Sts.

Tel. Calumet 0645—1692

Sveikinam savo rėmėjus ir kostumerius, su LINKSMOMS KALĖDOMS

ir LAIMINGAIS NAUJAIS METAIS

Mūsų biznis yra perkeltas į naują vietą; pirmiau buvęs po No. 3327 So. Halsted, o dabar yra po No. 3430 So. Halsted St. Visi rėmėjai kviečiami at- silankyti ateinantį metą.

NEW CITY PHARMACY John Malachauskas Sav. ir R. Phar. 3430 So. Halsted Street

Adenoidų išaugos ir jų reikšmė visuomenės gyvenime

Lietuvos universitete prof. Radzvičius skaitė paskaitą, kurią turinį P. I. sekamai aprašo: Nuo liežuvių šaknų po gleivinę ryklės plokštelę tęsiasi tankus limfinių indų tinklas su daugeliu nedidelių mazgelėlių. Kai kurie vietose, ypač ryklės šonuose, tie mazgeliai susispaudžia didesnes kruveles — į taip vadinamus folikulus. Kitose vietose tie folikulai susispaudžia sudaro didesnius kamuoliukus. Tokių kamuoliukų mes žinome keturis. Du (I ir II) guli dešiniajame ir kairiajame ryklės šonuose ir vadinami tonzilomis arba migdolais, trečiasis guli viršutinėje nosryklės ir ketvirtasis ant liežuvių šaknų. Visa šita limfinė sistema buvo pavadinta limfiniu Valdeyero (garsaus anatomo) žiedu. Čia bus kalbama tik apie trečiąją migdolą. Trautmano, „Ganghofnerio ir kitų tyrinėjimai parodė, kad trečiasis migdolas susideda iš 5–7 kalvelių ar valenėlių, gulinčių nosryklės skliautuose. Kaimyninių kalvelių tarpuose susidaro 4–5 plyšeliai. Vidurinis plyšys gana gilus. Kai kada plyšio kraštai dalinai suauga ir plyšys pavirsta į gana ruimingą antį (maišelį).

Mes žinome, kad ore, kuriuo mes alsuojame, lekioja visokios bakterijos ar jų kiaušinėliai. Alsuojamas oras kosiasi per specialius nosies, nosryklės ir gerklės prietaisus, bet pasiekia plaučių akutes. Bakterijos, nepaikiuvę nosies gleivėsna, dar gali prilipti prie trečiojo migdolo gleivių kalvelių ir čia būti sunaikintos. Tad aišku, kad, jeigu alsuojamas oras labai priterštas, jei bakterijos labai gyvos ir stiprios, o limfinis Valdeyero žiedas nesveikas, ar kuno atsparumas susilpnėjęs, tai bakterijos ima viršyti, įsiveržia į limfinius indus ir gali išplisti užkrečiamąją ligą.

Susipažinus bendrąsias žinias su anatomo — gistologija ir fiziologija trečiojo migdolo, einama prie jos patologinių atmainų.

Del įvairių infekcijų (skarlatinos, tymų, kokiūso, šiltinės, gripo ir kitų) atskiros kalvelės ar visos migdolos pradeda augti. Žymiai išaugęs trečiasis migdolas patologijoje pavadintas adenoido išaugomis. Palinkimas kuno prie adenoido dažniausia būna įgimtas. Pas naujagimius adenoidas pastebimas labai retai. Jis dažniausia pradeda augti nuo 1–2 metų, nuo 16–17 metų pradeda nykti ir apie 22–25 metus visiškai išnyksta. Jo vietoj nosryklėje lieka pastorėjusi kleivinė luobelė, o kune įvairios vietinės ar ir bendros permainos. Retkarčiais jis išnyksta daug vėliau. Savo pradžią adenoido išaugos gauna nuo paprastos slogos. Yra žinoma, kad visuomenė labai pripratus prie slogos ir tokiomis dalykais nesidomi. Labai reta mėtina kreipiasi į specialistą del savo kukliko slogos. Po kurio laiko sloga pasikartoja. Kaskart plečiasi kataralinis ar ir pulingas gleivinės nosies ir nosryklės luobelės ideoimas su mažesniu ar didesniu patinimu. Nosytė vis tankiau užsikemša tai suskretusiomis gleivėmis (snargliais), tai aptinusiomis gleivine plokštele. Nuolat patinusi ir trečiasis migdolas. Išaugos lyg kamštis užkemša nosį ir užpakaliu. Alsavimas nosimi tampa jau labai apsunkintas ir vaikui pradeda naudotis burna. Rodos, ar nevistiek per tokį plyšį vaikas alsuotų? Bet kasdieniniai specialistų gydytojų ir auklėtojų prityrimai griežtai tvirtina, kad skirtumas tarp judviečių labai žymus. Oras praleidamas nosies ertvę: apsisalo nuo daugelio pašalinųjų priemonių ar tai paprastų organinių, ar bakterinių, 2) sudrėksta, 3) sušyla ir 4) kuno visados gauna pakankamai oro. Dr. Meyjeris ar tik ne pirmutinį išaiškino didelį žalingumą kuno, jei alsavimas nosimi sutrinka (suyra). Kiek vėliau dr. Ziemas šią nuo-

monę patvirtino eksperimentu. Užsiuvus vieną šnervę jaunų triušų, po kelių mėnesių jis pastebėjo, kad atatinama triušų galvos pusė išaugo daug mažesnė. Garsus anglų okul. Dondersas, bityrinėdamas akis ligonių, kurie nuo mažens alsavo tik viena nosies puse, pastebėjo, kad akies obuolys toje pat pusėje mažiau išaugęs. Kiek vėliau prof. Korneris, pasiremdamas savo eksperimentų daviniais ir praktikos patyrimais, susekė kad miltai galvos, veido ir akies defektai ryškiai išsiplečia tik pas jaunas dar nesubrendusias asmenis. Galimas daiktas, kad adenoido išaugos veikia augantį organizmą daugiau, mechaniniu būdu. Iš tikrųjų vaikas turi nuolat užkimštą nosį, išaugos slėgia ir Eustachijaus takus, vidurinė ausis pusę oro spaudimas silpnėja. Vėliau išsiplečia kataralinis ideoimas ir gleivinės plokštelės, Eustachijaus landos ir vidurinės ausies patinimas: vaikas pradeda kurti. Vėsus oras įeina į gleivines ir seilines burnos liaukas, pasidaro daug seilių. Dienos metu vaikai jas nuryja drauge su nosryklės gleivėmis; užmigus jos liejasi ant lūpų, veido ir pagalvės. Lūpos patinsta, veidas nušašta. Užkimšta nosis mažai vėdinasi oru; ideointos gleivinės luobelės liaukas pridriba dar daugiau gleivių, kurios neišsilypnėja, o čia jau ilgai pasilieka, suskrenta ir pusta. Raumenų nosies ir žandų neveikia: raukšlė nuo nosies link lūpų išsilygina, skruostai patraukti augstyn, nes akys del neramaus miego merkiaisi. Apatinis žandikaulis pasidaro kiek priekinis; burna nuolat atvira; dantys kyšo, apatinė lūpa pastorėjusi ir nudribus; akys nepastebėsi jokio gyvumo; kiti vėl švepluoja ar mikčioja. Del nurodytų permainų vaikų veidas gauna saviką originalią išvaizdą. Visuomenė juos nuo žilos senovės vadina žiopliais.

Jeigu adenoido išaugos sudaro jaunam organizmui tiek visokių fizinių trukumų, tai savaime aišku, jos dar skaudžiau atsiliepia į centralinę jo nervų sistemą. Kraujas ir limfa perpildyti angliarūkstimi ir visokiais žalingais produktais menkiausiai smegenų lasteles. Jos nesugeba naktimis sėkmingai pasiliuosuoti nuo visų dienos atmatų ir sutaupti naujų jėgų dienos darbui. Toks alsavimo sutrikimas ypač sunkiai atsiliepia prišakinėse smegenų dalyse, nes jų limfos ir indai čia gana tankiai susisiekia su kaimyniniais nosies ir nosryklės indais, kur nuo pat pradžios normalė kraujas ir limfos cirkuliacija sutrinko, kur jau senai susidarė užtvankos ir kur matomai pasidarė ryškus kraujas ir limfos sumetimas. Toki vaikai neramiai miega; bemiegiant liežuvis nukrinta užpakalin ir susiaurina landą į gerklę. Vaikai nemaloniai knarkia ir kriokia; nuolat vartosi ir sapnuoja baisiausius sapnus; dažnai pabunda, verkia ar šaukia pagalbos; nusiraminę vėl užmiega, bet netrukus vėl pabunda. Rytmetį pakelti raivosi, žiovauija, kol neišmiksina. Ga'voje dažnai jaučiamas kažkoks nemalonus slėgimas. Jų protas vystosi nepakankamai; jie nesugeba ilgai ir sąmoningai susidomėti kokių reikšmiu ar dailtu. Kitą kartą jie nenormaliai judrus; jų mintis šokinėja nuo vieno dailto prie kito; įvairiausius klausimus jie išriša veikia, bet paviršutiniai. Kiti vėl vaikai atvirkščiai — nedrąsus, nelinksmi, vengia žaidimų, veikia užsigau-na, dažnai verkia. Dauguma tokių vaikų pradeda silpnai mokytis; vieni nors veikia išmoksta, bet veikia ir užmiršta; kiti vėl atsidėję kala pamokas ir prieš miegą, rados, viską moka, bet deka — per naktį daug ką pamiršta. Dažniausia nesiseka aritmetika. Išaukti klasėje jie silpnai atsako. Kyla neišvengiamų

nesusipratimų tarp tokių mokinių ir mokytojų; mokiniai jaučiasi užgauti ir savo nepasisekimą aiškina mokytojo žiaurumu; mokytojas iš savo pusės kaltina mokinius apsilėidus. Kaltos gi čia dažnai vien adenoido išaugos. Sunkesniais atsitikimais intelektas vystosi dar silpniau ir vaikas palieka mažąpročiū. Specialieji literaturoj gali ma rasti aprašytų daug ypatingų adenoido atsitikimų. Dr. Šmidtas, pavyzdžiui, aprašė kelis adenoido atsitikimus pas mažus vaikus, kurie karščiovo kelis mėnesius, gydėsi įvairiaisiais metoiais be gerų padarinių ir buvo labai sunyke. Pašalinus adenoidą vaikai veikia visiškai pasveiko.

Minėti patologiniai reiškiniai nevisados išsiplečia. Daugely atsitikimų randa ryškiai išbūjujusius tai vieną, tai kitą. Begyvenant prof. dr. Radzvičų 24 metų Smolenske, teko pažinti daug seimų, kurių vaikai augo neoperuoti su gana didelėmis adenoido išaugomis nuo persigertos skarlatinos, tymų ar kokiūso. Del gerų gyvenimo sąlygų, plačios nosies ir ruimingos nosryklės jie šiaip taip pergalejo nemalonią išaugą įtaką. Jų fizinės jėgos augo ir intelektas plėtojosi nors ir nepavyzdinai, bet vis delto pakankamai. Jie baigė mokslo ir išaugo augsti ir gana stiprūs. Aišku, kad prašalinus savo metu išaugas, jie būtų užaugę dar geresni ir tvirtesni.

Dabar kiek davinų iš adenoidų statistikos. Dr. Šteinas, apžiūrėjęs kelias dešimtis Maskvos miesto liaudies mokyklų, rado 17–18% mokinių su adenoidais; pats prof. dr. Radzvičius, apžiūrėjęs Smolenske 14 komplekty liaudies mokyklų, rado 23% su adenoidais. Dr. ai Karutz, Pluder, Polonski ir kiti mokyklose atsilikusiems vaikams rado 70% su adenoidu. Lietuvoj, matyt žiopliai taip pat nesudaro retenybės. Pats prof. dr. Radzvičius patiekė tokių davinų iš savo praktikos: 1922 m. buvo operuoti 63 asmens su adenoido išaugomis, 1923 m. — 134 ir per devyntis mėnesius šių metų — 183. Operuotų tarpe lietuvių buvo 1922 m. — 27, 1923 m. — 53 ir 1924 m. — 86, arba viso 166 asmens. Kaimiečių jų tarpe — per visus trejus metus buvo vos 39.

Adenoido išaugų diagnostika specialistui nesudaro sunkenybės. Operacija taip pat nesunki, veikia atliekama ir nereikalauja jokių ypatingų sąlygų. O operacijos padariniai dažnai būna tiesiog stebuklingi: žioplys užčiaupia burną, pradeda ramiai miegoti, pamiršta savo kaprizus, su geru apetitu valgo ką tik nusveria. Fizinė jo sfera ima skubiu tempu augti. Veikia sumažėja jų nervingumas, jie liaujasi salinėsi draugu, žaidimų ir pasilinkiminių; atmintis jų stiprėja, jie pradeda geriau mokytis. Iš visa to, kas kalbėta, aišku, kiek žalos daro adenoidai visuomenei. Kiekviena tauta, ar atskira šeima, jei tik ji nori būti tvirta ir galinga, privalo budėti, kad jos naujagimiai kuo rečiau sirgtų ir kuo mažiau mirtų. Ji privalo sąmoningai sunaudoti visas mokslo nurodomas priemones, kad tik jaunos kartos užaugtų sveikos, energingos ir protingos.

Vandens dudos iš cemento

Reeves J. Newsom surado tokį cementą, iš kurio nesunku daryti vandens dudas. Kai žinia, su geležinėmis dudos bėda yra ta, jog jos rudija, ir todėl greit pagenda. Buvo daroma dudos iš cemento, bet jos netiko. Pasirodė, kad cementas yra per daug trapus. Vienok naujai išrastas cementas, kiek jau galima spresti iš tyrimų, pilnai tiks vandens dūdų darymui.

"Lennizmas" ir "Tročkizmas"

Jei paskutiniu momentu paklausti savęs, kokie įvykiai sudaro komunistinės Rusijos turinį, reikėtų atsakyti: kova prieš Trockį. Komunistų partijos centras paskelbė idejinį kairį Trockiui. Komunistų lyderiai visuose didesniuose susirinkimuose kalba ilgas ir karštas kalbas prieš Trockį. Laikraščiu skelbys užpildytos sieksninių rezoliucijų prieš Trockį, rezoliucijų, kurios įsakymu iš Maskvos priimanos komunistų organizacijose ir susirinkimuose.

Kas gi atsitiko, o pirmiausia, kas gi tas Trockis? Gal baltagvardiečių generolas, gal baltasis diplomatas, o gal koks "socialpardonikas"? Ne, Trockis — artimiausias Lenino bendradarbis ("Leninas-Trockis"), vienas žymiausių komunistų lyderių, Revoliucinės Karo Tarybos pirmininkas, karo komisaras ir raudonosios armijos vadas, puišus kalbėtojas ir organizatorius. Vienu žodžiu, Trockis — komunistinės Rusijos įtakingiausias asmuo ir prieš tą asmenį dabar komunistų partija paskelbė mobilizaciją... Už ką? Delai ko?

Matote, Trockis parašė knygą "1917 metai", kurioje praveda mintį, kad dabartiniai komunisto rėksniai, kaip Zinovjevas ir kiti, prieš pat spalio revoliuciją neparodė pakankamo pasirijimo, net visas komunistų centro komitetas svyravo, ar pradėti perversmą, ir tik Leninas su Trockiu — veikiau prieš viso e komiteto nusistatymą, negu jam padedant, sukėlė spalio mėn. perversmą.

Kiti komunisto generolai įžiūrėjo tokio Trockio minty neheziją, iškraipymą Lenino mokslo. Iljičas (Leninas) mirė, jis kanonizuotas t. y. pripažintas komunistų šventu ir neklaidingu, kaip tas Romos popiežius, kuriam galima tikrai melstis, bet kurio negalima kritikuoti. Kiti komunisto generolai kaltina Trockį tuo, kad jis parodė palinkimo pakeisti leninizmą "tročkizmu". Už tą "nepabažnumą" prieš Trockį ir sukilo kiti komunisto arkangelai. Jo knyga dabar uždrausta skaityti, nelyginant kaip pas mus "Sventojo rašto paslaptys."

Kas gi tas "leninizmas" ir "tročkizmas" giliau pažūrėjus? Matote, Leninas mokino, kad demokratizmas socializmui nereikalingas. Revoliuciją gali padaryti ginkluota mažuma, kuri paskiau galežine ranka valdo kraštą. Ta revoliucinė mažuma yra ne kas kita, kaip komunistų partija. Tai ir yra proletariato diktatūra. Taip galvojo Iljičas ir taip nori suprasti savo pašaukimą visa komunistų partija.

Tuo tarpu Trockis nuėjo dar toliau ir pastatė tašką ant i. Savo atsiminimuose apie spalio revoliuciją jis parodė, kad sukilimą pradėjo ir vedė ne komunistų partija, bet atskiri asmenys. Reiškia, iš čia seka mintis, kad revoliucinė mažuma gali būti net ne komunistų partija, bet vienas du asmeniu. Reiškia, eidamas Lenino mintimi Trockis, gal-pats to tiejausdamas, parodė, kad Lenino ir jo pasekėjų supratimas proletariato diktatūros yra netikras, yra absurdas. Praktiniame savo išreiškime "tročkizmas" yra asmeninė diktatura.

Demokratinio socializmo žvilgsniu vienodai klaidingas yra tiek Leninas, tiek Trockis. Ar Rusiją valdo komunistų partija t. y. jos centras iš 10–20 žmonių, ar vienas generalis komisaras, skirtumo čia nėra. Diktatura grupės žmonių ar vieno žmogaus, bet diktatura, kuomet darbininkas negali laisvai mastyti ir kalbėti, negali laisvai skaityti ir rašyti, negali streikuoti, negali "savo" valdžios kritikuoti, kontroliuoti ir jos rinkti — tai nėra proletariato valdžia, tai nėra kelias į socializmą. Kas pasidarė iš Lenino teorijos praktikoj? Jis pradėjo nuo

obalsio: visa valdžia sovietams. Bet dabar ir aklam aišku, kad iš sovietų liko tik vienas vardas.

Laisvų rinkimų į sovietus nėra. Socialdemokratų ir eserai Rusijoje, kurie dalyvavo sovietuose, dabar sėdi kalėjimuose, o sovietuose sėdi vieni komunistai. Obalsis: visa valdžia sovietams virto obalsiu: visa valdžia komunistams. Bet pasirodė, kad ir komunistai toli gražu neturi laivo apsisprendimo. Net toks komunistų šulys Trockis negali rašyti to, ką jis nori rašyti. Laikraščiuose talpinama tikrai rezoliucijos prieš Trockį, bet ne vienos rezoliucijos už Trockį, nors negalima abejoti, kad Trockis neturėtų skaitlingų savo šalininkų: mat, diskusijos draudžiama.

Jeigu jau Trockis neturi laisvės Rusijoje, tai ką gi bekabėti apie paprastą komunistą darbininką? Štai virto Lenino teorija praktikoj. Tai ne laisva proletarų valstybė, tai proletarų minties kalėjimas! Paskutinės žinios skelbia, kad Trockis atstatytas nuo visų vietų ir gal net už savo nelemtus atsiminimus bus išmestas iš partijos.

Bet vis delto keista, kad Rusijoje apie Trockio asmenį sukelta toks didelis triukšmas. Pavojus, žinoma, ne tame, kad parašyta keli puslapiai knygos, kuriuose komunistinė revoliucija nušviesta šiek tiek kitaip, negu to norėtų dabartiniai komunisto vadai. Pavojus, matyti, tame, kad tuos puslapius parašė Trockis, o ne kas kitas. Trockio istorija sako, apie tai, kad ankšto komunistų šeimoj ne viskas tvarkoj, kad ten viešpatauja nepasitiekijimas ir baimė vienu prieš kitus, intrigos, ideojimas atsitolinimas. Taip keršija komunistų diktatura pati sau. J. Girėnas.

Kam tinka vabalai

Vokiečiai yra prašmatni žmonės. Jie vis ką nors naują sugalvoja. Štai dabar Die Gartenlehre praneša, jog vabalai labai tinka žemei tręsti. Jų kune randasi nemažai azoto, kuris yra būtina reikalingas augmenims. Bėgiu vienu tik metų Saksonijos provincijoje buvo suvartota tam tikslui 3,000 tonų vabalų. Ir tai dar ne visa. Cheminis tyrimas parodė, jog džiovinoti vabalai, sumalti su miežiais, sudaro labai gerą maistą kiaulėms.

110,000 neregii

Jungtinėse Valstijose yra maž daug 110,000 neregii, 13-5% jų (arba apie 15,000) neteko regėjimo del nelaimių prie įvairių darbų. Kad apsaugojus regėjimą, prie pavojingų akims darbų rekomenduojama nešioti tam tikri akiniai (goggles).

Gibraltaro beždžionės

Gibraltaras yra žinomas kaip stipriausi tvirtovė visame pasaulyj. Vienok ne visiems tėra žinoma, jog ten randasi nepaprastai daug beždžionių. Tie įdomūs gyvunai labai interesoja turistus, kurie karts nuo karto užklysta čia. Jeigu nebutų beždžionių, tai turistai iš tikrųjų turėtų ko nusiskusti. Pats savaime Gibraltaras nėra įdomus. Tai tipingas miestukas.

Tik beždžionės ir pridūoda Gibraltarui gyvumo. Be jų ne tik turistams, o ir vietos gyventojams būtų nuobodu.

Gibraltaro beždžionės labai mėgsta žmones. Jos tankiai visomis grupėmis seka paskui turistus. Jau nuo tolo girdisi jų kvatojimas. Tuo budu jos pasitinka naujus turistus.

KOMANDUOJA DIDŽIAUSI DIRIZABELI

J. H. Klein, Zeppelinų ekspertas, kuris komandavo didžiausią dirizabelį pasauly ZR-3, kada tasis skrido iš Vokietijos į Ameriką.

Kaip pašalinti kvapą iš šaldytuvų

Tankiai iš šaldytuvų išimti daiktai nelabai maloniai kvepia. Sakysime, pienas atsidūoda svagunais, etc. Kad pašalinus netinkamą kvapą, reikia įdėti į šaldytuvą keletą šmotų kokso (coke'o). Koksas tuoj sunaikina kvapą.

Jūsų sveikata yra Jūsų turtas

Dr. C. Yucius, D. C., Ph. C.
2159 — 21st St. ir Leavitt, Chicago
Val. nuo 10 iki 1; 5 iki 8 val. vak.
Telefonas Roosevelt 8135
Rezidencija Brunswick 4887

VISIEMS
MUSU
DRAUGAMS,
KOSTUMERIAMS,
LIETUVIAMS
IR
LIETUVAITEMS
LINKIME
LINKSMU
KALEDU
IR
LAIMINGU
NAUJU
METU

Jos. F. Budrik
3343 So. Halsted St., Chicago

SVEIKINAM SAVO VISUS
KOSTUMERIUS
IR REMEJUS SU LINKSMOMS K A L E D U
SVENTEMS IR LAIMINGAIS NAUJAIS
METAIS.
REAL ESTATE AND
INVESTMENT CO.
M. J. Kiras
3335 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

L.S.S. ŽINIOS

Oficialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrus,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadienis

Gruodžio 24, 1924

Eilinis No. 90

Visi šiam skyriui raštai reikia adresuoti L. S. S. Sekretoriui
A. Žymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

Centro Sekr. A. Žymontas, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Organizatorius J. Šmotelis, 10604 Ed. Brooke Ave., Chicago, Ill.
Sekr. Izais, P. Miller, 3210 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius A. Kemėža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.

NARIAI:

A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
J. Degutis, 1521 N. Irving Ave.
J. Vilis, 1511 N. Wood St.
J. J. Čeponis, 4138 Archer Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Pirmininkas — F. Skamarakas, 6829 Calumet Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — A. Vilis, 2241 North Western Ave., Chicago, Ill.
Kasirierius — A. Kemėža, 25 E. 23rd St., Chicago, Ill.
Finansų Sekr. — O. Banienė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Knygius — J. Vilis, 1511 N. Wood St., Chicago, Ill.
Nariai — V. Mišeika, F. Tverijonas.

KALEDOS

Ir vėl Kalėdos. Daug jau Kalėdų praėjo ir dar daug jų praeis. Jos bėga įvairioms žmonių klasmėms. Darbininkų klasei Kalėdos nėra didelis džiaugsmas. Daugelis neturtinčių darbininkų turi švęsti Kalėdas šaltoje stuboje, nes nėra kuo pečiaus pakurenti. O jei kuris toks neturtuolis turi šeimyną, tai jam dar nemaloniau, kuomet girdi savo kudičius verkiančius.

Tokių darbininkų šeimynų, kad ir Jungtinėse Valstijose bus daug per šias Kalėdas.

Kiti darbininkai, kad ir skurdžiai gyvendami ir pusbadžiaudami, bet eis bažnyčion pasimelsti. Tikėdami, kad jų kančias palengvins malda. Tie lengvatikiai darbininkai neraz maldoje jokio palengvinimo. Šioje šalyje malda jau nebeturi jokios reikšmės. Čia iš maldu, kaip ir iš kitokių dalykų, yra daromas paprastas biznis.

Tie darbininkai, kurie eis per Kalėdas pasimelsti, tik padidins tikėjimų sektų biznį. Katalikai darbininkai padidins katalikiškų kunigų. Palengvinimo iš savo maldu ir almužnų tikintis darbininkai negaus.

Tai nėra melas. Kiekvienas tai gerai žino. Žino tai gerai ir tikintieji darbininkai. Žino tai gerai ir kunigai. Tos maldos ir tos almužnos yra senas užsilikęs padaras. Be jų gali kiekvienas žmogus apsieiti.

Dabar jau kiekvienas žino, kad iš dangaus kepti karveliai nekrinta. Jei nori turėti keptų karvelių, pirma turi užsidirbti pinigų tiems karveliams nusipirkti. Paskiau išsikęps galėsi valgyti. O kad užsidirbti pinigų, reikia eiti ir pas kitą tokį pat žmogų maldauti, kad jis tau duotų darbą.

Vadinasi, nori ar nenori, turi dirbti. Bet dar yra vienas dalykas. Ir dirbdamas nevisiomet gali valgyti keptus karvelius. Mat, kas tau duoda darbą, žūri, kad iš to darbo turėtų sau naudos. Darbo davėjas išrokoja kiek tu jam padarysi naudos. Jis visai nepaiso apie tavo naudą.

Darbo davėjo yra vieni reikalai, o tavo, kaip darbininko, yra kiti reikalai.

Tu esi darbininkų klasės žmogus, o darbo davėjas yra kitos klasės žmogus. Tavo reikalai yra priešingi jo reikalams. Čia tai ir yra visa paslaptis.

Tu, darbininke, gali melstis kiek tik tau patinka, bet tu negali atsikirti iš savo klasės. Tu vis pasilieki darbininkų. Ir kuomet tu neturi jokio darbo ir negali jo niekur gauti, tu gali sau ant galvės šalti ir galy gale numirti iš bado.

Daug tokių darbininkų ir per šias Kalėdas bus. Bent didelė dauguma žmonių negalės džiaugtis šiomis Kalėdomis. O negalės džiaugtis todėl, kad dar pasauly viešpatauja didelė neteisybė. — vienas žmogus išnaudoja kitą tokį pat žmo-

gų, kiek tik galėdamas ir kaip tik išmanydamas.

Kur iš tikrųjų darbininkai turi ieškoti išeičių, kad pagerintų savo buvį?

Socialistai sakė, sako ir sakys, kad darbininkų išganymas gludi jų pačių organizacijų. Darbininkai, jei nori pagerinti savo buvį, turi dėtis į savo klasės organizacijas. Politinė darbininkų organizacija yra Socialistų Partija. Kiekvienas darbininkas, ar jis katalikas ar nekatalikas, turėtų prisigulėti prie Socialistų Partijos.

Taipgi darbininkai turi prisigulėti ir prie unių.

Darbininkas prigulėdamas prie tos organizacijų ir aktyviai juose dalyvaudamas, nebeturės daug laiko nei poterių kalbėjimui. Jam tuomet atsidarys platus veikimo laukas. Ir jis galės dirbti, kiek tik jis norės. Ir tas darbas bus naudingas netik jam vienam, bet ir kitiems darbininkams. Jis tuomet dirbs savo klasės labui.

Tai darbininkai per šias Kalėdas rimtai pagalvoja apie savo klasės reikalus ir nieko neaukdamai, lai tuojau prisideda prie didesnio veikimo.

Reikia neužmiršti, kad darbavijų klasė irgi nesnaudžia. Jie turi visokių organizacijų, kad tik sulaikytų ir sutrukdžius darbininkų besioorganizavimą. Tai nėra paslaptis.

Todel jei darbininkai nori savo buvį pagerinti ir galų gale atsikratyti nuo kapitalistinio surūdymo, būtinai turi dėtis į savo klasės organizacijas ir ten veikti nuolat.

Tegul šios Kalėdos bėna pagrindimu darbininkų prie didesnio veikimo. —Azy.

Socialistų Partijai

S. P. Nacionalio Komiteto susirinkimas

Socialistų Partijos Nacionalis Komitetas turėjo savo susirinkimą Washingtono gruodžio 13 dieną. Šiame susirinkime dalyvavo visi Nac. Komiteto nariai. Drg. Debsas, kaip Socialistų Partijos pirmininkas, vedė susirinkimo tvarką.

Nacionalis Socialistų Partijos Sekretorė išdavė raportą iš partijos darbuotės. Ji savo raporte pažymėjo, kad partija labai aktyviai dalyvavo šalies prezidento rinkimuose. Ir las energingus dalyvavimas atnešė didelės naudos. Dabar partija varo didelę kampaniją verbavimui naujų narių; tas darbas partijai irgi gerai sekasi.

Komitetas svarstė apie dalyvavimą Progresyvių Konvencijai, kuri atsisbus vasario 21, 1925, Chicagoj. Socialistų Partijos Nacionalis Komitetas nutarė dalyvauti toje konvencijoje ir iš savo tarpo išrinko tris delegatus: dd. Eugene V. Debs, Morris Hillquit ir Bertha Hale White. Ir instruktavo sekretorę, kad ji praneštų valstijoms, kad kiekviena valstija iš-

rinktų po du delegatus į tą konvenciją.

Toje konvencijoje bus organizuojama visų Amerikos darbininkų partija — Darbo Partija.

Socialistų Partijos Nacionalis Komitetas nutarė suaukti specialę Socialistų Partijos konvenciją vasario mėnesy, tuo laiku kuomet bus tverinama nauja Darbo Partija.

Visi Nacionalio Komiteto nariai džiaugiasi, kad d. Debsas pasveiko. Partija turi biskų skolų. Drg. Debsas sako, kad ir L. S. Jaunuomenės Lyga rentas skolas tuojau galima bus padengti, jei tik nariai veiks ir toliau su dideliu pasišventimu partijai. Nėra abejonės, kad nustatyti Nacionalio Komiteto planai išduos gerus vaisius. Pasisekimo!

Prie organizavimo Darbo Partijos

Vasario 21, 1925, Chicagoj bus suaukta visų darbininkų organizacijų konvencija. Čia bus plačiai diskutuojama: Ar Amerikos darbininkams yra reikalinga tokia Darbo Partija kaip Anglijoje?

Progresyvių Partijos Pildomasis Komitetas turėjo savo suvažiavimą Washingtono ir ten likosi nutarta, kad suvažiavimas Chicagoje yra būtina reikalingas. Šiame komiteto suvažiavime irgi buvo diskutuota, — nevisi sutiko, kad konvencija būtų šaukiama. Bet dauguma ėmė viršų.

Surengimui tos konvencijos likosi išrinktas komitetas. I komitetą įeina sekami asmenys: Charles MacGoyan, Pirmininkas Progresyvių Partijos Illinois valstijos, Dr. John W. Lapp, Mrs. Glenn Plumb, našlė autorius žinomo "Plumb Plano", Parley P. Christensen, buvęs fermerių-darbininkų kandidatas į Prezidentus 1920 metais ir Bertha Hale White, Nacionalis Socialistų Partijos Sekretorė.

Visi mano, kad tie išrinkti draugai tinkamai prirengs vasario mėnesy konvenciją Chicagoje.

NEW YORK

Viena socialistų kuopa New Yorke rašo nacionaliam Socialistų Partijos ofisui: "Atsiųskite mums tuojau 1000 raundų del naujų narių įrašymo kortų." Ir dar pridėjo: "malonėkite paskubinti su prisiumtimu tų kortų." Taip ir turi būti, kiekviena kuopa turi dirbti su pilnu pasišventimu savo organizacijai.

NEW JERSEY

Camden, N. J. Čia Socialistų Partijos kuopa yra veikli. Dabar nutarė surengti 6 lekcijas žinomam lektoriui d. Claessens, iš New Yorko. Kuopos sekretorius rašo: "Mes turime suorganizavę žiemos kursų socializmo teorijai studijuoti. Taipgi turime gerą knygyną, kuris yra atdaras del kiekvieno darbininko. Čia socialistų literatūrą gali kas nori pasiskaityti dykai."

Iš L.S.S. Veikimo

L.S.S. VIII Rajono Centralinio Komiteto Protokolas.

Lietuvių Socialistų Sąjungos, Aštunto Rajono Centralinio Komiteto susirinkimas atsisbuvo gruodžio 11 d., 1924, Naujienų name, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Susirinkimą atidarė Rajono organizatorius drg. F. Skamarakas 8 val. vakaro.

Susirinkime dalyvavo penki komiteto nariai F. Skamarakas, A. Vilis, A. Kemėža, A. Banienė ir J. Vilis.

Skaityta tarimai iš pereinoto komiteto susirinkimo liko vienbalsiai priimti.

Prakalbų rengimo komisija pranešė, kad prakalbos, kurios buvo rengtos tikslu, kad paminėjus 60 metų nuo įsikurimo Pirmo Darbininkų Internacionalo gerai nusisekė, kalbėtojais buvo drg. P. Grigaitis ir Dr. A. Montvidas.

Taipgi komisija pranešė, kad Ciceroj prakalbų rengimas labai brangiai atsiėjo, nes už vien tik sveatinę reikėjo užmokėti 17 dolerių.

Pramogų rengimo komisija pranešė, kad L.S.S. VIII Rajonas įvykdo rengimą sausio 4 d., 1925 m., M. Meldazio svetainėje.

L.S.S. VIII Rajono konerencija nutarta šauktė sausio 25 d., 1925 m.

Vieta paskirta Naujienų name, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Nutarta, suaukti knygų peržiūrėjimo komisiją, kad ji peržiūrėtų knygas ir prirengtų pilną atskaitą konerencijai.

Daugiau apkalbėjus vidujinius Rajono reikalus susirinkimas liko uždarytas per Rajono organizatorių kaip 10 valandą vakare.

A. Vilis,
L.S.S. VIII Raj. Sekr.

Konferencija

L.S.S. VIII Rajono konferencija įvyks sausio 25 d., 1925 m., Naujienų name, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Pradžia 1-mą valandą po pietų.

Visos L.S.S. kp., priklausančios Aštuntam Rajonui prisijuskit į konferenciją delegatus nuo penkių narių vieną, skaitant nepilną penkinę už pilną.

Konferencijos dienotvarkė:
1. Konferencijos atidarymas,
2. Mandatų komisijos rinkimas.

3. Referatas.
4. Mandatų komisijos raportas.

5. Rinkimas konferencijos tvarkos vedėjo.

6. Skaitymas tarimų iš pereinoto konferencijos susirinkimo.

7. L.S.S. VIII Rajono valdybos ir įvairių komisijų raportai.

8. Kuopų delegatų pranešimai.

9. Laiškų ir atsišaukimų skaitymas.

10. L.S.S. VIII Rajono nebaigti reikalai.

11. Nauji sumanymai.

12. L.S.S. reikalai.

13. Socialistų Partijos reikalai.

14. Lietuvos Socialdemokratų Partijos reikalai.

15. Konferencijos uždarymas.

A. Vilis,
L.S.S. VIII Raj. Sekr.

Pakvitavimas

Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komitetas gavo 31 d. gegužės mėn., 1924 m., telegramą per Lietuvos Koperacijos Banką nuo LSDP Rėmėjų Fondo iš Chicago (Lt. 1500), tuksstantis penkis šimtus litų.

Kaunas, spalio mėn. 18 d., 1924 m. Nr. 268.

Centro Komiteto Iždininkas K. Bielinis.

Reikalų vedėjas Paplauskas.

Gegužės mėn. 31 d. minėtam pakvitavime sumoj 1500 litų įneša L. S. D. P. C. K-to Einamojon' S-ton 145 N. Lietuvos Koperacijos Banko.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

K. Bielinis.

Vokietija linksta prie socializmo

Neseniai parvažiavo iš Vokietijos Mrs. M. R. Almon. Ji turėjo paskaitą viename dideliame susirinkime, Milwaukee, Wis. Tarp kitko ji pareiškė:

"Socialistų judėjimas Vokietijos labai sparčiai plečiasi. Socialistų partija nupirko visuose didesniuose miestuose bent po vieną namą ir tuose namuose įsteigė mokyklas. Tas mokyklas darbininkai gali lankyti dykai. O šiaip Vokietijoje reikia mokėti įžangą ir į muzėjų einant. Su pagalba mokslo Vokietijos socialistai ir įgavo toki dideli pasisekimą visoje šalyje. Socialistai nuperka juos senus namus, pataiso juos, pagerina, įrengia mokyklas ir mokina darbininkus dykai.

"Vokietijos liaudis yra pasidalinusi į politines partijas, bet kitų partijų žmonės gerbia Socialistų Partiją, nes jie mato, kad Socialistų Partija dirba labai naudingai ir praktiškai darbą. Socialistai Vokietijoje dirba tylomis, bet labai pasėkmingai.

"Vokietijos žmonės dabar visai mano apie Dawes planą. Kuomet jie buvo per penkis metus Francūzų okupacijoj, tai dabar išės dar penki metai, kol galutinai tas planas bus tinkamai išrištas ir apveršintas.

"Padėtis Vokietijoje dabar yra daug geresnė, negu keli metai tam atgal. Ir tas apsi-reiškė nuo to, kad Vokietijos pinigai tapo pastatyti ant geresnio pagrindo. Už Amerikos pinigų jau dabar nebegalima lik daug nupirkti, kiek galima buvo pirkti keli metai tam atgal."

SOCIALISTŲ JEGOS SVEDIJOJ

Svedijoje, kur esama apie 5 milijonus gyventojų, socialdemokratų partija turi 138,500 narių, prof. sąjungos 340,000, darbininkų kooperatyvai 275,000, jaunimo organizacija 17,000. Organizuoti svedų darbininkai turi 15 dienraščių, 7 dvidieninius laikraščius, mokslinį žurnalą "Tiden", vieną jaunimo laikraštį ir įvengą moterų. Socialdemokratai turi 104 atstovus (iš 230) Antruosiuose Rumuose ir 52 (iš 150) Pirmuosiuose Rumuose. Paskutiniuose rinkimuose šiais metais jie gavo 725,800 balsų, kas sudaro 41 nuosimtį. Tuo pačiu laiku nepriklausomieji komunistai gavo 24,600 balsų (parlamente turi 1 vietą) ir maskviniai komunistai gavo 65,000 balsų (parlamente turi 5 vietas).

Socialdemokratai Svedijoje turi paėmę valdžią.

Danijos Socialdemokratai įvykdė nusiginklavimą

Danijos parlamentas priėmė socialdemokratų valdžios patiktą nusiginklavimo planą. Už priėmimą balsavimo 67 socialdemokratai, prieš — 24 konservatyvai. Liberalai nuo balsavimo susilaikė.

Iš Liet. S.-D. Partijos gyvenimo

KAUNAS. — Lapkr. 27 d. įvyko LSDP Kauno kuopos narių susirinkimas. Priimta 8 nauji nariai (kandidatai). Nutarta, kad kiekvienas narys privalo užsiprenumeruoti "Socialdemokratą" sau ir dar surinkti po du metinius prenumeratorius arba už tą sumą (24 lt.) surinkti daugiau prenumeratorių trumpesniai laikui. Iš-klausytas kuopos Komiteto pranešimas apie kasos stovį. Pa-jamas gana žymios: tik per pastaruosius porą mėnesių surinkta apie 800 litų. Apart to priimta protesto rezoliucija dėl-lai padarytos kratos pas drg. Epšteiną ir dėl-lai jo areštavimo. —Ap. korespondentas.

NAUMIESTIS (šakių aps.) Lapkričio 16 d. buvo socialdemokratų ir prijaučiančių skaitlingas susirinkimas. Seimo narys drg. Plečkaitis kalbėjo apie socialdemokratijos uždavinius, brangenybę ir nedarbą, žemės reformą, aprūpinimą senų ir našlių ir daug kitų. Po kalbų "socialdemokratams prijaučiantieji" mėgino statyti, jų išmąnymu labai sunkius klausimus. Pa-vyzdžiu "prijaučiantis" L. paklausė: "Kodel socialdemokratai Anglijoj turėdami valdžią savo rankose vėl sugrąžino į buržuazijai?" — Delto kad s-d nėra šalininkai partinės diktatūros, atsakė dr. Plečkaitis. — Jeigu Anglijos s-d turėtų parlamente daugumą, tai jie valdžią laikytų, bet daugumą turi buržuazija, todėl buržuazijos valdžia. Buvo ir daugiau paklausimų. Upas susirinkime buvo labai smagus ir draugiškas. Istojo naujų narių. Naumiesčio darbininkų padėtis labai sunki: darbo nėra, brangumas neišpasakytas.

Naumiesčio proletaras.

ŠIAULIAI. Darbininkų kursai. Rupeščių vietos socialdemokratų šiemet čia įsikūrė darbininkų kursai, kuriuos lanko 212 asmenų vien tik darbininkų ir darbininkių. Kursus sutvarkė ir veda gerb. šiaulių suaugusiųs mokyklos direktorius S. Pašakarnis. Atsižvelgiant į darbininkų žinias ir išsilavinimą, kursai liko sutvarkyti keturiomis grupėmis. Pamokos laikomos ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vakare, o sekmadieniais nuo 2 val. po pietų. Lietuvių kalbą dėsto prityrę mokytojai J. Trinkunas, P. Čiučelis, Ed. Levinskas ir J. Trečiokas. Matematiką zatkevičius, Bružas ir Paulauskas, gimnazijos ir seminarijos mokytojai. Pats kursų vedėjas, nors ir budamas labai užimtas, vienok paskaitų budu dėsto darbininkams gamtos mokslą. Bielskį visuomenės mokslus, Sondeckis ekonominę geografiją, o St. Brašiškis istoriją. Visi darbininkai matydami rimtai pastatytą ir vedamą mokymo darbą lankosi uoliai ir vis dar naujų ateina prisirašyti. Kursai neapmokami, vietą taip pat gauta veltui, kurią užleido VJ mokyklos vedėja mokytoja O. Flenzinskaitė. Mokytojai rupešnių gerb. Pašakarnio taippat surasti visi atitinkami, kurie dirba nereikalaudami jokio atlyginimo. Tik už šviesą ir švėros palaikymui apsiėmė apmokėti sargui vietinės socialdemokratų organizacijos Komitetas. Jei taip ir toliau darbas eis, reikia tikėti, kad darbininkai šiauliečiai netik pramoks taisyklingai rašyti ir skaičiuoti, bet ir šiaip prisirinks daug naudingų mokslo žinių, kurias teikia savo dalykų žinovai. Tai rimtai pastatytam darbininkų švietimui privalėtų ateiti, kaip visuomenės, taip ir valdžios tam tikros įstaigos į pagalbą, nes tik šviesa ir žinojimas išblaško visokią tamsą, kuriomis taip gausiai apskretęs Lietuvos kunas.

Klaunas.

ŠIAULIAI. 23 d. lapkričio š. m. "Fantazijos" teatre vietos socialdemokratų darbininkų draminė sekeija atidarė savo sezoną suvaizindama B. Vargšo 4 veiksmų dramą "Kryžius." Vaidinimas visais žvilgsniais nusisekė be galo puikiai, ypač dr. L. Sakalauskas savo rolę atliko labai gyvai ir sklandžiai. Iš kitų tenka pažymėti, kurie vaidino gerai ir dailiai, tai drg. Zaremba, Buškus, Ivanauskaitė, A. Stanikunas, Vilimavičius ir Janulionis. Kitų buvo rolių menkos ir iš vieno kito scenoj pasirodymo sunku pasakyti artisto gabumus. Publikos buvo pilnas teatras, tvarką pavyzdžingai. Nežiūrint didelių išlaidų numatoma apie 300 litų pelno, kuris skiriamas darbininkų švietimo reikams. Publika pasiūlo, visiškai patenkinta išsiskirstė. Reikia manyti, kad darbininkų artistai dar pasirodys greitoj ateity su nauju repertuaru, ko mes labai lauksime. M. P.—us.

Valdyba, Direktorai ir Darbininkai

iš

Home Bank & Trust Co.

Chicago

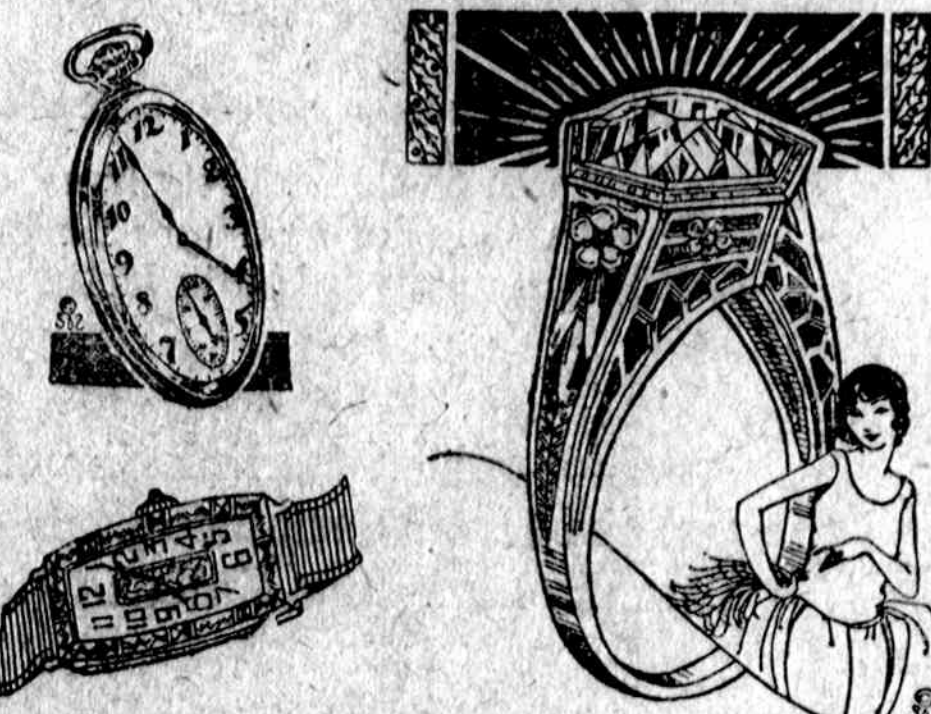
linki depozitoriams ir draugams

LINKSMŲ KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Didelis Pasirinkimas
Kalėdinių Dovanų

Deimantinių žiedų, auksinių laikrodžių ir daug įvairių auksinių daiktų. Geriausia vieta pirkti pas gerai žinomą krautuvinką.

A. R. JUNIEVICZ

3317 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Linkekime Linksmu Svenciu ir Geriausio Pasisekimo

Visiems biznieriams, kurie skelbiasi Naujienose, visiems profesionalams, kurie remia Naujienas, visiems Naujienų skaitytojams ir draugams, visiems mūsų tautos darbuotojams, kurie savo darbais prisideda prie išvystymo augštesnės kultūros, visoms mūsų draugijoms, kuopoms ir klubams, kurie atlieka naudingus visuomenei darbus, ir visiems geros valios žmonėms, mes linkime visiems sykiu ir atskirai didžiausio smagumo, užganėdinimo savo kiltųjų troškimų ir geriausio pasisekimo ateity.

Mūsų Bankams ir Bankieriams

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 W. 35th Street, Chicago

Per vienuolika metų tarnavusis Naujienų Bendrovei josios finansiniuose reikaluose, nemažai padėjęs joms sunkiose laikuose, rėmęs jas savo skelbimais ir darbais, užsitarnavo mūsų širdingiausią padėką. Mes sveikiname visus šio banko viršininkus, vedėjus, direktorius ir darbininkus, ir visiems linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 So. Halsted Street, Chicago

Siam didžiam ir tvirtam lietuvių bankui, gerai tarnavusiam lietuviams jų piniginiuose reikaluose, rėmėsim lietuvių kultūrinės įstaigos ir jų reikalus, mes reiškiamė giliausią mūsų simpatiją ir draugingumą. Visiems to banko viršininkams, direktoriams, vedėjams, šerinininkams, darbininkams ir depozitoriams linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

METROPOLITAN STATE BANK

2201 W. 22nd Street, Chicago

Šiam, pirmutiniam lietuvių valstybiniam bankui, kuris aprupina didelio skaitliaus lietuvių bankinius reikalus, ir yra prisirengęs suteikti savo patarnavimą kiekvienam, kas pas jį atsi-kreips, mes pareiškime savo simpatiją ir draugingumą. Visiems banko viršininkams, vedėjams, darbininkams, šerinininkams, ir depozitoriams linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. ir 47th Street, Chicago

Bankas tarnavusis lietuviams per daugelį metų, rėmusis mūsų kultūrinį darbą užsitarnavo mūsų gilią simpatiją ir draugingumą. Linkime jam darbuotis su dar didesne energija ir tarnauti žmonėms su dar didesniu nuoširdumu. Visiems banko darbuotojams linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

STOCK YARDS SAVINGS BANK

4162 So. Halsted Street, Chicago

Linkime jam geriausio pasisekimo, o jo viršininkams ir darbuotojams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

FIRST TRUST AND SAVINGS BANK

76 W. Monroe Street, Chicago

Linkime dar labiau augti ir didėti, o jo vedėjams ir darbuotojams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

HOME BANK AND TRUST COMPANY

Milwaukee ir Ashland Ave., Chicago

Linkime dar didesnio augimo ir stiprėjimo, o jo vedėjams ir darbuotojams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

NOEL STATE BANK

Milwaukee ir North Ave., Chicago

Linkime, kad tas jų milžiniško stiprumo kampas būtų tvirtai įvertinamas lietuvių turtams sukrauti, o jo vedėjams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

SOUTH WEST TRUST AND SAVINGS BANK

35th Street ir Archer Ave., Chicago

Linkime geriausio pasisekimo, o jo vedėjams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

WEST SIDE TRUST AND SAVINGS BANK

Roosevelt Rd. ir Halsted St., Chicago

Linkime neatsisakyti ir ant toliaus draugauti su lietuviams, o jo vedėjams Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

VISIEMS BANKAMS IR BANKIERIAMS

Ne visus mes čia galėjome suminėti, kuriems verta but išreikšti savo linkėjimus, tai šiuo visiems, kurie draugauja su lietuviams, kartu linkime ir visus kartu sveikiname.

Mūsų Advokatams

JOHN BAGDZIUNAS BORDEN

69 W. Washington St., Room 1310

K. GUGIS

127 No. Dearborn St., Room 1111-12

K. JURGELIONIS

127 No. Dearborn St., Room 1117

JOHN KUCHINSKAS

2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.

A. A. OLIS

11 So. La Salle St., Room 2001

A. A. SLAKIS

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark

A. E. STASULANI

77 W. Washington St., Room 911

V. W. RUTKAUSKAS

29 So. La Salle St., Room 530

J. P. WAITCHES

127 No. Dearborn Street,

Kambariai 514 ir 516

Ir kitiems, kurie vienokiu ar kitokiu budu remia Naujienas ir lietuvių kultūrinį darbą. Visiems linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų, ir taipgi geriausio pasisekimo ateityj.

Mūsų Daktarams

DR. S. A. BRENZA

4608 So. Ashland Ave.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th Street

DR. A. J. KARALIUS

3303 So. Morgan Street

DR. A. MONTVID

25 E. Washington St.

DR. A. K. RUTKAUSKAS

4442 So. Western Ave.

Kuris nehuilsdamas darbuojasi mūsų tautos gerovei.

DR. A. L. YUŠKA

1900 So. Halsted St.

DR. P. Z. ZALATORIS

1821 So. Halsted St.

Ir kitiems daktarams, kurie sąžiningai gydo lietuviams ir remia jų kultūrinį darbą, visiems jiems linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

Visiems Profesionalams

Mes norėtume suminėti visus lietuviams ir lietuviams tornaujančius profesionalus, kurie kuomi nors padeda mums kelti mūsų tautos kultūrą, ir visus praveikinti ir visiems atskirai palinkėti, bet nesant galimybių to padaryti sveikiname visus sykiu ir linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

Muzikalių Daiktu Krautuvės

JUOZAPAS F. BUDRIKAS

3343 So. Halsted Street

Jis savo skelbimais mokėjo užkariauti plačios visuomenės paramą ir deramai užganėdinti ir palinksminti kiekvieną kostumerį.

J. J. STASULANIS

(Eagle Music Co.)

3236 South Halsted Street

Tą gerą lietuvių biznierių tėvą, kuris rūpinosi kaip užlaikyti lietuviams gerame upe ir umore.

INTERNATIONAL MUSIC STORE

1722 West 47th St., Chicago

VITAK—ELSNIC COMPANY

4639 So. Ashland Avenue

Rakandų Krautuvės

PEOPLES FURNITURE COMPANY

4177 Archer Ave.—1922 So. Halsted St.

Jie aprupina rakandais ir kitokiais reikalingais namams dalykais didžiumą Chicago lietuvių. Jie remia mūsų kultūrinį darbą ir užsielpina paramos nuo kitų.

PETER BARŠKIS FURNITURE STORE

1748-50 W. 47th Street

Nuoširdus Town of Lake biznierių.

KLEIN BROS.

20th ir Halsted Street

J. OPPENHEIMER & CO.

Kampas Ashland Ave. ir 47th St.

BECK'S DEPT. STORE

3323-25 So. Halsted St., Chicago

J. SANDARG'S IR J. PIKELIS CO.

3159 So. Halsted St., kampas 32nd St. Chicago

TURNER BROS. CLOTHING CO.

S. W. Corner Roosevelt ir Halsted St.

Visiems linkime Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų.

Pagalios reiškiamė linkėjimus visiems biznieriams ir nebiznieriams, kurie skelbiasi Naujienose ir remia mūsų kultūrinį darbą. Mes veliname visiems turėti geriausio pasisekimo ateinančiais metais ir remsime kožną, kas savo gerais darbais mūsų paramos užsitarnaus. Tebunie Linksmos Kalėdos kiekvienam geros valios žmogui ir vertai paramos įstaigai.

Naujienu Administracija

Kunigo žentas.

Ir Vėl Blogai

(Feljetonas)

Pagal savnarkomo nutarimą, pagal išpilkomo paliepimą ir pagal naujus kominternio teizius, mūsų tikra bolševikiška Darbininkų Partija turi vėl persiorganizuoti.

Nežinau, koks ten biesas įlindo į tą mūsų partiją, nors mes ją pertaisome kožną metų, bet kaip nieko, taip nieko. Rodos, ir taikomės prie aplinkybių ir vardus mainome, bet vietoj augti, ta mūsų partija vis eina mažyn ir mažyn. Iš pradžių, pagal receptą iš Maskvos, mes sakėme, kad ta mūsų partija visai neis prie palšųjų minčių, o jeigu tos palšosios minios nori ateiti pas mus, tai jos turi išsidėstyti visų menševikiškų nesamonių, būtent: reikalavimų didesnių algų, trumpesnių darbo valandų, geresnių darbo sąlygų ir kitokių tuojautinių darbininkų reikalavimų. Visą tai tikrai buvo menševikiškas išmisas, ir mes sakėme, kad tas visai nereikalingas ir vietoj to, mes jiems prizadėjome per 24 valandas ištelgti "darbininkų diktaturą". Bet kad mūsų diktatura neįvyko, tai daugumas iš tų darbininkų, kurie buvo mums patikėję, paėmė ir pabėgo nuo mūsų. Tada mes, suradę naujus teizius, kuogreičiausia perkirkstijom savo partiją, ir kad tos palšos minios nemanė eiti prie mūsų, tai mes tada pradėjome eiti paskui jas. Bet kaip tik mes artyn prie jų, tai jai ir vėl bėga nuo mūsų tolyn. Nežiurint, kad tos palšosios minios nuo mūsų bėga, mes vis tiek sutvėrėme didelę Farmeigiją ir Darbininkų Partiją, kuri ant rytojaus po sutvėrimo kaž kur dinga, ne antrašio nepalikus. Nors tos palšosios minios ir bėga nuo mūsų, bet jos vis tiek mums labai pritaria. Todel mes, matydami tokį didelį mūsų partijai minčių pritarimą, užsimanėm savo vieną tavorščių pasodinti į Baltąjį Namą. Nes jeigu mums nepavyko įvykdyti diktatūros per revoliuciją, tai mes dabar, pagal naujų teizius, pažadėjome įvykdyti diktaturą per balsavimą. Ir, o, tu sviete! Balsavimo pasekmės pasirodė žavėjančios. Mūsų partijai pritarimas, kuodidžiausias ir mūsų tavorščius bemaž nenuvaziavo į Baltąjį Namą.

Bet dabar aš vėl nesuprantu. Rodos, ko gi galėtų trukti mūsų partijai? Ir mes dabar jau reikalaujame darbininkams didesnių algų, trumpesnių valandų, geresnių darbo sąlygų ir kitokių menševikiškų išmisų, o ant galo, dėl pagražinimo, pridėdam ir diktaturą su sovietais ir, rodos, jau tokia partija, kurioje galima pasirinkti kas tik ko nori, ir čigonui galėtų įtikti, bet tos palšos minios — ne ir ne. Neprisileidžia nė iš tolo ir viskas.

Mes jiems ir rašome ir sakome, kad ta mūsų partija yra komunistiška ir bolševikiška ir kad tie visi persiorganizavimai ir persivertimai yra Maskvoj pašventinti ir patvirtinti, bet niekas negelbsti ir viskas.

Dabar vėl atėjo prisakymas iš mūsų apaštališkos stalyčios, kad mes vėl persiorganizauotumėm. Persiorganizuoti, — tai persiorganizuoti. Tame nėra čia nieko naujo, mes jau prie to esame pripratę, bet kaip mano vienas tavorščius rašo "Vilnyj", jog ateina daug nusiskundimų, kad tas naujas perorganizavimas grėsia pavojumi komunistiniam judėjimui. Taip ir aš manau, kad ateina didelis pavojus, ir mano tavorščius rašydamas nors ir mėgina drąsinti kitus, bet, ant galo, ir pats nusigandęs sako, kad pavojus yra. Bet man dar vienas dalykas išrodo stebėtinai, kad tas pavojus ateina tiesiai iš mūsų stalyčios. Ar jie ten teizius sumaišė ar kita kokia nelaimė atsitiko, kad jie galėjo išleisti tokį perorganizavimo prisakymą, kuris grėsia pavojumi mūsų komunistiniam judėjimui.

Kažin ar aš dar visų kominternio teizų nepažįstu, ar mano tavorščius padarė klaidą rašydamas, kad jeigu mes vėl persiorganizuosime, tai mūsų partija turės bolševikišką pamatą.

Oho, broliu, ar tik čia nebus kokia nors heretika? Aš tikrai žinau ir visiems pasakojau, kad mūsų partija nuo pat atsiradimo stovėjo ant tikrai bolševikiškų pamatų. Dar vienoj vietoj aš su savo tavorščiu nesutinku, kur jis sako, kad mūsų kuopos sudarytos "iš tų vietų", kur darbininkai miega. Aš patarčiau savo tavorščiu, kad toliau jis rašydamas būtų kiek atsargesnis, nes toks išsireikšimas skambina, kad mūsų partija susideda iš miegančių darbininkų. Tas jau per daug atvirai. Nors atvirumas yra geras dalykas, bet kad jau per daug tai ir vėl negerai.

Mano tavorščius, norėdamas būti atviru, galėjo išsireikšti truputį mandagiai, pavyzdžiui, galėjo pasakyti, kad mūsų kuopos yra sudarytos "tose vietose, kur darbininkai snaudžia" tada jis vistiek būtų pasakęs tą patį, ką ir porėjo pasakyti ir neišrodė, kad mūsų partija susideda iš miegančių darbininkų.

Toliau, kas link pavojaus komunistiniam judėjimui, aš su savo tavorščium pilnai sutinku. Užsimanyk tu man sudaryti kuopas dirbtuvėse iš narių, kalbančių keliolika kalbų ir nemokančių anglų kalbos. Iš ko gi tu čia sudarysi tas kuopas, kad mūsų partija susideda iš svetims, o amerikonių ten kaip ir nėra. Dabar tai mes šiaip taip sudarome kuopas iš tų svetims, nors ir ten, kur jie miega, o dirbtuvėse, kad kur ir yra koks vienas, kitas narys iš mūsų miegančių kuopų, bet kad amerikonių nemoka lietuviškai, o mūsų nariai nemoka angliškai kalbėti, tai kaip gi tu čia išaiškinsi tiems amerikoniams tuos kominternio teizius? O antras dalykas, tai kad ir mokėtumėm angliškai kalbėti, tai ir taip iš to būtų mažai naudos; nes tie amerikonių darbininkai visai netiki į diktaturą, — ir galas. Todel su jais nėra ko ne pradėt, nes tai būtų tikras bolševizmo pavojus. Mes ne tik kad jų nesuorganizuoatume, bet ir mūsų partija pražūdų. Geriau mes bukime ten, kur darbininkai miega, ten ir komunistui daug sveikiau ir mūsų partija nepražūs, diktaturą, čia Amerikoje, tai mes ir patys be tų amerikonių įsteigsime.

Tik pamislyt reikia, koks būtų baisus smugis komunistui, jeigu mūsų partija išnyktų. Kur gi po biesais aš tada dingčiau ir kiti mano tavorščiai komunistai? Dabar, tai mes esame: redaktoriai, organizatoriai, prakalbininkai; turime savo kuopas, ratelius, renkame aukas, sakome pamokslus apie kominternio neklaidingumą, keikiame visus išdavikus, kurie netiki į mūsų diktaturą ir, šiaip taip gyvename. O jeigu mūsų partija išnyktų, tada ir eik dirbti į stock yardus. Didensio smugio komunistui ir but negali.

Aš net jau pradėtu pykti ant savo tavorščiaus, kam jis parašė, kad tas perorganizavimas grėsia pavojumi komunistui. Dabar aš ir guliu ir keliu, o baimės mintys, kaip kokie juodi debesiai, neduoda man ramybės. Ir jau labiau aš apie tai mastau, juo didesnis man atrodo tas pavojus. Dabar, kai aš pradėtu mastyti apie tą mūsų partiją ir apie jos visus organizavimus ir perorganizavimus, tai ji man pradeda išrodyti ligi koks tai nelaukiu gimęs sutvėrimas, kuris kamuojas kamuojasi, kol ant galo, visai nusikamuoja. Man labai bausi darosi, kada aš perisliju, kad ir mums su ta partija, neatsitiktų taip, kaip tam kalviui, kuris pradėjo kalti kirvį, o ant galo išėjo piš!

Tėve mūsų, kuris esi Pasijoje, atitolk nuo mūsų tą smugį!

"Dzimdzi-Drimdzi" Vodevilio Dalyviai

I. Dikinis, V. Dineika, J. Olšauskas, A. Vanagaitis "Dzimdzi-Drimdzi" vodevilis ilgesniam laikui nutupė Chicagoje ir žada mus karts nuo karto pasmaginti savo vykusiomis "funėmis." "Jovai!" dar bus vaišinama visos chigagiečių — lietuvių kolonijos. Artistai žada išvirti "Šiupinio" ir duoti mums paragauti. Po pirmo pasirodymo "Dzimdzi-Drimdzi" įsigijo sau gausios simpatijos, belieka laukti geros kloties geram darbui.

Nuodėmė iš Netyčių

(Kaip ir monologas)

Nežinau, ar daug aš, abelnai, turiu ydų, bet vieną tai jau tikrai aš turiu. Tai ašai, tankiai prisipažystu ir kovoti su ja aš esu bejėgis. Ašai esu tikras papratis, visos tavo. Čiūm pilnai sutinku.

Užsimanyk tu man sudaryti kuopas dirbtuvėse iš narių, kalbančių keliolika kalbų ir nemokančių anglų kalbos. Iš ko gi tu čia sudarysi tas kuopas, kad mūsų partija susideda iš svetims, o amerikonių ten kaip ir nėra. Dabar tai mes šiaip taip sudarome kuopas iš tų svetims, nors ir ten, kur jie miega, o dirbtuvėse, kad kur ir yra koks vienas, kitas narys iš mūsų miegančių kuopų, bet kad amerikonių nemoka lietuviškai, o mūsų nariai nemoka angliškai kalbėti, tai kaip gi tu čia išaiškinsi tiems amerikoniams tuos kominternio teizius? O antras dalykas, tai kad ir mokėtumėm angliškai kalbėti, tai ir taip iš to būtų mažai naudos; nes tie amerikonių darbininkai visai netiki į diktaturą, — ir galas. Todel su jais nėra ko ne pradėt, nes tai būtų tikras bolševizmo pavojus. Mes ne tik kad jų nesuorganizuoatume, bet ir mūsų partija pražūdų. Geriau mes bukime ten, kur darbininkai miega, ten ir komunistui daug sveikiau ir mūsų partija nepražūs, diktaturą, čia Amerikoje, tai mes ir patys be tų amerikonių įsteigsime.

Sulig tos mano silpnybės galima spręsti apie mano dvasios padėtį po mūsų neseniai persikraustymo į naują butą, visai kitan miesto galan.

Aš ko neverčiau, atsiveikindamas su mūsų senojo buto jau plikomis sienomis, išeidamas paskui negalėjusio nešėjo, išnešančio ant nugaros paskutinę su mano gramozdais pintinę.

Namie, naujajame bute, tris dienas liudėjau amžinai palikto senojo buto; koksai man buvo džiaugsmas, kad atradau savo palto kišenėje senojo buto frontinių durų raktus. Aš pasiryžau juos pasilaikyti, kaip brangią iš malonios praeities atmintį.

Slinko liudnos dienos. Štai mano žmona beskaitydama laikraštį randa skelbimą apie rengiamą paskirtoje dienoje mano bendratarnautojų paminėjimui paskaitinimo laipsnio tokiamai tai, restorane bendrą pašilinksiminimą.

Žinoma, aš tą pat dieną užsirašiau pas kolegą, renkantį parašus, norinčių dalyvauti vakarieneje.

Mūsų vakarienė praėjo gana smagiai. Iš pirmo visai mažai metėme į burną, bet daug ir svarbiai šnekučiavome, paskui po sausųjų užkandžių, persėdome prie atskirų staliukų ir ėmėme daugiau girkšnoti. Aišku, ne-

praleidau neišlenkęs ir aš. Tai suprantama, kad netik mano, bet ir kitų galvos taip pat tur but apkvaiss...

Aš pajutęs tą nemalonumą pasiryžau traukti namon.

Nepaisant svargulio, eiti buvo sunkoka, bet šiaip-taip ėjau, svyravau.

Kas nėra prityręs, tas ir nepažysta tokio neįtikinamo apmaudingo jausmo, kad įklausęs budamas niekaip negali pataikyti raktą į jutrynos skylę, negali rasti prisireikus elektros rankenėlės, stiklinės vandens ir t. t. Ilgai grabinėjau su raktu, pagaliau atidariau vargais negalais duris ir įėjau pirštų galais miegamąjį kambarį.

Įėjęs ieškojau elektros rankenėlės, bet jokių būdų negalėjau sugrąžinti. Žinoma, girdėtis, miegojo labai kietu miegu. Girdėjau jos vienodą kvėpavimą...

Užpykęs, nusivilkau ir numėčiau drabužius stačiai ant žemės.

GRAŽIAUSIA MEKSIKIETĖ?

Senorita Eva Platt, kuri viešam Meksikos laikraščių padarius gražumo kontestą, gavo pusantro milijono balsų ir laimėjo kontestą — tapo pripažinta gražiausia meksikietė. Bet kad nupirkus tuos balsus tapo išleista \$20,000 Amerikos pinigais.

PATYRĘ LIETUVIŲ SIUVEJAI

Overkotas ir siutus padarom kaip tik nerit. Turim didelį pasirinkimą vėliausių madų rudėminių ir žieminių materijų. Kainos prieinamos. Patarnavimas mandagiausias. Kreipkitės pas mus, o busite užgaidinti.

G. SKOBY ir J. AUGUST

2150 So. Hoyne Ave., Chicago, Tel. Canal 7031

blaškais!

Aš per girtumą nepažinau jos balso, nors kažin kaip keistokai skambėjo...

Ji pradėjo tasyti, pamazėliu pešioti mano tūsus, tardama švelnių balsų:

—Kur tu buvai? —Kas tau? Kam ta kaukė (maska)?!!

—Kokia kaukė? —nustebau aš atpirkdamas.

—Jis dar klausia: "Kokia kaukė"? Va! — širšo žmona: "Na, kam tie usai — ir ji timitelėjo taip skaudžiai mano usą, nes tikrai mano usai buvo tiki, pažios gamtos duoti..."

Aš riktėlėjau garsiai: "A, ai, ai, skauda! širdužėlė, nepesk taip skaudžiai..."

išgirdus ji mano balsą, pasoko iš lovos ir jos basos kojos tankiai, tankiai art grindų sutrepsėjo.

Staigiai kumbarių sužibėjo elektros šviesos ir tuojau pasigirdo sielų variantis balsas: "Gelbėkit!"

Aš tuojau visą padėtį supratau. Svaigulys akies mirksniu išdulkėjo. Užimėtos aplodų, aš priekokau poje sumišusios moteriškos užsislėpusios už spintos (šėpos), prašydamos jos paklausti manęs.

Bet ji laužė rankas ir šaukė: "Kokia gėda! Mano miegamajame kambaryje, svetimas, usotos vyriškis! Nematyta, negirdėta piktadarystė! Taip žiauriai išniekint jauną, svetimą žmoną! Bet tas tamstai, naktini Don Zuanė, taip nepareis! Nedovanosiu! Neišleisiu tamstos, kol nepareis mano vyras!"

Tamstos vyras! Oi Viešpatie! — riktėlėjau aš ir įtempiu visas savo pajėgas, kad įžeistą moterišką nuraminus ir kad išklauptų ji mano pasiaiškinimo. Pertraukdamas, aš įtikinau ją, kad jeigu jos vyras sužinos, pakels didelį triukšmą. Jis nepatikės ja ir nedovanos jai visą amžių už mano tą netikėtą naktinį pas ją atsilankymą...

—Prisiekiau, poni, aš to nenorėjau ir nemaniau, kas čionai atsitiko! Aš patekau čia klaidingai. Mat tas mano senasai butas iš čia aš su savo žmona dar neseniai išsikrausčiau. Čia taipogi buvo mūsų miegamasis kambarys ir čion aš dabar patekau per ne-

lemtą papratimą... prie to dar įklausė!

Protinga moteriškė pamažu nurimo. Ji suprato mudviejų padėjimo juokingumą ir kvatodama pradėjo skubinti mane greitai apsidėyti ir išsinešinti.

Suprantama, visas mudviejų pasikalbėjimo galas, kol aš apsidėčiau buvo, atsukus vienas ant ram nugaras.

Įsėdamas, aš prašiau duoti man ranką, atsiveikinti...

Ir kai tik aš pajutau jos pirštų prie mano rankos prisilietimą, kaip tuojau išpandžiau jos rankon tą porą buto raktų, kurie buvo vyriausias kaltininkas, mano pas ją atsilankymo.

Po poros minutų aš jau išėjau į gatvę, pačjęs apie dvejetą šimtų žingsnių tylioje gatvėje, sutikau gerokai apsirėdžiusį poną, kurio eiseną buvo nepertvirciausias.

Buvo tai vyras maždaug 35 metų amžiaus ir gana didelio ūgio. Aš praleidau jį po save ir tėjiauj jį, kur jis eis. Jis priėjo prie tų pat fronto hamų durų, per kurias aš ką tik buvau išėjęs ir pradėjo grabinėtis su raktu apie duris.

—Na tai — masčiau aš: — jei dar porą minučių, tai kad būčiau patekęs į jo rankas, vargu aš begalėčiau dabar žingsniuoti savo kojomis namon.

Atsidusau iš širdies gilumos lengviau ir kiutinau namon.

[J. K.] A. O.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Phone Boulevard 7589

Dr. William Blanchard
(Pirmiau buvęs extra-ordinary profesorius patologijos Berlyno Universiteto)

SPECIALISTAS

Nuo visų skilvio ligų ir žarnų inkstų, reumatizmo, nervų moteriškų, vyriškų ligų ir visu sveikumą.

Geriausia egzaminacija X-Ray ir electronic, kuomet reikalinga.

1545 W. 47th St., netoli Ashland Ave.

Valandos kasdien nuo 10 ryto iki 8 valandų vakare.

Pinigai Lietuvon Telegramu 50c.

ISMOKAMI VISOSE LIETUVOS DALYSE IR PAS-
TO ĮSTAIGOSE I 6 IKI 10 DIENU

Iškirpk šią aplikaciją ir išpildęs prisiųsk ją mums su pinigais.

PINIGUS LIETUVOJ PRIVALO GAUTISEKAMA YPATA:

Vardas ir pavardė
Kaimas Valsčius
Paštas Apskritis
Pinigų prisiūnciu \$..... turi gaut Lietuvoj litais (jei nori
doleriais parašyk doleriais vieton litų.
Siuntėjo parašas
Adresas

Pinigus reikia siųsti Money Orderiais ar bankos kasieriaus čekiais.

REIKIA RAŠYTI VARDU "NAUJIENOS"

Litų kursas siunčiant Paštu ir Telegramu

	Paštu	Telegramu		Paštu	Telegramu
50 litų	\$5.75	\$6.25	600 litų	\$62.00	\$62.50
100 litų	10.75	11.25	700 litų	72.25	72.75
200 litų	21.00	21.50	800 litų	82.50	83.00
300 litų	31.25	31.75	900 litų	92.75	93.25
400 litų	41.50	42.00	1000 litų	103.00	103.50
500 litų	51.75	52.25	5000 litų	514.00	514.50

Doleriais siunčiant reikia pridėti 25 centus prie kožnos dešimtės dolerių.

Visuose reikaluose adresuokite:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Illinois

SATYRA IR JUOKAI

TVERKIME KEIKIMO IR ŠMEŽIMO KLIUBA

Paaužos sumanymas

Mano kaimynas "Naujienose" padavė sumanymą sukurti "Debatų Klobą". Gal but, kai kam tai būtų ir reikšmingas dalykas, bet aš čionais turiu geresnį sumanymą. Debatams, kaip girdėjau, musu komunistai nenorėtų užimti: jie jaučiasi silpni. Andriulis, sako Zolpelis, pradėtų spaudytis ir pralaimėtų. Tai-gi aš savo sumanymu noriu visiems įtikti. Tavorščiai bolševikai patenkinti man pirmiausia rūpi.

Be jokių introdukcijų aš aiškiai pasakau: sukurkime "Keikimo ir Šmežto Klobą". Ačiū dievui, keikti dauguma jau pramoko, o kas pradeda užmiršti, tam būtų gerų progų atsiminti. Bolševikai bus užganėdinti, jie gal but, laimės.

Šitoks klobas mums galėtų daug gero duoti. Galėtume rengti keikimo kontestas: kas geriau keikia, tas gauna atitinkamą dovaną. Aš apsiimu ir dovanų duoti. Tik tai reikėtų truputėlį pasilavinti, o laimėjimas užtikrintas. "Laisvės" ir "Vilnės" skaitytoriai, žinoma, tokiam konteste turėtų daug patogumų, nes jie keikti ir šmežti senai mokina mi patyrusių mokytojų. Kam truksta atitinkamų žodžių, jie galėtų užsiprenumeruoti bolševikų laikraščius ir greitai laiku patys išsitenrinuotų.

Atsiliepkite, gerbiamieji, kam rūpi mūsų išsivijos likimas. Pasisakykite kas ką galite, duokite savus sumanymus. Apie konstituciją, vietą ir mekestis susirinkimas galėtų tarti. Dabar geras laikas pradėti. Aš reikalauju tik tai vieno dalyko: kaip sumanytojas norėčiau kokią nors vietelę valdyboje užimti.

Laukiu tinkamų pritarimų.

—Padauža.

ARŠIAUSIAS KERSTAS

Tulo francužo, pono Paro, nepersenai, vienas jo draugas paviliojo žmoną. P. Paro, tur but, gerai žinodamas savo žmonos būdą, atkerštyjo savo neštiki mai žmonai šiuo būdu: Kad įsi mylėjusis j jo žmoną pasiulė jam dvikovą, kuri jo nuomone, turėjo duoti įžeistam vyrui pilną užganėdinimą, p. Paro atmetė dvikovą, bet dvikovos vieton įteikė teismui prašymą išieškoti iš paviliojojo 20 frankų (1.10); tokia suma p. Paro įkainavo savo neštiki mą žmoną. "Ištikro, ji neverta 20 frankų, — pažymėjo prašyme skundėjas, — bet žinodamas teismo papratimą sumažinti ieškinio sumą, aš žymiai pakėliau savo nuostolio sumą". Teisme ištiko ištisa drama. Ponia Paro jutos skaudžiai įžeista 20 frankais, ji siulė mokėti 40,000 frankų; bet vyras buvo nepamaldaujamas; jis reikalavo tik 20 frankų ir aiškino, jog ji daugiau neverta. Teismas priteisė p. Paro naudai 20 frankų ieškinį.

Ispėjo

Frenologas (spėjantis apie žmogaus būdą pagal kiaušo išvaizdą). — Štai šis guzas kaktoje lūdi, jog jūs esate smalsūs.

Klientas. — Gryna teisybė. Aš gavau tą guzą bežurėdamas pro rakto skylutę. Man bežurint, atsidarė durys ir trenkė tiesiai į kakta.

Gara knyga

Jūsų knyga, p. Smith, visuomet randasi ant stalo, ir aš niekuomet neinu į lovą be jos.

Ji taip labai jums patinka.

Ne, kai tik aš imu ją skaityti, aš tuoj užmingu, o pirmą mane kamavo nemiegojimas.

Užburtas ratas

Vyras. — Na, ir tu jau nusi-kirpai plaukus! Ką daugiau dabar besumanysi?

Pati. — Ak, Jonai, aš dabar noriu išnauju juos atauginti!

NEJMANOMA PAEETIS

—Aš norėjau šaukti, kai Antanas bučiavo mane.

—Na?

—Bet aš neturėjau galimybės, jis bučiuo uždarė man burną.

Kiekvienas savaip kankinasi

— Ko toks nuliudęs?

— Nieku budu negaliu iš skoly išbristi. O ko tu nosį pakabinęs?

— Nieku budu negaliu į skolas įlįsti.

Logiška

Skęsta laivukas. Įšokęs į vandens, tėvas šaukia:

— Ko tu nešoki į vandenį?

— Kur aš šoksiu, kad ten nėra ant ko atsistoti, — atsako sunus.

Žino

Krautuvės savininkas šnibždomis sako pardavėjui.

— Tas pirkėjas ir pats nežino, ko jis nori.

— Ne, jis žino, tik aš jam noriu parduoti ką nors kitą, — atsako pardavėjas.

Meilės filosofija

— Kada vyras nustoja mergina domėtis?

— Kai ta mergina tampa jo pačia.

Mintys apie moterų drabužius

— Juo mažiau medžiagos einasi pasivimui moterų drabužių, tuo brangiau jie kainuoja.

— Juo ilgiau moters rėdosi, tuo mažiau apsirėdžiusi ji draugijoje pasirodo.

Paprasta priežastis

Ji. Ar tai tiesa, kad jūsų draugas Petras su pačia negyvena.

Jis. Tikra tiesa.

Ji. Del kokios priežasties.

Jis. Del tos paprastos priežasties, kad Petras dar nėra vedęs.

Dar geriau

— Kas gali buti geresnio už butelį burgoniško vyno?

— Du butelius.

Atkirto

Pati. — Na, ką tu gera padarei man tuo, kad apsisivedei su manim?

Vyras. — Tai baisiai neteisinga iš tavo pusės taip sakyti. Juk jeigu aš nebučiau tavęs vedęs, tai tu butumei sėmmergė pasilikusi.

Pasveikinimas

— Ar tu vis dar tebesi susižiedavęs su p-le Redvičaitė?

— Ne.

— Laimingas. Aš gailėjaisi tavęs, kuomet tu buvai su ja susižiedavęs. Kuriuo budu tau pasisekė anuliuoti [panaikinti] susižiedavimą?

— Aš apsisivedžiau su ja.

Meilė

— Kaip tavo santykiai su Katre?

— Juo daugiau aš apie ją galvuoju, tuo mažiau aš apie ją manau.

Radio

I

Vienoje valstybėje avynas griežė dantį ant žmonių už tą, kld žmonės naikino jo giminę, ir nutarė kviesti visus žvėris į kovą su žmonėmis. Žvėrių mitingai daromi labai tankiai.

Girdėti, kad miestas sVežy gyvena baisias valandas. Čia avynas, liudymas vilko ir lapės, varo žmones iš namų ir apgyvendina juose savo gimines. Paukščiai irgi padarė bloką su žvėriais, nes krėgždė jau pasirodė grobikų tarpe. Vėžio mieste panika. Miestas apgultas kariuomene.

II

Elektrofikacijos progresas...

— Tamsta, ko čia ieškai, jog sakai, kad pinigų pametėi Pušalato gatvėje?

— Kad ten tamsu, nėra elektros, tai atėjau kur šviesu ieškoti.

III

Panevėžy susitvėrė nauja draugija: "Motery nuo vaikų gelbėjimo D-ja". Nariais gali buti vedusios ir nevedusios, kurios nenori vaikų turėti. Paslaptis garantuota.

IV

Rinkikų sąrašai paduoti. Panevėžy sąrašų 200 — visuose po 200 kandidatų; kiekvienas svajoja buti "Miesto galva" — gėra vėtelė: alga imk ir nieko nedirbk!

"P. B."

Neišrišamas uždavinys

Mokytoja. Prileiskime, kad tu turi pyragą. Du trečdaliu jo tu atiduodi seseriai, kiek tau bepalisiks?

Mokins. Tas uždavinys neįsprendžiamas.

Mokytoja. Kodel?

Mokins. Todėl, jog aš niekuomet nebusiu toks kvailas, kad duoti seseriai du trečdaliu.

Vieno dalyko truksta

Ligonis. Pas mane yra visi apendicito ženklai. O tai reiškia, kad reikės operaciją daryti.

Daktaras. Taip, pas jus yra visi apendicito ženklai, tik truksta vieno dalyko: pinigų, kad būtų galima tą operaciją padaryti.

Laimingi

— Ar matote aną porą?

Dvidešimti metų kaip apsisvedė, ir vienas kitam blogo žodžio nėra pasakiusi.

— Nejaugi? Kaip tai gali buti?

— Abu — nebyliai...

Du kartu

Teisėjas. Ar jūs buvote apsisvedę?

Liudininkė. — Du kartu.

Teisėjas. Kiek jums metų?

Liudininkė. Dvidešimt šeši.

Teisėjas. Irgi — du kartu?

Primena praeitį

Įsimylėjęs vyrukas didžiausiu entuziazmu skaitė nuo savo numylėtinės laiška. Užbaigęs skaityti, jis atsiduso ir kreipėsi į savo draugą:

— Ar tu esi kada nors gavęs laiška, kurį beskaitant prieš tavo akis stojasi praeities įvykiai?

— Taip, — atkirto prozaikas draugas. — Dar tik šiandien aš gavau laiška, kur pranešama, jog praeitis metais aš nedamokėjau dvi dešimti dolių mokesnių.

SI PANELĖ GAVO \$525,000
P-lė Elizabeth Wurthman, mokytoja iš West New York, N. J., kuri paveldėjo \$525,000. Ji tuojaus metė darbą ir išvažiavo Europon viešėti. \$500,000 ji gavo nuo buvusio jos bobutės vaikino Vokietijoje.

Teisme

Raulas. Kodel teicėjās toks nekantrus?

Pilypas. Mat, Rauluk, jei teisėjās bent kiek reikštų susidomėjimo advokato kalbai, tai jis nesulauktų jos galo.

Madų apkvāršinta

Darata. Sakyk, Agotuk, kodel tu nepastatai savo plaukų?

Agota. Matai, geroji, aš dar nenusistačiau, kaip man plaukus statyti: ar kaip šluotažai, ar kaip nuobrankų kuodeli.

Nenormalus reiškinys

Motina savo dukrelei kokių trijų metų, grįžusiai iš bažnyčios:

— Sakyk, Saulyte, ką tu matei bažnyčioje?

— O! daug ko mačiau. Mačiau vieną susiraukėlę senę, kuri papoteriavus negulė, — atsakė Saulytė.

Nesekmingos vedybos

— Vadinas vedybos nebuvo perdaug sekmingos?

— Visai ne. Jaunojo motina garsiau verkė, negu jaunosios. O taip elgtis visai nepritinka.

Trys žymūs Lietuvos vyrai

(Medžiaga biografijai).

V y g a n d a s: ekonomininkas ir politikas. Specialūs studijos iš Prancuzijos, Siam, Vokietijos, Libertijos, Suomijos, Kongo, Latvijos, Jugoslavijos, katalikiškos Abisinijos ir krikščioniškos Azijos.

— Trakėnas: "Ryto" politikas. Studijos apie Europos valstybių konsteliacijas, apie dvylypes, trilypes ir penkialy-pes valstybių sąjungas, apie Romą ir Maskvą, apie Mussolinį ir Makdonaldą, apie Erio ir Tumėną.

P u r i c k i s: Daktaras, kunigas, pirklys — politikas arba politikas — pirklys.

Patrauktas atsakomybėn, iškotas Teismo, pats atsiliepięs iš užsienio. Iki šiol neteistas.

S a c h a r i n i n ė T r a i c ė vienoj asabo.

Šaunus mokins

— Atrodo, kad tu esi šaunus berniukas. Tur but, gerą vietą užimi ir mokykloje?

— Taip. Aš sėdžiu prie pat pečiaus.

ZELL SPECIALIAI

Geriausios rūšies Overkautai \$25.00

ZELL CLOTHING CO.

1366 So. Halsted St.

Atdara vakarais ir nedėlioj. Musų siuvėjas kalba lietuviškai.

Chiropractic The Master

Raktas Kuris Atidaro

Duris į Sveikatą

SUIMAMI bile vienos sekundų daly gali paeiti nuo NERVOS prispaudimo nugarkaulio kaulikais:

SMEGENU AKIU AUSA NOBIES GERKLES RANKU ARDIES PLATICIU KEPENU PILVO SILDIGLES BLUZNIES INKSTU PLONUJU ZARNU DIDZIUJU ZARNU LYTIUJU ORGANU SANARIU KOJU

Dr. Paul Baumann

Chiropractor Palmer mokyklą baigęs X-Ray specialė egzaminacija.

3462 So. Halsted St.

DOVIERNASTIS

(Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pikiemo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienų ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

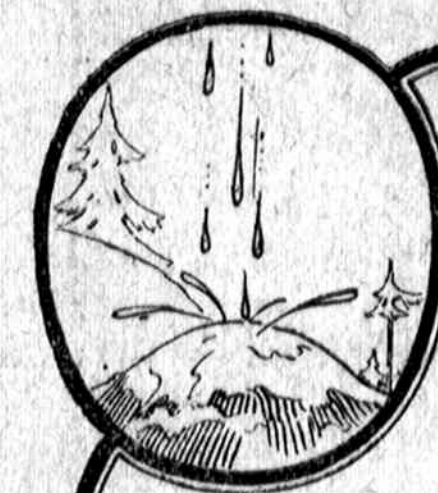
Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul keripiasi į Naujienų ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS

Teisių Skyrius

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

Pleiskanos sunaikina — Ruffles atgaivina!

Faip vanuo nuolatės liūdėdams ant skruos smūda duobės, taip ir pleiskanos, nors šiteto bet tikrai, sunaikina plaukų skruos ir yra pleiskantimi plaukų suplonėjimo, kurie su laiku pasidaro nagilėjimai.

Nepriekaitė šitokio atsikimo prie savęs! Naudokite

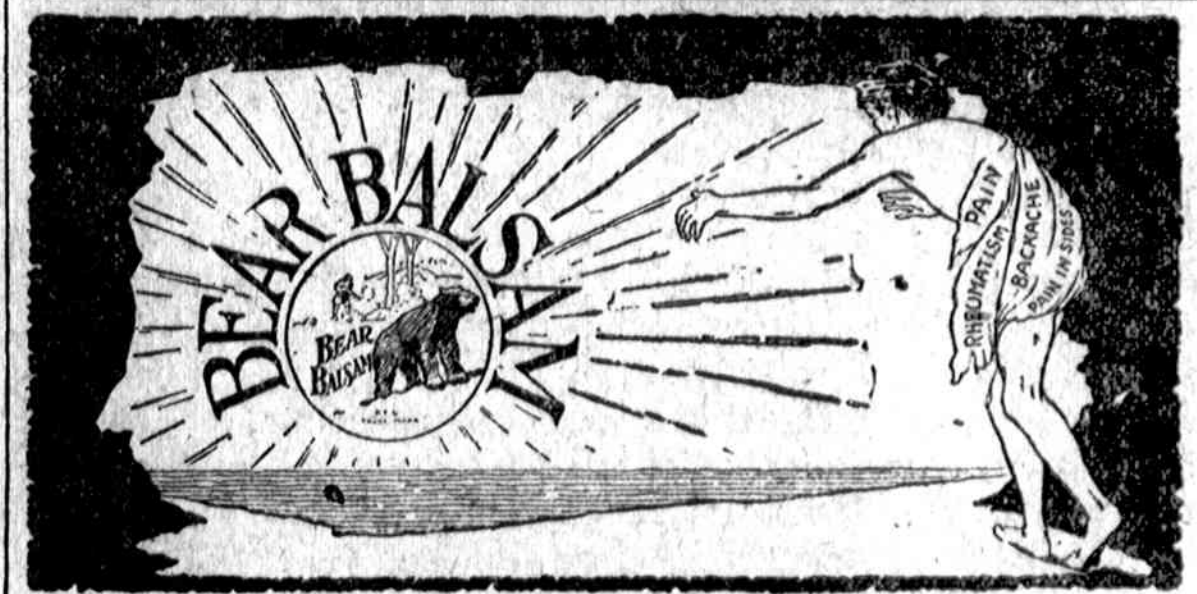
Ruffles

tuojau, kai tik pradėsite pleiskant — tu nevarų tau plaukų pirmą pasidarymą, Borka 65c. aptiekose, arba už 75c. "Ysiūnėlams mačiai iš dalyvės.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th Street

Brooklyn, N. Y.

Šis žmogus Bėga nuo didelių skausmų Bear Balm

Tukstančiai vartotojų suranda kasdien, kad nėra lygaus — Tukstančiai sako — kad pagelba yra tikra nuo REUMATIZMO, GRIPO, SLOGŲ arba NEURALGIJOS.

Paskiau nebuna jokio negero efekto — nebuna smirdėjimo.

NEPADARO PUSLIU! VISUOMET GATAVAS DEL VARTOJIMO

VYRAMS — MOTERIMS IR VAIKAMS!

35 centai butelis. Nusipirkite butelį tuojau nuo jūsų aptiekoriaus arba atsiųskite 40c. mums, o mes tuojau prisiusime jums butelį.

Central Drug Company, Dept. N., Shenandoah, Pa.

SVEIKATA YRA LAIME

Serganti, jei norite tuoj gauti palengvinimą, ateikite į mūsų ofisą kuris yra prirengtas moderniskai.

Naujausi moksliniai išradimai ir patyrimas visokiose ligose su labai mažu išėmimu, yra gydomos atsakandiai įleidžiant serumus tiesiai į kraują, su dideliu pasisekimu.

Turime visada naujus serumus — Profesoriaus Ehrlich'o gyduoles 606 ir pagerintos 914, gydomės gerai ir be skausmo.

Patarimai ir X-Ray Egzaminacija

Visai Dykai.

Maloniai priimsime kiekvieną — ateikite, del to neturėsite jokios atsakomybės.

Ligos kraujo, reumatizmo, nervų, skilvio ligas, odos, krutinės, šonų, kraujo nubėgimo, plaučių, kepenų, puslės, visas slaptas ligas yra mūsų specialumas per 28 metus, visuomet gausite geras pasekmes.

Pagelbėjim tukstančiams kentėnčiu. Ateikite pas mus ir daugiau nebekentėsite, jums tai nieko nekainuos.

The Peoples Health Institute

DR. GILL, Specialistas

40 N. Wells St., kamp. Washington St.

Ofiso valandos: Penedėly, ketverge ir pėnyčioj nuo 9 ryto iki 6 vakare.

Utarninke, ketverge ir subatoj nuo 9 ryto iki 8 vakare. Nedėlioj ir šventėmis nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų.

Auksinis Kontestas

\$600.00 DOVANŲ! \$600.00 DOVANŲ!

Didžiausia Gigantiška "SANDAROS" užrašinėjimo kompanija. Proga del visų Vyrų, Moterims, Vaikams ir Merginoms, visi Lietuviai ir Lietuvaitės be skirtumo lyties ar pažūru, proga del visų laimėti dideles dovanas AUKSINAME KONTESTE.

REGISTRUOKITĖS DABAR!

Prašome visus dalyvauti šiame dideliame Kontesto vajul. Nieka nepalaimėsite, viską laimėsite, nes apurt skiriamų dovanų kiekvienas gausite atlyginimą isomio keliu, nelauk ilgai! Registruokis dabar per laiška ar asmeniškai. Kurie ankščiau pradėsite tie lengviaus ir greičiaus paskirtas dovanas laimėsite.

SKAITYKITE SANDARĄ, TEMYKIT SKELBIMUS.

Skaitykite "SANDARĄ" kur bus skelbiami AUKSINIO KONTESTO dovanų ir visų informacijų. Rašykite ir skaitykite informacijų. Kas dalyvaus šiame KONTESTE, tas nesigailės, nes turės gerą progą nē tik laimėti brangias dovanas, bet ir kitokią naudą, klauskite konfedenicijai platesnių informacijų.

Registruokis dabar kol yra proga anksti pradėti lenktinaiuti bei kompetuoti su įvairių kolonijų Kontestiniinkais.

Mūsų antrašas:

SANDARA

327 E. Street, So. Boston, Mass.

NESVAIGINK SAVO KUDIUKI.

Geriau leisk kudiukui verti, negu pripildyti jį su narkotikais mūdais, kad "apmaldinti" jo skausmą pachiunū nuo netvartojų esančių vidurių.

Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyztausio, saldaus skonio, tikro vidurių paltuosotojo. Jame nėra svaigalu. Nėra narkotikų mūdų. Jis yra tik lengvai veikiantis komūniscija, padaryta iš daržovių šaknių, kuri patalsti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėslungio. Kudiukai mėgsta jį. Jie net prašo daugiau.